

13.05.2019

Kokousaika 13.05.2019 16:00 - 17:21

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Hernberg, Kaisa	
Koulumies, Terhi	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sazonov, Daniel	
Sevander, Tomi	
Hamid, Jasmin	varajäsen
Oskala, Hannu	varajäsen
Said Ahmed, Suldaan	varajäsen
Vuorjoki, Anna	varajäsen
Yanar, Ozan	varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja saapui 16:27, poissa: 332 - 341 §
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja poistui 16:47, poissa: 345 - 362 §
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Haavisto, Tuula	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Enroos, Asta	va. henkilöstöjohtaja
Haahtela, Ilkka	vs. elinkeinojohtaja
Karvinen, Marko	vs. rahoitusjohtaja

13.05.2019

	Kivelä, Liisa Peltonen, Antti	viestintäjohtaja vs. hallintojohtaja poistui 17:15, poissa: 349 - 362 § kaupunginlakimies vs. kaupunginsihteeri johtava asiantuntija poistui 17:17, poissa: 354 - 362 § tiedottaja hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 332 - 362 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 332 §
	Antti Peltonen	vs. hallintojohtaja 333 - 334 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 335 - 362 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 332 - 362 §

13.05.2019

§	Asia	
332	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
333	Asia/2	V 22.5.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
334	Asia/3	V 22.5.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
335	Asia/4	V 22.5.2019, Taka-Töölön Topeliuksenkatu 16:n asemakaavan muuttaminen (nro 12493)
336	Asia/5	V 22.5.2019, Herttoniemen Työnjohtajankadun kortteleiden asemakaavan muutos (nro 12481)
337	Asia/6	V 22.5.2019, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Helsingin asuntotutannon nopeuttamisesta
338	Asia/7	V 22.5.2019, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Pysäytä ilmastomuutos -kampanjan käynnistämisestä Helsingissä
339	Asia/8	V 22.5.2019, Valtuutettu Mia Nygårdin aloite selvitystyön käynnistämiseksi kasvavien liikenneruuhkien vaikutuksesta Helsingissä toimivien yritysten sijoittautumissuunnitelmiin
340	Asia/9	V 22.5.2019, Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite koskien ilmastovaiikutusten arvioinnin käyttöönottoa päätöksenteossa
341	Asia/10	F 22.5.2019, Den av ledamoten Martina Harms-Aalto väckta motionen om ökning av antalet personalbostäder
341	Asia/10	V 22.5.2019, Valtuutettu Martina Harms-Aallon aloite palvelussuhdesuntojen lisäämiseksi
342	Asia/11	V 22.5.2019, Valtuutettu Juhani Strandénin aloite raitiovaunulipun säilyttämisestä tulevassa vyöhykemallissa
343	Asia/12	V 22.5.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä
344	Asia/13	V 22.5.2019, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite pääkaupunkiseudun luontoalueiden saavutettavuudesta julkisella liikenteellä
345	Asia/14	V 22.5.2019, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Lapinlahden sairaala-alueen säilyttämisestä yleishyödyllisessä käytössä
346	Asia/15	V 22.5.2019, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite 65 vuotta täyttävien vammaisten henkilöiden palvelujen säilyttämisestä vammaispalvelujen piirissä

13.05.2019

-
347	Asia/16	V 22.5.2019, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta
348	Asia/17	V 22.5.2019, Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkihanhiin määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi
349	Asia/18	V 22.5.2019, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite itsemurhien ehkäisyohjelmasta
350	Asia/19	Vaalitoimikuntien jäsenten valinta vuoden 2019 europarlamenttivaaleihin
351	Asia/20	Vuosaaren Urheilutalo Oy:n osakkeiden merkitseminen maksullisessa osakeannissa
352	Asia/21	Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksesta
353	Asia/22	Lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun sisäilmaongelmista tehdyn kantelun johdosta
354	Asia/23	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Finest Bay Area -hankkeen ympäristövaikutustenarviointiohjelmasta ja koko hanketta koskevasta kansainvälistä kuulemismenettelyä varten laaditusta tiivistelmästä
355	Asia/24	Lauttasaaren asemakaavamuutoksen nro 12511 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta (Lauttasaari, luoteisosa kolme tonttia)
356	Asia/25	Maankäyttösopimusten ja kiinteistökaupan esisopimusten tekeminen liittyen asemakaavan muutosehdotukseen 12481 (Herttoniemi, Herttoniemen teollisuusalue)
357	Asia/26	Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat
358	Asia/27	Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi hallintokuluista kaupungin laskutuskäytännössä
359	Asia/28	Valtuutettu Reetta Vanhasen toivomusponsi psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumisesta
360	Asia/29	Kutsu kuutoskaupunkien luottamushenkilöjohdon tapaamiseen 6.-7.6.2019, Oulun kaupunki
361	Asia/30	Kaupunginvaltuuston 8.5.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano
362	Asia/31	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

13.05.2019

Asia/1

§ 332

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Suldaan Said Ahmedin sekä varatarkastajiksi Hannu Oskalan ja Daniel Sazonovin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Veronika Honkasalon sijasta Suldaan Said Ahmedin ja varatarkastajaksi Anni Sinnemäen sijasta Hannu Oskalan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Veronika Honkasalon sekä varatarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Daniel Sazonovin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2019

Asia/2

§ 333

V 22.5.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2019-005064 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Esa Lukalle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamus-
toimesta ja
- valitsee Kaisa Marianna Kupiaksen käräjäoikeuden lautamieheksi
vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta
heti.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.4.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Esa Lukan (Kok.) käräjäoi-
keuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi

toimikaudeksi. Esa Lukka pyytää 25.4.2019 eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta paikkakunnalta poisuuton vuoksi.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.4.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

13.05.2019

Asia/3

§ 334

V 22.5.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2019-005111 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Teemu Väisäselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Eppu Saarelan käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.4.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Teemu Väisäsen (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Teemu Väisänen pyytää 26.4.2019 eroa käräjäoi-

13.05.2019

keuden lautamiehen luottamustoimesta paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.4.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

13.05.2019

Asia/4

§ 335

V 22.5.2019, Taka-Töölön Topeliuksenkatu 16:n asemakaavan muuttaminen (nro 12493)

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 503 tontin 1 asemakaavan muutoksen 21.11.2017 päivätyn ja 29.5.2018 muutetun piirustuksen numero 12493 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12493 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12493 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 29.5.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

13.05.2019

Asia/4

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee osoitteessa Topeliuksenkatu 16 sijaitsevaa tonttia. Tavoitteena on mahdollistaa koulurakennuksen purkaminen ja asuinkerrostalojen rakentaminen. Viitesuunnitelmassa uudet rakennukset on sovitettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja mittakaavaan siten, että kadun varrella sijaitsee korkeimmillaan seitsemän kerrosta ja ullakon käsittävä rakennus ja tontin sisäosassa kaksi kolmi-nelikerroksista rakennusta. Rakentamatta jäävät korttelialueet kunnostetaan tulevien asukkaiden pihatiloiksi.

Kaavamuutoksessa on uutta asuntokerrosalaa yhteensä 5 040 k-m² ja liiketilaa vähintään 130 k-m². Tontin tehokkuusluku on 1,81. Kaavamuutos mahdollistaa 55 asunnon rakentamisen. Tontilta poistuu olemassa olevan koulurakennuksen kaavanmukainen kerrosala 3 059 k-m².

Pitkään tyhjillään tai vajaalla käytöllä ollut, vuonna 1964 valmistunut ja vuosina 1987–90 laajennettu koulurakennus puretaan ja korvataan uusilla asuinrakennuksilla. Rakennuksen rakennuttaja ja alkuperäinen käyttäjä on Svenska Medborgarhögskolan (myöh. Svenska social- och kommunalhögskolan) ja suunnittelija arkkitehti Erik Kråkström. Kaavaehdotuksen mukaiset uudisrakennukset on sovitettu tontille olemassa oleva kaupunkirakenne, kulttuuriympäristön arvot ja samalla kaupunkimainen rakentamistehokkuus ja suunnitelman toteuttamiskelpoisuus huomioiden. Kadunvarren uudisrakennus eheyttää Topeliuksenkadun katujulkisivua verrattuna olemassa olevaan, muusta rakennuskannasta voimakkaasti poikkeavaan ja kadun puoleiselta julkisivultaan hyvin suljettuun rakennukseen. Kadulle avautuvat liiketilat mahdollistavat kantakaupungille ominaisen kivijalkaliiketoiminnan. Tontin sisäosa pyritään pitämään vihreänä ja istuttamaan alueelle ja tontille soveltuvia kasveja käyttäen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Alueella on voimassa asemakaava numero 9248 vuodelta 1987. Kaavan mukaan tontti on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Tontille on osoitettu rakennusala enintään kolmikerroksiselle rakennukselle. Tonttitehokkuus 1,10. Tontin eteläreuna on määrätty istutettavaksi käsittäen myös puita ja pensaita. Tontille saa sijoittaa enintään 9 autopaikkaa. Kaava ei sisällä suojelumerkintöjä.

Suunnittelualaue sijoittuu osaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Museovirasto, RKY 2009, Taka-Töölön kerrostaloalue).

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 19.12.2017–24.1.2018. Kaavaehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta.

Muistutukset

Muistutukset olivat osittain samansisältöisiä. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakentamisen korkeuteen, määrään ja sijoitteluun, rakennuksen kattomuotoon, kattoikkunoihin ja julkisivujäsentelyyn, kellarin laajuuteen ja autopaikkojen määrään, maanalaisen rakentamisen vaikutuksiin veden virtaamiseen maaperässä, puiden kaatamiseen tontilla ja tontin istutusmahdollisuuksiin, vaikutuksiin naapuripihojen kasvillisuuteen ja tontille ulottuvien puiden oksien ja juurten vahingoittamiseen, tontin huoltojärjestelyihin ja muun muassa lumijärjestelyihin, huoltoyhteyden leveyteen ja järjestelyihin sekä autohissin toimivuuteen, liikennevaikutuksiin Topeliuksenkadulla ja Linnakoskenkadun risteyksessä, ympäristön arvojen kartoittamiseen, naapureiden muuttuviin näkyymiin ja valaistusolosuhteisiin, naapurin puolelle ulottuviin rakennus- ja huoltotöihin, mahdollisesti naapurin puolelle tippuvaan lumeen ja veteen, havainnemateriaaliin, kaavan taloudellisen toteutettavuuden tavoitteeseen sekä naapurikiinteistöjen purkavaan saneeraukseen, täydennysrakentamiseen ja katosten ja muiden rakennelmien sijoittamismahdollisuuteen.

Lausunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.05.2019

Kaavaehdotuksesta saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), museoviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat melutasoihin ja ilmanvaihtoon rakennuksessa.

Helen Sähköverkko Oy ja pelastuslautakunta ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginhallitus hyväksyi 29.4.2019 (281 §) kaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen, joka on allekirjoitettu 10.4.2019.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12493 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12493 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 29.5.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva
- 4 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.05.2019

Asia/4

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.03.2019 § 164

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Taka-Töölö, Topeliuksenkatu 16

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle kiinteistön 91-14-503-1 omistajan Kiinteistö Oy Topeliuksenkadun Tontin (y-tunnus 2752976-4) ja tontin vuokralaisen Asunto Oy Castellum, Helsingin (y-tunnus 2683294-8) kanssa solmittavan liitteen nro 3 mukaisen sopimuksen hyväksymistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA114-6)

29.05.2018 Ehdotuksen mukaan

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

21.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 09.01.2018 § 15

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta Topeliuksenkatu 16 nro 12493.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2017 § 49

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Hankennumero 0834_1

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12493 pohjakartan kaupunginosassa 14 Taka-Töölö. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12493
Kaupunginosa: 14 Taka-Töölö
Kartoituksen työnumero: 38/2017
Pohjakartta valmistunut: 9.10.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.6.2017

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto (Helsingin kaupungin maankäyttö ja kaupunkirakennetoimialan asemakaavoitusyksikkö 1.6.2017 lähtien) on pyytänyt kaupunginmuseon kannanottoa Meilahdessa sijaitsevan korttelin 520 tontteja 2,8,13,14 ja 19 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Suunnittelualue on Taka-Töölön valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-2009) rajalla, ns Töölöntullissa ja kyseisillä tontilla sijaitsevat Töölön

Urheilu- ja terveystalo, Helsingin Aikuisopisto, Markkinointi-instituutti ja Töölö daghem (Töölön ruotsinkielinen päiväkot).

Kaupunginmuseo on tutustunut 22.5.2017 päivättyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen ja sen liitteisiin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Esillä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnoksen tavoitteeksi on asetettu seuraavan muutoksen toteuttaminen: Meilahden kaupunginosan kortteliin 520 tulee n. 20 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa ja asukasmäärän lisäys on noin 500 asukasta. Kaavaratkaisun toteuttaminen vähentää korttelin toimitilaa ja muuttaa sitä asumispainotteiseksi, mutta korttelin tärkeimmät palvelut, kuten uimahalli ja urheilutoiminta, säilyvät. Tonteilla 520/13, 520/2 ja 520/19 suojellaan asemakaavan sr-2/a ja sr-2/b merkinnöillä rakennettua kulttuuriympäristöä. Tontilla 520/8 ja 520/14 esitetään purettavaksi tyhjiilleen jäävä Markkinointi-instituutin rakennus ja esitetään tonttien yhdistämistä asuntorakentamisen toteuttamiseksi. Tontilla 520/2 voidaan mahdollisesti jatkossa toteuttaa lisärakentamista.

Tontilla 520/19 sijaitsevassa Töölön Urheilu- ja terveystalossa on syksyllä 2017 käynnistymässä uimahallin ja urheilutilojen kunnostus, ja nämä tilat säilytetään nykyisessä käytössään. Tässä yhteydessä esitetään rakennusosan toimistokerroksia muutettaviksi seniori- ja opiskelija-asunnoiksi. Samaan kokonaisuuteen kuuluu tontilla 520/2 sijaitseva Helsingin Aikuisopisto, joka on myynnissä ja jota kaavamutoksen myötä esitetään muutettavaksi asuinnoiksi. Vuonna 1965 suunniteltu ja vuonna 1967 valmistunut kokonaisuus on hyvin säilynyt ja ilmentää aikansa toimisto- ja urheilutaloille tyypillisiä pyrkimyksiä. Se on edustava esimerkki arkkitehti Einari Teräsvirran arkkitehtuuria. Rakennuskokonaisuus liittyy tiiviisti sekä SVUL:n (Suomen Valtakunnan Urheiluliitto ry) ja Aikuisopiston toimintaan sekä historiaan että Meilahden sairaalaluonnon rakentamiseen.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon ja Helsingin Aikuisopiston kokonaisuudesta on tehty kaksiosainen rakennushistoriallinen selvitys, jossa Teräsvirran suunnitelman ominaispiirteitä ja rakennuskokonaisuuden arvoja on tuotu esille. Kaavaluonnoksen suojelumääräys on sr-2/a, jossa määritellään Töölön Urheilu- ja Terveystaloa sekä Helsingin Aikuisopistoa kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennuskokonaisuudeksi ja turvataan rakennuksen suojelua jatkossa. Asemakaavamääräyksen mukaisia suojeltavia rakennusosia ovat: julkisivumateriaalit, nauhaikkunat ja ikkunajaoiin sommitteluperiaate, kadunpuoleiset julkisivut katoksineen, tasossa n. +19;5 olevan vesikaton kattoikkunat ja kaarihalli. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heiken-

tävät rakennuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon käyttötarkoituksen muutoksen selvityksissä on hyvällä tavalla pystytty osoittamaan, että tämän rakennuskokonaisuuden ainutlaatuisia piirteitä voidaan säilyttää, kun keskeisellä paikalla olevasta toimistotilasta rakennetaan asumista opiskelijoille ja senioreille. Selvitys tuo esille, miten Teräsvirran suunnitelman keskeisiä sisätila-aiheita, kuten sisääntuloa, portaita, porrashuoneita, käytäväratkaisuja ja kattoikkunoita on mahdollista säilyttää ja hyödyntää käytön muuttumisesta huolimatta. Luonnoksissa on rakennussuunnitelman alkuperäisen ajatuksen mukaisesti kiinnitetty huomiota tapaan, jolla rakennus liittyy katutilaan ja säilyttää asemansa Auratalon vieressä.

Töölön päiväkotia (Töölö daghem) on rakennettu vuonna 1910 ja sen on suunnitellut eräs Suomen ensimmäisistä naispuolisista arkkitehteistä, Signe Lagerborg-Stenius. Alkuperäinen puurakennus on myöhemmin kytketty kerrostalolaajennukseen, mutta Töölön päiväkotia on edelleen tontillaan hyvin erottuva kaksikerroksinen, kulttuurihistoriallisesti tärkeä huvilatyyppinen puurakennus. Kaavaluonnoksessa säilytettäväksi esitetty rakennus on hyväkuntoinen ja sen julkisivut ovat hyvin säilyneitä ja edustavat aikansa suunnitteluihanteita ja arkkitehtuuria erinomaisella tavalla. Talon toimintaan tärkeänä osana kuuluva kalliainen piha on kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen ja avaa koko korttelia ja näkymiä lounaaseen. Päiväkodin pihalla kasvavat männyt ovat Meilahden alueelle tyypillisiä ja myös esitetty säilytettäväksi. Töölön päiväkodin suoje- lumääräys on kaavaluonnoksessa sr-2/b, jossa määritellään rakennus- ta kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennuk- seksi. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sel- laisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät ra- kennuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muutta- vat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennu- sosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusi- maan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaavaluonnoksessa on esitetty tonteilla 520/8 ja 520/14 sijaitsevan arkkitehti Kaarlo Artturi Pinomaan suunnitteleman Markkinointi-instituutin purkua ja mahdollisuutta muodostaa kahdesta tontista uusi tontti nr 520/20, jota jatkossa voidaan hyödyntää asumisen uudisrakentamiselle. Markkinointi-instituutin rakennushistoriallisessa selvityksessä on

13.05.2019

tuotu esille miten rakennuksen rakentaminen on liittynyt Myynti- ja mainoskoulun ja Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen historiaan, oppilaitosten kasvuun ja kehittymiseen, sekä myöhemmin Markkinointi-instituutin syntyyn. Rakennuksen muodonanto on perustunut sekä ympäristöään huomioon ottavaan mittakaavaan ja sijoitteluun, että pitkän ja matalan, arkadein varustettuun kadunsuunteiseen osaan, edustaen samalla 1950- ja 1960-luvun taitteen oppilaitosarkkitehtuuria. Pinomaalle ominaista eräänlaista niukkaa ja eleeöntä tyylikkyyttä on kuitenkin menetetty lukuisten rakennuksessa tehtyjen muutosten myötä.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Tove Hagman, tutkija, puhelin

[tove.hagman\(a\)hel.fi](mailto:tove.hagman(a)hel.fi)

§ 336

V 22.5.2019, Herttoniemen Työnjohtajankadun kortteleiden asemakaavan muutos (nro 12481)

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemen yritysalue) kortteleita 43052, 43054, 43084 ja korttelin 43053 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja rautatiealueita koskevan asemakaavan muutoksen 28.11.2017 päivätyn ja 29.5.2018 muutetun piirustuksen numero 12481 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 kartta, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 selostus, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.11.2018, täydennetty 29.5.2018
- 4 Liikennesuunnitelma piir.nro 6768/29.5.2018
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

13.05.2019

Asia/5

Liite 5

Liite 6

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne-
-kuntayhtymä
Pelastuslautakunta
Kaupunginmuseo

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Herttoniemen yritysalueen eteläosaan poistuvan teollisuuden alueelle ja rakentamattomille tonteille suunnitellaan asuntoja sekä liike- ja toimitiloja. Tavoitteena on laajentaa Herttoniemen keskustaa ja rakentaa toiminnallisesti sekoittunutta, urbaania ja arkkitehtonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärelle.

Korttelit 43084 ja 43052 sekä tontti 43053/1 muutetaan keskustatoimintojen korttelialueiksi, joiden kokonaiskerrosalasta korttelialueesta riippuen vähintään 15–30 % on käytettävä liike-, toimisto-, palvelu-, hotelli- tai palveluasuntojen tiloja varten. Pääosa korttelista 43054 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi sekä osin toimitilarakennusten ja autopaikkojen korttelialueeksi. Autopaikkojen korttelialueelle sijoittuu asuntoja Itäväylän melulta suojaava pysäköintilaitos, jonka päälle on rakennettava 7 500 k-m² toimitiloja, liikuntatiloja tai kaupallisia varastoja. Korttelissa 43054 noin 15 % kokonaisrakennusoikeudesta on muuta kuin asuntokerrosalaa. Nykyinen rakennuskanta tonteilla voidaan purkaa lukuun ottamatta G.W. Sohlbergin tehdaskompleksin vanhinta rakennusosaa, joka suojellaan pääosiltaan ja muutetaan toimitilakäyttöön.

Korttelin 43084 kaavallinen ratkaisu on periaatteellinen. Sen kuten kaavan muiden alueiden toteutusta ohjataan kaavamääräysten lisäksi kaavaselostukseen liitettyjen korttelikorttien ohjeilla.

Kaavaluonnoksessa on kerrosalaa yhteensä noin 167 000 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on noin 136 000 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 3400. Rakennusten korkeudet vaihtelevat 6 ja 16 kerroksen välillä. Korttelialueiden keskimääräinen tehokkuus on noin $e = 2,7$.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus nro 6768, liite 4). Kaavaehdotuksen mukainen Suunnittelijankadun leventäminen vaikuttaa liikenne- ja katujärjestelyihin koko Herttoniemen keskustan alueella, minkä vuoksi ne on esitetty kaava-aluetta laajem-

pana liikenteellisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Liikenne ja katujärjestelyt ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan 9.5.2017 hyväksymien ”Herttoniemen keskustan liikennesuunnitteluperiaatteiden” mukaisia.

Kortteleiden 43053 ja 43054 välinen entinen rautatiealue muutetaan pihakaduksi, josta muodostuu jatke nykyiselle Insinöörinkadulle. Pihakadusta rakennetaan oleskeluun soveltuva, puistomainen miljöö alueelle, jossa on vain vähän viihtyisiä julkisia ulkotiloja. Asentajanpuistossa siirretään jalankulun ja pyöräilyn väyliä.

Kaavaratkaisun toteuttaminen laajentaa Herttoniemen keskustaa kantakaupunkimaisen tehokkaasti rakennettuna alueena, jossa on merkittävä määrä uutta asumista.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaava 2016 mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alue sijaitsee Herttoniemen yritysalueen eteläosassa, missä yritysalueen entisen teollisuusalueen toiminnot kohtaavat metroaseman läheisyyteen keskittyneet kaupalliset palvelut ja Herttoniemenrannan asuinalueen. Yritysalueen eteläosaa leimaa kaupunkikuvan keskeneräisyys lukuisten rakentamattomien tai vajaakäyttöisten kiinteistöjen vuoksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1981–2013.

Kortteiden 43052, 43053 ja 43054 kaikki tontit ovat yksityisomistuksessa. Kortteli 43084 ja muut alueet ovat kaupungin omistuksessa. Kaavamuutostyö on aloitettu kaupungin ja maanomistajien aloitteesta ja kaavaratkaisu on tehty hakijoiden kanssa neuvotellen.

Kustannukset

Asemakaavan ja kaavamuutosalueen liikennejärjestelyiden toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (11/2017, Alv 0 %) seuraavasti:

Katualueet ja yleiset alueet	4,0 milj. euroa
Johtosiirrot	0,5 milj. euroa
Yhteensä	4,5 milj. euroa

HSY:lle aiheutuu kustannuksia Työnjohtajankadun uudesta viemäristä 0,1 milj. euroa ja Insinöörinkadun sekaviemäröinnin eriyttämisestä 0,3 milj. euroa. Kustannuksia aiheutuu lisäksi sähköjakeluverkon laajentamisesta Helen Sähköverkko Oy:lle.

Kustannusarvio ei sisällä mahdollisesti pilaantuneen maaperän kunnostamisen kustannuksia.

Liikennesuunnitelma ulottuu tämän kaavamuutosalueen ulkopuolelle. Kaava-alueen ulkopuolisten liikennejärjestelyiden kustannusarvio on noin 6 milj. euroa.

Kaupungin maanomistuksessa olevan uuden kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on noin 12–14 milj. euroa. Lisäksi kaupungille kertyy yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksista. Kaupungille kertyy maankäyttökorvauksia noin 12,5 milj. euroa. Maankäyttösopimukset (neljä sopimusta) on allekirjoitettu 3.4., 9.4. ja 16.4.2019. Maankäyttösopimusten hyväksyminen on tämän kaupunginhallituksen kokouksen listalla.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 19.12.2017–24.1.2018

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin kaksi muistutusta. Toisessa muistutuksessa todettiin, että suunniteltu kaava on hyvä ja on toivottavaa, että Herttoniemen teollisuusalueelta otetaan asuntorakentamiseen lisää alueita.

Toisessa muistutuksessa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti korkeatasoiseen pihasuunnitteluun ja julkisten alueiden toteutukseen.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Helen Sähköverkko Oy:n, pelastuslautakunnan ja kaupunginmuseon lausunnot.

HSL totesi lausunnossaan, että metro toimii suunnittelualueen pääasiallisena joukkoliikenneyhteytenä. Liikennesuunnitelmassa on hyvin huomioitu sujuvan kävelyn ja pyöräilyn yhteydet asemalle. Bussipysäkkien sijoittelu on suunniteltu yhdessä HSL:n kanssa. Laivalahdenkadun etelän suunnan bussipysäkkiratkaisu ei ole suunnitteluohjeiden mukainen. Tähän olisi hyvä tutkia vaihtoehtoisia ratkaisuja. Kaava-alueen suunnittelussa on varmistettava, ettei kaavan toteuttaminen estä selvityksessä parhaaksi havaittavan raitiotielinjauksen toteutusta.

HSY totesi lausunnossaan, että tontilta 43054/2 puuttuu liitospaikka jätevesiviemäriin eikä viemäriä ole esitetty rakennettavaksi asemakaavasielostuksen vesihuoltoliitteen mukaan. Vesihuoltoliitettä tulee täydentää. Osa korttelin 43054 tonteista ei rajaudu katualueeseen. Tontit tulee liittää korttelia ympäröivien katujen vesihuoltoverkostoihin yksityisin liittymisjohdoin. Kaavasielostuksessa todetaan, että asemakaavan toteuttamisen yhteydessä tulee pyrkiä Insinöörinkadun sekavesiviemäriin muuttamiseen erillisviemäriksi. Sekavesiviemäriin eriyttämisestä tulee aiheutumaan HSY:lle kustannuksia.

Helen Sähköverkko Oy totesi lausunnossaan, että asemakaavan länsireunalla kulkee Helen Sähköverkko Oy:n Suvilahti-Herttoniemi 2 x 110 kV avojohto. Johtoa varten on vuokrattu 30 m leeeä johtoaukea. Sen lisäksi johtoaukan reunoilla on 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joissa puiden korkeus on rajoitettu. Rakentamisen tulee tapahtua johtoaukan ulkopuolella.

Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan, että suunnittelualueella sijaitseva punatiilinen, kolmikerroksinen G.W. Sohlbergin tehtaän ensimmäinen rakennusosa on merkitty ehdotuksessa pääosiltaan suojeltavaksi rakennukseksi (sr-2). Alun perin Erkki Huttusen vuonna 1945 suunnittelemaan ja vuonna 1947 valmistuneeseen rakennukseen on myöhemmin tehty useita muutoksia ja laajennuksia, mutta sen arkkitehtoniset ominaispiirteet ovat edelleen hyvin tunnistettavissa. Kaupungin museo pitää tärkeänä, että alueen teollisesta historiasta jää kerrostumia rikastuttamaan uudistuvaa kaupunkirakennetta. G.W. Sohlberg oli suurimpia Herttoniemen asettuneita yrityksiä. Tiilinen teollisuusrakennus on kulttuurihistoriallisesti ja teollisuushistoriallisesti arvokas.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavasielostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtävälle.

Lopuksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.05.2019

Asia/5

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 kartta, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 selostus, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.11.2018, täydennetty 29.5.2018
- 4 Liikennesuunnitelma piir.nro 6768/29.5.2018
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 13.12.2016
- 4 Maankäyttö sopimus Työnjohtajankatu Helsingin osuukauppa Elanto
- 5 Maankäyttö sopimus Työnjohtajankatu 1
- 6 Maankäyttö sopimus Kiinteistö Oy Design House, Helsingin Värjäämö, Insinöörinkatu
- 7 Maankäyttö sopimus Laivalahdenkatu 4 A

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

- Liite 1
- Liite 2
- Liite 3
- Liite 4
- Liite 5
- Liite 6

Helen Sähköverkko Oy

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.05.2019

Asia/5

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Pelastuslautakunta
Kaupunginmuseo

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 14.03.2019 § 20

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Päätös

Tonttipäällikkö päätti kumota 5.3.2019 (16 §) tekemänsä päätöksen maankäyttösopimuksen tekemisestä tontin 91-43-52-7 omistajan Kiinteistö Oy Herttoniemen Laivalahdenkatu 4 A:n kanssa.

Lisäksi tonttipäällikkö päätti tehdä tontin 91-43-52-7 omistajan Kiinteistö Oy Herttoniemen Laivalahdenkatu 4 A:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen ja teemmään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA143-10)

Päätöksen perustelut

Kumottava päätös

Tonttipäällikkö päätti 5.3.2019 (16 §) tehdä tontin 91-43-52-7 omistajan Kiinteistö Oy Herttoniemen Laivalahdenkatu 4 A:n kanssa sopimuksen.

Päätöksen liitteenä oli erehdyksessä eri sopimus kuin se, joka oli tarkoitus tehdä. Siksi 5.3.2019 (16 §) tehty päätös tulee kumota ja tehdä uusi päätös.

Voimassa oleva asemakaava

Tontilla 91-43-52-7 on voimassa asemakaava nro 8238, joka on vahvistettu 4.9.1981. Tontti on merkitty siinä kuulumaan teollisuus- ja va-

rastorakennusten korttelialueeseen (TTV). Tontin rakennusoikeus on 3 590 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 29.5.2018 kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 hyväksymistä.

Muutosehdotuksessa tontti 91-43-52-7 on merkitty kuulumaan keskustatoimintojen korttelialueeseen, jonne saa sijoittaa asumista (C-1). Uutta asuinrakennusoikeutta tulee 4 478 k-m².

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos korottaa tontin 91-43-52-7 arvoa merkittävästi, joten tonttiyksikkö on käynyt maanomistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän päätöksen mukaiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus, jonka mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille 465 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115 §) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäyttösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 05.03.2019 § 16

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 131

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Eesitys

13.05.2019

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus tekee tontin 91-43-53-1 omistajan Helsingin Osuuskauppa Elannon kanssa liitteen nro 3 mukaisen sopimuksen.

(MA143-8)

05.03.2019 Ehdotuksen mukaan

29.05.2018 Ehdotuksen mukaan

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 09.01.2018 § 12

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Työnjohtajankadun kortteleiden asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12481:

1. Kaava-alueen sammutusvesijärjestelyt tulisi suunnitella alueelle yhtenä kokonaisuutena. Uudisrakentamisen myötä alueella jo entuudestaan olevia paloposteja ei voida pitää riittävänä tasona sammutusvedelle.
2. Kaavan tulisi mahdollistaa tarvittavien savunpoistokuilujen, sammutusvesialtaiden, sammutusvesiasemien ja muiden vastaavien pelastustoimintaa tukevien järjestelyiden sijoittamisen kaava-alueelle (tarvittaessa myös rakennuksiin ja kansitasoille). Myös maanalaisten tilojen edellyttämät sammutusreitit tulee huomioida tilavarauksissa.
3. Jatkosuunnittelussa tulee tehdä tiivistä yhteistyötä pelastuslaitoksen kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida pelastuslaitoksen julkaisemat ohjeistukset rakenteellista paloturvallisuutta koskien.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

13.05.2019

Lisätiedot

Joonatan Suosalo, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 31030222
joonatan.suosalo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.09.2017 § 21

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Hankennumero 1086_5

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12481 pohjakartan kaupunginosassa 43 Herttoniemi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12481
Kaupunginosa: 43 Herttoniemi
Kartoituksen työnumero: 33/2017
Pohjakartta valmistunut: 4.9.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi
Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.04.2017 § 28

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Nimistötoimikunta käsitteli Herttoniemen yritysalueella tarvittavaa nimistöä arkkitehti Mikko Näverin esittelyn pohjalta.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle nimeä

Peltisepänkuja–Plåtslagargränden
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (teollisuusammattilaiset). Korttelissa toiminut, Gabriel Wilhelm Sohlbergin (1851–1913) vuonna 1876 perustama Oy G. W. Sohlberg Ab valmisti mm. peltikattoja. Alkuun Sohlbergin peltisepänverstas sijaitsi Ullanlinnassa.

Alueen muihin nimistötarpeisiin palataan myöhemmin tarvittaessa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 440

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 1086_5, karttaruudut 675501, 675502, 676501, 676502

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä 13.12.2016 päivätyn Työnjohtajankadun kortteleiden asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaavan muutossehdotuksen pohjaksi. Asemakaavan muutosluonnos koskee 43. kaupunginosan (Herttoniemi) kortteleita 43052, 43054, 43084 ja korttelin 43053 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja rautatiealueita.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilta: kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

13.05.2019

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331

mikko.naveri(a)hel.fi

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088

markus.ahtiainen(a)hel.fi

Kati Immonen, insinööri (maaperän pilaantuneisuus ja haitta-aineet), puhelin: 310 37254

kati.immonen(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri (teknillistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 27.10.2016

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Alueen etelä- ja pohjoislaidalla on pohjasuhdetiedoissa havaittu ohuehko savikerros. Alueen keskiosa sijoittuu kitkamaa-alueelle.

Rakennusten perustamisolosuhteet alueella ovat hyvät.

Etelä- ja pohjoislaidalla rakennukset perustetaan lyöntipaaluilla kantavan kitkamaan tai kallion varaan. Keskialueella matalampien rakennusten (alle 8 krs) osalla olosuhteet maanvaraiselle perustamiselle ovat hyvät. Korkeampien rakennusten osalla maanvaraisen perustamisen mahdollisuutta voidaan harkita tarkempien pohjatutkimustietojen perusteella.

Katujen ja yleisten alueiden perustamisolosuhteet ovat hyvät.

Lisätiedot

Miia Paatsema, projektipäällikkö, puhelin: 310 37820

mii.paatsema(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 11.10.2016

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 28.9.2016

Herttoniemen yritysalueen eteläosaan, jossa on poistuvaa teollisuutta ja rakentamattomia tontteja, suunnitellaan asuntoja sekä liike-, palvelu- ja muita toimitiloja. Tavoitteena on rakentaa urbaania ja arkkitehtonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien ja kehittyvien kaupallisten palveluiden äärelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1981–2013) ja osa alueen tonteista on toimistorakennusten, osa teollisuus ja varastorakennusten korttelialuetta. Yleiskaava 2002:ssa osa alueesta on merkitty keskustatoimintojen alueeksi ja osa työpaikka-alueeksi. Helsingin uudessa, tarkistetussa yleiskaavaehdotuksessa (2016) alue on merkitty liike- ja palvelukeskustaksi C1, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Osa tonteista on tyhjillään ja osalla sijaitsee monen ikäistä ja vaihtelevaa toimitilojen ja teollisuuden rakennuskantaa 1940-luvulta 1990-luvulle. Kaupunginmuseo pitää erittäin tärkeänä, että suunnittelualueen historiasta jää kertomaan edes yksi rakennus. Punatiilinen kolmikerroksinen G.W. Sohlbergin tehtaan ensimmäinen rakennusosa on merkitty asemakaavan luonnoksessa suojeltavaksi rakennukseksi. Rakennuksen suunnittelivat arkkitehdit Erkki Huttunen ja Einari Teräsvirta ja se rakennettiin vuosina 1945-47. G.W. Sohlberg oli suurimpia Herttoniemeen asettuneita yrityksiä. Kulttuurihistorian vaalimisen näkökulmasta on tärkeää, että alueen teollisesta historiasta jää kerrostumia rikastamaan uudistuvaa kaupunkirakennetta. Tiilinen teollisuusrakennus on kulttuurihistoriallisesti ja teollisuushistoriallisesti arvokas.

Herttoniemen teollisuusalue on osittain muuttumassa pääkäyttötarkoitukseltaan asuinalueeksi. Alueen historian kannalta muutos on merkittävä. Tämän vuoksi kaupunginmuseo esittääkin, että alueesta tehdään suppea rakennushistoriaselvitys ja se dokumentoidaan valokuvaamalla ennen kuin muutoksiin ryhdytään.

Kaupunginmuseolla ei ole osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 5.10.2016

HEL 2011-010482 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1082-01/16, Työnjohtajankadun korttelit. Määräaika on 4.11.2016.

Sijainti ja tavoitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Herttoniemen yritysalueen eteläosassa, jossa on poistuvaa teollisuutta ja rakentamattomia tontteja, suunnitellaan asuntoja sekä liike-, palvelu- ja muita toimitiloja. Tavoitteena on rakentaa urbaania ja arkkitehtonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärelle.

Suunnittelualueeseen kuuluu lisäksi tonttien viereisiä katualueita sekä osa Asentajanpuistosta. Asentajanpuistoa on tavoitteena kehittää vastaamaan paremmin alueen kasvavaan asukasmäärään. Entistä rautatiealuetta kiinteistöjen välissä Konemestarinkadun ja Työnjohtajankadun välillä kehitetään Insinöörinkadun jatkeena ja se siirtyy kaavan myötä katualueeksi.

Lausunto

Herttoniemen teollisuusaluetta ollaan tiivistämässä ja sinne sijoitetaan yhä enemmän myös asuntorakentamista.

Asentajan- ja Valurinpuisto luovat yhdessä tärkeän vihervyöhykkeen ja samalla kevyen-, pyöräliikenteen ja jalankulun reitin Herttoniemenrannasta Itäkeskuksen suuntaan sekä ainoan laajahkon puistokokonaisuuden Herttoniemen teollisuusalueen sisällä. Puistot vaikuttavat olennaisesti tulevien asukkaiden viihtymiseen teollisuusympäristössä. Tämän vuoksi Valurin- ja Asentajanpuiston pinta-alaa ei pidä olennaisesti pienentää. Kaavamuutoksen tulisikin luoda puitteet viheralueiden kehittämiselle yhdessä uusien asukkaiden kanssa.

Hampuris-pikaruokaravintolalle tai muulle vastaavalle toiminnalle tulee hakea kaava-alueelta paremmin sille soveltuva paikka. Nykyinen paikka puiston laidalla on tuulinen ja avoin, mikä aiheuttaa roskien leviämistä pitkälle ympäristöön kuten sen vieressä olevaan puistoon. Yleisilme kärsii ravintolan keskeisestä ja näkyvästä sijainnista.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

13.05.2019

Asia/6

§ 337

V 22.5.2019, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Helsingin asuntotuotannon nopeuttamisesta

HEL 2018-013004 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 20 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin asuntotuotantoa tulee nopeuttaa sekä nostaa asuntotuotantotavoite 10 000 asuntoon vuodessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategiassa hyväksytty asuntotuotantotavoite on tällä hetkellä 7 000 asuntoa vuodessa. Kaupunkistrategia on kokonaisuus eikä siinä hyväksytyihin tavoitteisiin ole tarkoituksenmukaista puuttua yksittäisten aloitteiden johdosta. Asuntotuotantotavoitteen strateginen tarkastelu on seuraavan kerran ajankohtaista AM-ohjelman valmistelun yhteydessä, jolloin sitä on arvioitava suhteessa muuhun tavoitekokonaisuuteen.

Viitaten kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että Helsingin asuntotuotantotavoitetta on nostettu määrätietoisesti 2000 –luvulla. Vuonna 2000 päätetyssä asunto-ohjelmassa

13.05.2019

vuosituotannon kokonaistavoite oli 4 100 asuntoa, vuodesta 2004 tavoite oli 3 500 asuntoa, vuodesta 2008 tavoite nostettiin 5 000 asuntoon ja vuodesta 2016 tavoitteeksi nostettiin 6 000 asuntoa. Kaupunkistrategiassa Maailman toimivin kaupunki sovittiin, että vuodesta 2019 lähtien tavoitteena on rakentaa 7 000 asuntoa vuosittain. Samaan aikaan kunnianhimoisesti kasvatetun tavoitteen kanssa on noussut tosiasiallisesti myös asuntotuotannon määrä. Asuntotuotanto oli määrien suhteen laskusuuntainen koko 2000 –luvun ensimmäisen vuosikymmenen ja valmistuneiden asuntojen määrä laski vuoden 2000 liki 4 000 asunnosta vain hieman yli 2 000 valmistuneeseen asuntoon vuonna 2010. Vuosien 2008–2009 kansainvälisen rahoituskriisin aiheuttaman voimakkaan rakentamisen pysähdyksen jälkeen on asuntotuotannon määrä ollut selkeän noususuhdanteinen.

Asuntotuotannon määrään vaikuttavat merkittävästi niin suhdannetilanteet kuin kaupungin omat toimet sekä rakennussektorin kokonaistilanne. Viime vuosien korkeaan asuntotuotannon määrään ovat vaikuttaneet monet seikat. Nostettaessa määrätietoisesti asuntotuotantotavoitetta on nostettu myös asuntotuotantoprosessin eri vaiheiden kaupungin omia tavoitteita, tontinluovutus- ja asemakaavatavoitetta.

Kaupungin omat kaavoitustavoitteet ovat nousseet samaa tahtia asuntotuotantotavoitteen kanssa ja tavoitteisiin on myös päästy. Viimeisen kolmen vuoden keskimääräinen asuntorakentamisen kaavoitettu kerrosala on ollut noin 730 000 k-m² / vuosi, kun vuosikymmenen aiempien vuosien keskiarvo oli noin 430 000 k-m² / vuosi. Samaan aikaan on onnistuttu kasvattamaan myös asuntorakentamiseen osoitetun kerrosalan asemakaavavarantoa. Asemakaavavarannon riittävän korkea taso on asuntomarkkinoiden ja rakentamisen toiminnan kannalta tärkeää. Marraskuussa 2018 Helsingin laskennallinen asemakaavavaranto oli yhteensä n. 3,3 miljoonaa kerrosneliometriä. Tulevaisuuden asemakaavoitustarpeita varten Helsingille on lisäksi laadittu uusi yleiskaava, joka tuli syksyllä 2018 pääosiltaan lainvoimaiseksi. Korkein hallinto-oikeus kumosi osia yleiskaavasta.

Tontinluovutuksessa on pyritty aktiivisesti houkuttelemaan uusia toimijoita Helsinkiin, jotta toimijakenttä vastaisi paremmin korkeampaan tuotantotavoitteeseen. Suuremman asemakaavavarannon ansiosta myös tonttivaranto on aiempaa korkeammalla tasolla ja osaltaan mahdollistanut useampien hankkeiden käynnistymisen.

Asuntorakentamisen suhdannetilanne on jatkunut nousujohteisena jo useamman vuoden. Etenkin kohtuuhintaisessa kaupungin omassa asuntotuotannossa tämä on näkynyt urakoitsijoiden vähäisenä tarjoushalukkuutena ja kohoavina urakkahintoina. Heikoimmillaan urakkakilpailuihin ei ole saatu lainkaan tarjouksia, tai on saatu vain heikosti tar-

jouksia. Tämä on johtanut hintatason nousuun ja aiheuttanut viivytyksiä hankkeille sekä ylimääräistä työtä. Vasta viime aikoina on ollut joitakin merkkejä kilpailun piristymisestä.

Markkinatilanteen näkökulmasta viime vuodet ovat olleet suotuisia kaupungin rakentamien asuntojen myynnin suhteen. Asuntoja ei silti kaikkialla myydä heti, vaan joissakin kohteissa vaaditaan enemmän myyntitoimenpiteitä ja myyntiin sisältyy riskejä. Joillakin alueilla Helsingissä uudistuotannon hintaa ei saada riittävän alhaiseksi, jotta se olisi houkutteleva paikalliseen alueen hintatasoon nähden. Kaupungistuminen ja sitä seuraava muuttoliike jatkuvat nopeana ja asuntojen uudistarjonnan on vastattava tähän kehitykseen, oletettavasti myös Helsingissä asuntojen kysyntä kasvaa. Kysyntä kohdistuu kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon ja etenkin ARA-tuotantoon.

Asuntojen kysyntä riippuu myös taloudellisen tilanteen kehityksestä. Suomen talouden kasvu on hidastunut jonkin verran, mutta taloudellinen tilanne pääkaupunkiseudulla on edelleen hyvä. Riskejä talouskehityksessä maailmalla kuitenkin on, esim. USA:n pitkät korot laskivat alle lyhyen kolmen kuukauden koron. Se tarkoittaa käytännössä, että sijoittajilla ei ole inflaatio-odotuksia ja pitkien korkojen tuottovaade laskee. Tällainen korkokehitys on historiallisesti katsottuna indikoinut talousnäkymien huononemista ja taantumaa jollakin aikavälillä, joka vaikuttaisi luonnollisesti myös Euroopan ja Suomen talouteen. Ihmisten tulokehitys on suoraan yhteydessä asuntojen kysyntään ja se vaikuttaa osaltaan myös hintojen nousuun.

Asuntojen hinnat ovat nousseet Helsingissä huomattavasti muuta maata nopeammin, tämä koskee erityisesti pienten asuntojen, yksiöiden ja kaksioiden hintoja. Kuitenkin uudistuotannossa yksiöiden ja kaksioiden tarjonta on kasvanut voimakkaasti, mikä on toisaalta hillinnyt niiden hintojen nousua. Huolestuttavaa kokonaisuutena on, että hinnat suhteessa tuloihin ovat nousseet merkittävästi jo pitkän aikaa.

Vuonna 2018 tehdyn väestöennusteen mukaan Helsingin väkiluvun ennustettiin kasvavan noin 8 000 per vuosi, mutta alkuvuosi 2019 on ollut merkittävästi alemmalla tasolla. Olettavaa on, että kohtuuhintaiselle asuntotuotannolle tulee olemaan kysyntää myös tulevaisuudessa. Paikalliset kysynnän vaihtelut sekä maailmantalouden kehitys ja sen vaikutukset Suomen talouteen tulee ottaa huomioon riskitekijöinä.

Kaupungin hyvän taloudellisen tilanteen vuoksi on pystytty investoimaan merkittäviä määriä uusien rakennettavien asuinalueiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen. Aluerakentamisen näkökulmasta on myös pidetty merkittävä määrä alueita samanaikaisesti rakenteilla, jotta rakentajilla on mahdollisimman mo-

nella alueella mahdollisuuksia uudistuotantoon. Näin on pyritty varmistamaan tuotanto eri puolilla kaupunkia ja estämään hankkeiden aloitusten viivästyminen.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa urakkalaskennassa on hankkeita jo tällä hetkellä niin tiheässä, että kapasiteettiongelmia on syntynyt paitsi rakennusliikkeillä ja rakennustuotetoimittajilla, niin myös suunnittelijoilla ja esimerkiksi kustannuslaskijoilla. Asuntotuotantopalvelu on aktiivisesti etsinyt myös uusia yhteistyökumppaneita ja järjestänyt säännöllisesti tapaamisia rakennusteollisuuden kanssa tulevien hankkeiden esittelemiseksi. Tällä tavoin onkin saatu joitakin uusia tarjoajia asuntotuotantopalvelun hankkeille.

Korkea asuntorakentamisen volyymi aiheuttaa resurssipulaa myös kaupungin omassa toiminnassa, kun ammattitaitoisen henkilöstön kysyntä on ylittänyt tarjonnan. Esimerkiksi Asuntotuotantopalvelussa on ollut jo pitkään vajaamiehitystä ja henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta. Avoinna oleviin paikkoihin ei välttämättä saada potentiaalisia hakijoita ollenkaan, tai kokemuksen karttumisen jälkeen valitut henkilöt haकेutuvat muualle. Kaupunki ei ole ainakaan nykyisessä suhdannetilanteessa ollut kaikin osin kilpailukykyinen työnantaja.

Osittain samat ongelmat on tunnistettu myös kaupungin tontinluovutuksessa, jossa tilanne on jo pitkään ollut haastava. Kaupungin tulisi luovuttaa tonttejaan vuokraamalla ja myymällä vuosittain asetettujen tontinluovutustavoitteiden mukaisesti, jotta asuntotuotanto pysyisi halutulla tasolla. Asetettuja tontinluovutustavoitteita ei ole kertaakaan saavutettu 2010-luvulla. Tilanteen korjaaminen edellyttää jo nykyisellään prosessien tehostamista sekä resurssien lisäämistä. Pelkkä luovutustavoitteiden kasvattaminen ei sellaisenaan lisää luovutettavien tonttien määrää.

Useiden alueiden samanaikaisuuden lisäksi rakennettavilla alueilla on pidetty huolta asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman monipuolisuudesta. Liikaksi samanaikaisten ja liian samankaltaisten asuntohankkeiden vaarana on niiden ajautuminen keskinäiseen kilpailuun, jonka seurauksena voi olla hankkeiden viivästyminen. Tämä koskettaa lähinnä vapaarahoitteista omistustuotantoa.

Asuntotuotannon edellytysinvestointien lisäksi myös kasvaneet investoinnit seudun liikennejärjestelmään ovat näkyneet seudun tasolla suurempina asuntotuotantomäärinä. Erityisesti raideliikenteeseen tehdyistä investoinneista johtuen rahoituksen kokonaistaso on noussut vuosittaisen vaihteesta merkittävästi. Viimeisen viiden vuoden aikana valtion rahoitusosuus on kuitenkin kääntynyt laskuun ja kuntien rahoitusosuus on noussut.

Asuntojen kysyntä on ollut Helsingissä viime vuosina voimakasta. Asuntomarkkinoiden kireydestä johtuen asuntojen hinnat ja vuokrat ovat osalla alueista pysyneet korkealla tasolla ja nousupaineisina, joten asuntotuotantotavoitteen pitäminen korkealla, jotta hintapaineeseen voidaan vaikuttaa, on olennaista.

Kaupunkiympäristötoimialan prosessien kehittämistyönä on vuoden 2018 aikana aloitettu asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyö. Toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä käydään tuotantoprosessia läpi pyrkien löytämään erilaiset tuotantokapeikat ja haasteet prosessissa. Prosessityössä on tarkoituksena käydä läpi sekä kaupungin maalle tapahtuva rakentaminen tontinluovutuksineen että yksityiselle maalla tapahtuva rakentaminen, joka edellyttää maakäyttösopimuksen tekemistä. Pääosa asuntotuotantoprosessin kaupungilta vaatimasta työstä on yhteneväistä maanomistusoloista riippumatta.

Asuntotuotannon edellytys on toimiva ja tavoitteellinen asemakaavoitus. Täydennysrakentamisprosessia on voimakkaasti kehitetty viime vuosina, mutta prosessi on usein kaupungin kannalta hyötykustannus-suhteeltaan työllistävä suhteessa hankkeiden volyyymiin. Tilanteessa, jossa nykyisten suurten projektialueiden valmistuessa toimintaympäristö muuttuu alati haastavammaksi ja kaavoituksen painopiste suuntautuu kasvavissa määrin täydennysrakentamiseen, on erittäin tärkeää, että koko ketju yleissuunnittelusta kaupungin omaan asuntotuotantoon on riittävästi resursoitu. Lisäksi kasvava kaupunki tarvitsee toimivan liikennejärjestelmän ja uudet alueet hyvin suunnitellun katuverkon sekä viher- ja virkistysalueet. Monet uusista alueista tukeutuvat nykyisen raitiotieverkon laajennuksiin ja uusiin pikaraitioiteihin, joiden suunnittelu pitää pystyä tekemään etupainotteisesti.

Mikäli vuosituotantotavoite nostettaisiin aina 10 000 asuntoon, tulisi sekä nopeuttaa nykyisten merenranta-alueiden rakentamista että sujuvoittaa täydennysrakentamisprosessia. Korkeampi tuotantotavoite tarkoittaa myös uusien alueiden nostamista nopeammin asemakaavoitettaviksi sekä erittäin sujuvaa kaavoitusprosessia ja nopeaa käsittelyä mahdollisissa kaavavalitustilanteissa.

10 000 asunnon vuotuinen tuotantotaso edellyttäisi myös rakennussektorilta merkittävästi nykyistä korkeampaa panostusta Helsinkiin. Asuntotuotannon kapeikkoja aiheuttavat lisäksi työvoiman saatavuus sekä koulutuspolitiikka. Rakennusalan työvoimasta merkittävä osa on ollut taustaltaan kansainvälistä ja tällöin valtakunnallisesti tulee huolehtia Suomen kilpailukyvyistä kansainvälisillä työmarkkinoilla. Pitkään esimerkiksi virolaisen työvoiman saatavuus oli melko hyvä, mutta Viron taloudellisen tilanteen parannuttua osa työvoimasta palannut lähtömaahansa. Työvoiman saatavuuteen on tulevaisuudessa kiinnitettävä huo-

miota myös koulutuksen kautta. Sekä suunnittelussa, työmaiden johtotehtävissä että rakennusteollisuudessa on ajoittain työvoimapulaa ja erityisesti kokeneita ammattilaisia on tarpeeseen nähden pääkaupunkiseudulla riittämätön määrä. Rakennustuotannossa käytetään lukuisia esivalmisteisia osia eikä esimerkiksi ikkuna- ja elementtitehtaiden tarvitse sijaita pääkaupunkiseudulla. Helsingin tulee yhteistyössä valtion kanssa varmistaa, että kaupunkien kasvuun tarvittavia ammattilaisia koulutetaan riittävästi.

Helsinki on kiinteästi samaa asuntomarkkina-aluetta Espoon ja Vantaan kanssa. Helsingissä oli pitkään, noin kolmen vuoden ajan rakenteilla noin 7 000 asuntoa, jolla saavutettiin noin 5 000 valmistuneen asunnon taso. Vuoden 2018 aikana rakenteilla olevien tasossa päästiin korkeammalle tasolle ja vuoden 2018 lopussa yhteensä rakenteilla oli 10 000 asuntoa, kun yhtäaikaisesti koko pääkaupunkiseudulla Helsinki mukaan lukien, oli rakenteilla noin 23 000 asuntoa. Pääkaupunkiseudun asuntotuotanto on riippuvainen koko Suomen rakentamistilanteesta. Uusimpien väestöennusteiden mukaan on kuitenkin oletettavissa, että väestö keskittyy entisestään Helsingin, Turun ja Tampereen seuduille. Voisi siis olettaa, että asuntorakentaminenkin keskittyisi pääosin näille alueille.

Asuntorahoituksen saatavuus on kriittinen tekijä asuntotuotannolle. Sen osalta tulee huomioida niin kotitalouksien mahdollisuudet asunnon ostoon kuin pankkien lainoitushalukkuus ja -mahdollisuudet. Valtion tukeman tuotannon osalta valtion takaukset, käynnistys- ja investointivastukset sekä rahoituslaitosten halukkuus rahoittaa säänneltyä tuotantoa ovat kriittisiä. Uusien konseptien, kuten asunto-osuuskuntien ja ryhmärakennuttamishankkeiden tulo markkinoille on riippuvainen rahoitusmekanismien toimivuudesta. Viime vuosina vapaarahoitteinen vuokratuotanto on ollut voimakasta myös johtuen eläkeyhtiöiden mahdollisuudesta käyttää velkavipua tuotantomäärien kasvattamiseen.

Asuntotuotantotavoitteen nostaminen vaatii merkittäviä investointeja seudun liikenneinfraan. On sekä kaupungin että seudun yhteinen julkilausuttu tavoite, että seudun asukasmäärän kasvu pitää saada kana-voitua kestäviin kulkumuotoihin. On erittäin tärkeää, että päätökset valtion investoinneista seudullisesti merkittäviin hankkeisiin saadaan tehtyä ja hankkeet etenevät nopeasti. Julkiset investoinnit generoivat yksityisiä investointeja ja ovat edellytys paitsi tavoitteiden mukaiselle kehitykselle myös yksityisten investointien käynnistymiselle tavoitteellisessa aikataulussa. Pissarakennus on tehtävä hankepäättös nopeasti, sillä se parantaa saavutettavuutta laajalla alueella, kytkee erilliset lähijuna- ja metrojärjestelmät toisiinsa ja mahdollistaa junavuorojen lisäämisen luoden näin merkittävästi uutta seudullista maankäyttöpotentiaalia. Hanke on koko seudun näkökulmasta erittäin keskeinen. Lisäksi valtion

tulee sitoutua rahoittamaan Helsingissä tehtäviä pikaraitiotieinvestointeja merkittäväällä rahoitusosuudella.

Luonnollisen kaupungistumiskehityksen hidastaminen ei ole valtion kannalta järkevää. Kaupungeille kasvaminen on kallista, sillä se vaatii merkittäviä investointeja. Valtio taas saa kaupungistumisen tuomat hyödyt esimerkiksi parantuvien työmarkkinoiden kautta nopeasti. Olisi-kin tärkeää, että eri valtion tahot toimisivat kaupungin kanssa proaktiivisesti yhteisesti hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asuntotuotantotavoitteen nostamisen tarkoituksenmukaisuutta on paikallaan harkita seuraavan AM-ohjelman valmistelun yhteydessä, jolloin on tarkasteltava tuotantotavoitetta suhteessa muuhun tavoitekokonaisuuteen. Ilman valtion merkittäviä panostuksia seudun liikenneinfrastruktuuriin on asuntotuotantotavoitteen nosto haastavaa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aloitteen vastausta on valmisteltu jo lautakuntavaiheessa kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristötoimialan yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.05.2019 § 219

HEL 2018-013004 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin asuntotuotantotavoitetta on nostettu määrätietoisesti 2000 – luvulla. Vuonna 2000 päätetyssä asunto-ohjelmassa vuosituotannon kokonaistavoite oli 4 100 asuntoa, vuodesta 2004 tavoite oli 3 500 asuntoa, vuodesta 2008 tavoite nostettiin 5 000 asuntoon ja vuodesta 2016 tavoitteeksi nostettiin 6 000 asuntoa. Hyväksytyssä kaupunkistrategiassa Maailman toimivin kaupunki sovittiin, että vuodesta 2019 lähtien tavoitteena on rakentaa 7 000 asuntoa vuosittain. Samaan aikaan kunnianhimoisesti kasvatetun tavoitteen kanssa on noussut tosiasiallisesti myös asuntotuotannon määrä. Asuntotuotanto oli määrien suhteen laskusuuntainen koko 2000 –luvun ensimmäisen vuosikymmenen ja valmistuneiden asuntojen määrä laski vuoden 2000 liki 4 000 asunnosta vain hieman yli 2 000 valmistuneen asunnon vuonna 2010. Vuosien 2008 – 2009 kansainvälisen rahoituskriisin aiheuttaman voimakkaan rakentamisen pysähdyksen jälkeen on asuntotuotannon määrä ollut selkeän noususuhdanteinen.

Asuntotuotannon määrään vaikuttaa merkittävästi niin suhdannetilanteet kuin kaupungin omat toimet sekä rakennussektorin kokonaistilanne. Viime vuosien korkeaan asuntotuotannon määrään ovat vaikuttaneet monet seikat. Nostettaessa määrätietoisesta asuntotuotantotavoitetta on nostettu myös asuntotuotantoprosessin eri vaiheiden kaupungin omia tavoitteita, tontinluovutus- ja asemakaavatavoitetta.

Kaupungin omat kaavoitustavoitteet ovat nousseet samaa tahtia asuntotuotantotavoitteen kanssa ja tavoitteisiin on myös päästy. Viimeisen kolmen vuoden keskimääräinen asuntorakentamisen kaavoitettu kerrosala on ollut noin 730 000 k-m² / vuosi, kun vuosikymmenen aiempien vuosien keskiarvo oli noin 430 000 k-m² / vuosi. Samaan aikaan on onnistuttu kasvattamaan myös asuntorakentamiseen osoitetun kerrosalan asemakaavavarantoa. Asemakaavavarannon riittävän korkea taso on asuntomarkkinoiden ja rakentamisen toiminnan kannalta tärkeää. Marraskuussa 2018 Helsingin laskennallinen asemakaavavaranto oli yhteensä n. 3,3 miljoonaa kerrosneliometriä. Tulevaisuuden asemakaavoitustarpeita varten Helsingille on lisäksi laadittu uusi yleiskaava, joka lainvoimaistui syksyllä 2018 pääosiltaan. Korkein hallinto-oikeus kumosi osia yleiskaavasta, johtuen pääosin eri viranomaistahojen valituksista.

Tontinluovutuksessa on pyritty aktiivisesti houkuttelemaan uusia toimijoita Helsinkiin, jotta toimijakenttä vastaisi paremmin korkeampaan tuotantotavoitteeseen. Suuremman asemakaavavarannon ansiosta myös tonttivaranto on aiempaa korkeammalla tasolla ja osaltaan mahdollistanut useampien hankkeiden käynnistymisen.

Asuntorakentamisen suhdannetilanne on jatkunut nousujohteisena jo useamman vuoden. Etenkin kohtuuhintaisessa kaupungin omassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

asuntotuotannossa tämä on näkynyt urakoitsijoiden vähäisenä tarjoushalukkuutena ja kohoavina urakkahintoina. Heikoimmillaan urakkakilpailuihin ei ole saatu lainkaan tarjouksia, tai on saatu vain heikosti tarjouksia. Tämä on johtanut hintatason nousuun ja aiheuttanut viivytyksiä hankkeille sekä ylimääräistä työtä. Vasta ihan viime aikoina on ollut joidakin merkkejä kilpailun piristymisestä.

Markkinatilanteen näkökulmasta viime vuodet ovat olleet suotuisia asuntojen myynnin suhteen. Asuntoja ei silti kaikkialla myydä heti, vaan joissakin kohteissa vaaditaan enemmän myyntitoimenpiteitä ja myyntiin sisältyy riskejä. Joillakin alueilla Helsingissä uudistuotannon hintaa ei saada riittävän alhaiseksi, jotta se olisi houkutteleva paikalliseen alueen hintatasoon nähden. Kaupungistuminen ja sitä seuraava muuttoliike jatkuvat nopeana ja asuntojen uudistarjonnan on vastattava tähän kehitykseen, oletettavasti myös Helsingissä asuntojen kysyntä kasvaa. Kysyntä kohdistuu kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon ja etenkin ARA-tuotantoon.

Asuntojen kysyntä riippuu myös taloudellisen tilanteen kehityksestä. Suomen talouden kasvu on hidastunut jonkin verran, mutta elämme vielä tällä hetkellä noususuhdannetta. Riskejä talouskehityksessä maailmalla kuitenkin on, esim. USA:n pitkät korot laskivat alle lyhyen kolmen kuukauden koron. Se tarkoittaa käytännössä, että sijoittajilla ei ole inflaatio-odotuksia ja pitkien korkojen tuottovaade laskee. Tällainen korkokehitys on historiallisesti katsottuna indikoinut talousnäköymien huononemista ja taantumaa jollakin aikavälillä, joka vaikuttaisi luonnollisesti myös Euroopan ja Suomen talouteen. Ihmisten tulokehitys on suoraan yhteydessä asuntojen kysyntään ja se vaikuttaa osaltaan myös hintojen nousuun.

Asuntojen hinnat ovat nousseet Helsingissä huomattavasti muuta maata nopeammin ja erityisesti pienten asuntojen, yksiöiden ja kaksioiden hinnat. Kuitenkin uudistuotannossa yksiöiden ja kaksioiden tarjonta on kasvanut voimakkaasti, mikä on toisaalta hillinnyt niiden hintojen nousua. Huolestuttavaa kokonaisuutena on, että hinnat suhteessa tuloihin ovat nousseet merkittävästi jo pitkän aikaa.

Ennusteiden mukaan Helsingin väkiluku kasvaa noin 8000 ihmisellä per vuosi ja oletettavasti etenkin kohtuuhintaiselle asuntotuotannolle tulee olemaan kysyntää myös tulevaisuudessa. Paikalliset kysynnän vaihtelut sekä maailmantalouden kehitys ja sen vaikutukset Suomen talouteen tulee ottaa huomioon riskitekijöinä.

Kaupungin hyvän taloudellisen tilanteen vuoksi on pystytty investoimaan merkittäviä määriä uusien rakennettavien asuinalueiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen. Aluera-

kentämisen näkökulmasta on myös pidetty merkittävä määrä alueita samanaikaisesti rakenteilla, jotta rakentajilla on mahdollisimman monella alueella mahdollisuuksia uudistuotantoon. Näin on pyritty varmistamaan tuotanto eri puolilla kaupunkia ja estämään hankkeiden aloitusten viivästyminen.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa urakkalaskennassa on hankkeita jo tällä hetkellä niin tiheässä, että kapasiteettiongelmia on syntynyt paitsi rakennusliikkeillä ja rakennustuotetoimittajilla, niin myös suunnittelijoilla ja esimerkiksi kustannuslaskijoilla. Asuntotuotantopalvelu on aktiivisesti etsinyt myös uusia yhteistyökumppaneita ja järjestää säännöllisesti tapaamisia rakennusteollisuuden kanssa tulevien hankkeiden esittelemiseksi. Tällä tavoin onkin saatu joitakin uusia tarjoajia asuntotuotantopalvelun hankkeille.

Korkea asuntorakentamisen volyymi aiheuttaa resurssipulaa myös kaupungin omassa toiminnassa, kun ammattitaitoisen henkilöstön kysyntä on ylittänyt tarjonnan. Esimerkiksi Asuntotuotantopalvelussa on ollut jo pitkään vajaamiehitystä ja henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta. Avoinna oleviin paikkoihin ei välttämättä saada potentiaalisia hakijoita ollenkaan, tai kokemuksen karttumisen jälkeen valitut henkilöt haaveutuvat muualle. Kaupunki ei ole ainakaan nykyisessä suhdannetilanteessa ollut kaikin osin kilpailukykyinen työnantajana.

Osittain samat ongelmat on tunnistettu myös kaupungin tontinluovutuksessa, jossa tilanne on jo pitkään ollut haastava. Kaupungin tulisi luovuttaa tonttejaan vuokraamalla ja myymällä vuosittain asetettujen tontinluovutustavoitteiden mukaisesti, jotta asuntotuotanto pysyisi halutulla tasolla. Kaupungille asetettuja tavoitteita ei ole kertaakaan saavutettu 2010-luvulla. Tilanteen korjaaminen edellyttää jo nykyisellään prosessien tehostamista sekä resurssien lisäämistä. Pelkkä luovutustavoitteiden kasvattaminen ei sellaisenaan lisää luovutettavien tonttien määrää.

Useiden alueiden samanaikaisuuden lisäksi rakennettavilla alueilla on pidetty huolta asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman monipuolisuudesta. Liaksi samanaikaisten ja liian samankaltaisten asuntohankkeiden vaarana on niiden ajautuminen keskinäiseen kilpailuun, jonka seurauksena voi olla hankkeiden viivästyminen. Tämä koskettaa lähinnä vapaarahoitteista omistustuotantoa.

Asuntotuotannon edellytysinvestointien lisäksi myös kasvaneet investoinnit seudun liikennejärjestelmään ovat näkyneet seudun tasolla suurempina asuntotuotantomäärinä. Erityisesti raideliikenteeseen tehdyistä investoinneista johtuen rahoituksen kokonaistaso on noussut vuosittain vaihteesta merkittävästi. Viimeisen viiden vuoden aikana val-

tion rahoitusosuus on kuitenkin kääntynyt laskuun ja kuntien rahoitusosuus on noussut.

Asuntojen kysyntä on ollut Helsingissä viime vuosina voimakasta. Asuntomarkkinoiden kireydestä johtuen asuntojen hinnat ja vuokrat ovat osalla alueista pysyneet korkealla tasolla ja nousupaineisina, joten asuntotuotantotavoitteen pitäminen korkealla, jotta hintapaineeseen voidaan vaikuttaa, on olennaista.

Kaupunkiympäristötoimialan prosessien kehittämistyönä on vuoden 2018 aikana aloitettu asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyö. Toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä käydään tuotantoprosessia läpi pyrkien löytämään erilaiset tuotantokapeikat ja haasteet prosessissa. Prosessityössä on tarkoituksena käydä läpi sekä kaupungin maalle tapahtuva rakentaminen tontinluovutuksineen, että yksityiselle maalle tapahtuva rakentaminen, joka edellyttää maakäyttösopimuksen tekemistä. Pääosa asuntotuotantoprosessin kaupungilta vaatimasta työstä on yhteneväistä maanomistusoloista riippumatta.

Korkeampaan asuntotuotantotavoitteeseen vastaaminen on tapahtunut kaupungin osalta miltei samoilla henkilöresursseilla kuin aikaisemmin. Mikäli asuntotuotantotavoite nostettaisiin entisestään aina 10 000 asuntoon asti tulisi koko asuntotuotantoprosessin osalta kaupungin omia resursseja myös nostaa. Asuntotuotannon edellytys on toimiva ja tavoitteellinen asemakaavoitus ja sen riittävä resursointi. Tilanteessa, jossa nykyisten suurten projektialueiden valmistuessa toimintaympäristö muuttuu alati haastavammaksi ja kaavoituksen painopiste suuntautuu kasvavissa määrin täydennysrakentamiseen, on erittäin tärkeää, että koko ketju yleissuunnittelusta kaupungin omaan asuntotuotantoon on riittävästi resursoitu. Lisäksi kasvava kaupunki tarvitsee toimivan liikennejärjestelmän ja uudet alueet hyvin suunnitellun katuverkon sekä viher- ja virkistysalueet, joiden suunnittelu vaatii resursseja. Monet uusista alueista tukeutuvat nykyisen raitiotieverkon laajennuksiin ja uusiin pikaraitiotieihin, joiden suunnittelu pitää pystyä tekemään etupainotteisesti.

Mikäli vuosituotantotavoite nostettaisiin aina 10 000 asuntoon, tulisi sekä nopeuttaa nykyisten merenranta-alueiden rakentamista, että sujuvoittaa täydennysrakentamisprosessia. Korkeampi tuotantotavoite tarkoittaa myös uusien alueiden nostamista nopeammin asemakaavoitettaviksi sekä erittäin sujuvaa kaavoitusprosessia ja nopeaa käsittelyä mahdollisissa kaavavalitustilanteissa.

10 000 asunnon vuotuinen tuotantotaso edellyttää myös rakennussektorilta merkittävästi nykyistä korkeampaa panostusta Helsinkiin. Asuntotuotannon kapeikkoja aiheuttaa lisäksi työvoiman saatavuus sekä

koulutuspolitiikka. Rakennusalan työvoimasta merkittävä osa on ollut taustaltaan kansainvälistä ja tällöin valtakunnallisesti tulee huolehtia Suomen kilpailukyvyistä kansainvälisillä työmarkkinoilla. Pitkään esimerkiksi virolaisen työvoiman saatavuus oli melko hyvä, mutta Viron taloudellisen tilanteen parannuttua osa työvoimasta palannut lähtömaahansa. Työvoiman saatavuuteen on tulevaisuudessa kiinnitettävä huomiota myös koulutuksen kautta. Sekä suunnittelussa että rakennusteollisuudessa on ajoittain työvoimapulaa ja erityisesti kokeneita ammattilaisia on tarpeeseen nähden pääkaupunkiseudulla riittämätön määrä. Rakennustuotannossa käytetään lukuisia esivalmisteisiä osia eikä esimerkiksi ikkuna- ja elementtitehtaiden tarvitse sijaita pääkaupunkiseudulla. Helsingin tulee yhteistyössä valtion kanssa varmistaa, että kaupunkien kasvuun tarvittavia ammattilaisia koulutetaan riittävästi.

Helsinki on kiinteästi samaa asuntomarkkina-aluetta Espoon ja Vantaan kanssa. Helsingissä oli pitkään, noin kolmen vuoden ajan rakenteilla noin 7 000 asuntoa, jolla saavutettiin noin 5 000 valmistuneen asunnon taso. Vuoden 2018 aikana rakenteilla olevien tasossa päästiin korkeammalle tasolle ja vuoden 2018 lopussa yhteensä rakenteilla oli 10 000 asuntoa, kun yhtäaikaisesti koko pääkaupunkiseudulla Helsinki mukaan lukien, oli rakenteilla noin 23 000 asuntoa. Pääkaupunkiseudun asuntotuotanto on riippuvainen koko Suomen rakentamistilanteesta. Uusiempien väestönennusteiden mukaan on kuitenkin oletettavissa, että väestö keskittyy entisestään Helsingin, Turun ja Tampereen seuduille. Voisi siis olettaa, että asuntorakentaminenkin keskittyisi pääosin näille alueille.

Asuntorahoituksen saatavuus on kriittinen tekijä asuntotuotannolle. Sen osalta tulee huomioida niin kotitalouksien mahdollisuudet asunnon ostoon, kuin pankkien lainoitushalukkuus ja –mahdollisuudet. Valtion tukeman tuotannon osalta valtion takaukset sekä käynnistys- ja investointiavustukset ovat kriittisiä sekä rahoituslaitosten halukkuus rahoittaa säänneltyä tuotantoa. Uusien konseptien, kuten asunto-osuuskuntien että ryhmärakennuttamishankkeiden tulo markkinoille on riippuvainen rahoitusmekanismien toimivuudesta. Viime vuosina vapaarahoitteinen vuokratuotanto on ollut voimakasta myös johtuen eläkeyhtiöiden mahdollisuudesta käyttää velkavipua tuotantomäärien kasvattamiseen.

Asuntotuotantotavoitteen nostaminen vaatii merkittäviä investointeja seudun liikenneinfraan. On sekä kaupungin että seudun yhteinen julki lausuttu tavoite, että seudun asukasmäärän kasvu pitää saada kana-voitua kestäviin kulkumuotoihin. On erittäin tärkeää, että päätökset sekä kaupungin omista investoinneista erityisesti kestäviin kulkumuotoihin että valtion investoinneista seudullisesti merkittäviin hankkeisiin saadaan tehtyä ja hankkeet etenevät nopeasti. Julkiset investoinnit generoivat yksityisiä investointeja ja ovat edellytys paitsi tavoitteiden mukai-

13.05.2019

selle kehitykselle myös yksityisten investointien käynnistymiselle tavoitteellisessa aikataulussa. Pisararadasta on tehtävä hankepääätös nopeasti, sillä se parantaa saavutettavuutta laajalla alueella, kytkee erilliset lähijuna- ja metrojärjestelmät toisiinsa ja mahdollistaa junavuorojen lisäämisen generoiden näin merkittävästi uutta maankäyttöpotentiaalia. Hanke on koko seudun näkökulmasta erittäin keskeinen. Lisäksi valtion tulee sitoutua rahoittamaan Helsingissä tehtäviä pikaraitiotieinvestointeja merkittäväällä rahoitusosuudella.

Luonnollisen kaupungistumiskehityksen hidastaminen ei ole valtion kannalta järkevää. Kaupungeille kasvaminen on kallista, sillä se vaatii merkittäviä investointeja. Valtio taas saa kaupungistumisen tuomat hyödyt esimerkiksi parantuvien työmarkkinoiden kautta nopeasti. Olisi-kin tärkeää, että eri valtion tahot toimisivat kaupungin kanssa proaktiivisesti yhteisesti hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asuntotuotantotavoitteen nostamisen tarkoituksenmukaisuutta tulee harkita seuraavan AM-ohjelman valmistelun yhteydessä, jolloin on tarkasteltava tuotantotavoitetta suhteessa muuhun tavoitekokonaisuuteen. Ilman valtion merkittäviä panostuksia seudun liikenneinfrastruktuuriin on asuntotuotantotavoitteen nosto haastavaa.

Käsittely

07.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mikko Särelä: Lisätään kappaleen 21 loppuun lause: "Helsingin tulee yhteistyössä valtion kanssa varmistaa, että kaupunkien kasvuun tarvittavia ammattilaisia koulutetaan riittävästi."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mikko Särelän vastaehdotuksen.

16.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

§ 338

V 22.5.2019, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Pysäytä ilmastomuutos -kampanjan käynnistämisestä Helsingissä

HEL 2018-010589 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää ilmastomuutoksesta kampanjan, jonka tavoitteena on kertoa kaupunkilaisille, miten jokainen voi toimia ilmastomuutosta hidastavasti. Kampanja tukisi kaupunkilaisia näissä pyrkimyksissä. Kampanja keskittyisi nimenomaan pieniin arkipäivän valintoihin kouluissa ja työpaikoilla. Kampanjan toteutukseen käytettävä mainostoimisto valittaisiin kilpailutuksen ja ideoiden perusteella.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ilmastomuutos on aikamme suurin ja vakavin kysymys. Kaupunkien merkitys suurten globaalien haasteiden ratkaisijoina kasvaa. Ilmastomuutoksen torjuntaan vakavasti ja kunnianhimoisesti suhtautuvat kaupungit voivat innovaatioillaan ja esimerkillään vaikuttaa

omaa osuuttaan olennaisesti merkittävämmällä tavalla ihmiskunnan tulevaisuuteen. Tässä kehityksessä Helsinki haluaa toimia ensimmäisten joukossa. Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n raportin mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 asteeseen on vielä mahdollista, mutta se vaatii kauaskantoisia ja ennennäkemättömiä muutoksia.

Valtuustoaloite Pysäytä ilmastonmuutos -kampanjasta on lähtökohtaisesti hyvä ja kannatettava. Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee parhaillaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa määriteltyjen periaatteiden mukaista viestintäsuunnitelmaa. Viestintäsuunnitelman osana pohditaan viestinnän tyyliä, ydinviestejä, keskeisiä viestinnän kanavia ja viestintätoimia lähivuosille. Suunnitelmassa on tunnistettu valtuustokaudelle viisi viestinnän pääkohderyhmää: kaikki helsinkiläiset (yleisellä tasolla), kohdennetusti nuoret, taloyhtiöt, yritykset ja kaupungin omat työntekijät.

Valmisteilla olevassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestintäsuunnitelmassa on tavoitteena kannustaa helsinkiläisiä tekemään konkreettisia ilmastotekoja ja viestiä niistä tekijöiden vertaisryhmille. Viestin tulee olla niin inspiroiva, että se kannustaa tekoihin sekä asukkaiden arjessa että työelämässä. Tarkoituksena on, että eri sidosryhmät ja kaupunkilaiset saadaan viestimään myös itse arjen teoistaan, jolloin viesti voimaannuttaa toimimaan.

Osana viestintäsuunnitelman valmistelua on pohdittu kaupunkilaisille suunnattua kampanjaa ilmastonmuutoksesta. Ilmastonmuutosviestintää ja kampanjoita on ollut viime aikoina runsaasti. Kaupunki on osallistunut muun muassa HSY:n Ilmastoinfon Ilmastotreeni-kampanjaan ja järjestänyt Oodissa yleisötilaisuuden Sitran Kestävä arki -kampanjan puitteissa. Kokemusten perusteella pohditaan, mikä on tehokkain keino viestiä ilmastoasioista. Kyseessä voisi olla joko yleisempi kampanja asukkaille tai kohdennetumpi kohderyhmäviestintä.

Oodissa sijaitsevassa kaupunkiympäristön toimialan Brygga-osallisuustilassa järjestetään ilmastoaiheinen vuorovaikutteinen näyttely ja aiheeseen liittyviä tilaisuuksia. Toukokuusta syyskuun loppuun kestävä osallistava kokonaisuus kannustaa kävijöitä konkreettisiin tekoihin hiilineutraalimman elämäntavan hyväksi.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin sitoutuminen YK:n kestävän kehityksen kaupunkitasoiseen raportointiin tuo kaupungin etenemisen Agenda 2030 -tavoitteiden toteuttamisessa konkreettiselle tasolle. Raportoinnista tehdään selkeää ja helposti lähestyttävää, jotta kaupunkilaiset voivat entistä paremmin seurata Helsingin toimenpiteitä kestävässä kehityksessä.

13.05.2019

Aloitteessa esitetyt kampanjan tavoitteet tulevat kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan huomioon otetuiksi edellä mainituilla toimenpiteillä. Yksityiskohdista, mukaan lukien se, järjestetäänkö mahdollinen kampanja, päätetään myöhemmin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 296

HEL 2018-010589 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 104

HEL 2018-010589 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloite Ilmastonmuutos-kampanjasta on lähtökohtaisesti hyvä ja kannatettava. Kaupunkiympäristön toimiala on parhaillaan valmistelussa yhdessä kaupungin viestinnän kanssa Hiilineutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelmassa määriteltyjen periaatteiden mukaista viestintäsuunnitelmaa. Viestintäsuunnitelman osana pohditaan viestinnän tyyliä, ydinviestejä, keskeisiä viestinnän kanavia ja viestintätoimia lähivuosille. Suunnitelmassa on tunnistettu valtuustokaudelle viisi viestinnän pääkohderyhmää: kaikki helsinkiläiset (yleisellä tasolla), kohdennetusti nuoret, taloyhtiöt, yritykset ja kaupungin omat työntekijät.

Valmisteilla olevassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -viestintäsuunnitelmassa on tavoitteena kannustaa helsinkiläisiä tekemään konkreettisia ilmastotekoja ja viestiä niistä tekijöiden vertaisryhmille. Viestin tulee olla niin inspiroiva, että se kannustaa tekoihin sekä asukkaiden arjessa, että työelämässä. Tarkoituksena on, että saamme eri sidosryhmät ja kaupunkilaiset viestimään myös itse arjen teoistaan, jolloin viesti voimaannuttaa toimimaan.

Osana viestintäsuunnitelman valmistelua on pohdittu kaupunkilaisille suunnattua kampanjaa ilmastonmuutoksesta. Kampanjan kärkiviestistä, kanavia, ajankohtaa sekä kustannusten suhdetta hyötyihin on kuitenkin vielä tarkennettava. Ilmastonmuutosviestintää ja kampanjoita on jo ollut viime aikoina runsaasti. Kaupunki on ollut mukana mm. HSY:n Ilmastoinfon Ilmastotreeni-kampanjassa, sekä järjestänyt Oodissa yleisötilaisuuden yhdessä Sitran Kestävä arki -kampanjaan liittyen. Saatujen kokemusten perusteella pohditaan, mikä olisi tehokkain keino viedä viestiä eteenpäin. Tämä voi olla joko yleisempi kampanja asukkaille, tai kohdennetumpaa viestintää eri kohderyhmille.

Toukokuussa kaupunkiympäristön osallisuustila Bryggaan Oodin kirjastoon on tulossa ilmastoaiheinen vuorovaikutteinen näyttely sekä aiheeseen liittyviä tilaisuuksia. Toukokuusta syyskuun loppuun kestävä osallistava näyttely kannustaa kävijät tekemään konkreettisia tekoja hiilineutraalimman elämäntavan eteen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

13.05.2019

Asia/7

Lisätiedot

Mira Jarkko, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64317
mira.jarkko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Asia/8

§ 339

V 22.5.2019, Valtuutettu Mia Nygårdin aloite selvitystyön käynnistämiseksi kasvavien liikenneuhkien vaikutuksesta Helsingissä toimivien yritysten sijoittautumissuunnitelmiin

HEL 2018-010594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Nygårdin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ulla Tapaninen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Nygård Mia Aloite Kvsto 10102018 8
- 2 Lausunto 4.3.2019, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- 3 Lausunto 1.3.2019, Helsingin seudun kauppakamari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Nygård ja 20 muuta valtuutettua esittävät selvitystyön käynnistämistä kasvavien liikenneuhkien vaikutuksesta Helsingissä toimivien yritysten sijoittautumissuunnitelmiin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunki haluaa tarjota yrityksille houkuttelevan ja kilpailukykyisen toimintaympäristön, jotta yritykset haluavat sijaita Helsingissä. Yritysten asiakkaiden, jakeluliikenteen ja työntekijöiden sujuvat liikenneyhteydet kaikilla kulkumuodoilla ovat keskeinen osa hyvää toimintaympäristöä, ja vaikuttavat olennaisesti yritysten sijoittautumispäätöksiin.

Kaupunkistrategian (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) mukaan Helsingin tulee olla Suomen paras kaupunki yrityksille. Kaupunkistrategian tavoitteena on, että yksityisen sektorin työpaikkamäärä kasvaa pitkällä aikavälillä vähintään yhtä nopeasti kuin asukasluku, ja että Helsingin kuntakohtainen yhteisöveron jako-osuus nousee yli 30 prosentin tasolle valtuustokaudella.

Yhteisöveron osuus kaupungin kaikista verotuloista oli 22 prosenttia vuonna 2018. Helsingin yhteisöverokertymä kaksinkertaistui vuosina 2012–2018. Yritysten arjen sujuvuudesta ja toimintaympäristöstä huolehtiminen on kaupungin talouden kannalta tärkeää.

Kaupungin teettämässä tuhannen helsinkiläisen yrityksen puhelinhaastattelututkimuksessa selvitettiin yritysten näkemyksiä Helsingin elinkeinopolitiikasta ja kaupungista sijaintipaikkana. Tutkimuksessa liikenteeseen liittyvät asiat korostuivat syinä, jotka vähensivät yritysten halukkuutta suositella Helsinkiä sijaintipaikaksi oman toimialan yrityksille. Tutkimuksen vastaukset kerättiin vuodenvaihteessa 2018–2019.

Liikenteeseen liittyvät syyt, kuten liikenne- ja kulkuyhteydet, liikenne-ruuhkat, liikenteen sujuvuus ja tietyt, autoilun vaikeus tai sen rajoittaminen sekä pysäköinti-ongelmat, nousivat esille joka kolmannessa vastauksessa. Osuus oli noussut vuonna 2016 toteutettuun edelliseen tutkimukseen verrattuna, jolloin liikenteeseen liittyvien syiden osuus oli 23 prosenttia.

Kävelykeskustan merkittävän laajentamisen ja maanalaisen kokoojakadun edellytysten selvitystyön yhteydessä tehdyissä yrityshaastattelussa kartoitettiin eri kokoisten yritysten näkemyksiä esimerkiksi keskustan saavutettavuudesta ja liikenteen sujuvuudesta. Ydinkeskustan ja kantakaupungin yritykset pitivät erityisen tärkeänä, että yksityisautoilun ja tavaraliikenteen edellytyksiä ei jatkossa heikennetä. Haastattelut toteutettiin kesällä 2018.

Liikenteen sujuvuuteen liittyvät haasteet johtuvat yhtäältä katutöiden ja rakennushankkeiden aiheuttamista väliaikaisista liikennejärjestelyistä sekä toisaalta seudun kasvusta ja kasvun aiheuttamasta liikennemäärien lisääntymisestä. Helsingin seutu on Suomen valtakunnallisten ja kansainvälisten yhteyksien solmukohta. Seudun väestö jatkaa tulevaisuudessaan kasvuaan noin 1,4 prosentin vuosivauhdilla. Vuonna 2030 seudun asukasluku on arvion mukaan noin 1,6–1,7 miljoonaa väestöennusteesta riippuen. Seudun jatkuva väestönkasvu aiheuttaa haasteita kestäväälle maankäytölle, asumiselle ja liikennejärjestelmälle. Väestön kasvaessa seudun liikenneväylien kapasiteetti ei lisäännä samassa suhteessa, mikä aiheuttaa liikenteen ruuhkautumista.

Seudullisissa ja Helsingin sisäisissä liikennehankkeissa on tärkeä ottaa huomioon yritysten tarpeet osana kokonaistarkastelua. Monelle yritykselle hyvä saavutettavuus henkilöautolla ja kohtuullisella etäisyydellä sijaitsevien pysäköintipaikkojen määrä ovat keskeisiä toimintaedellytyksiä, etenkin jos työntekijöiden ja asiakkaiden auton käyttö on välttämätöntä. Myös toimivat jakelu- ja huoltoliikenneyhteydet sekä niiden vaatimat pysäköintipaikat ovat yritysten toiminnan kannalta tärkeitä.

Hyvä saavutettavuus on paitsi usean yrityksen myös Helsingin kantakaupungin kehityksen edellytys. Keskustan elinvoimaisuuden, viihtyisyyden ja toiminnallisuuden kannalta on tärkeää huolehtia keskustan ja kantakaupungin saavutettavuudesta henkilöauto- ja tavaraliikenteen osalta erityisesti säteittäisten pääväylien kautta.

Liikennejärjestelmän kehittäminen, katujen kunnallistekniikan ylläpito ja parantaminen, rakennushankkeet sekä tulevaisuuden teknologioiden mahdollistaminen vaikuttavat tulevaisuudessa tilapäisesti liikenteen sujuvuuteen. Vaikutukset aiheuttavat paikallisesti haittaa niin kävelijöille, pyöräliikenteelle kuin moottoriajoneuvoilla kulkeville.

Katutöihin liittyvien haittojen hallintaa ja ketterämpiä toimintatapoja kehitetään parhaillaan hankkeessa, jonka tavoitteena on tuottaa systemisiä ja kulttuurisia muutoksia kaupungin katutöiden koko prosessiin ohjelmoinnista toteutukseen ja viestintään. Tarkoituksena on muun muassa kehittää urakoihin liittyviä hankintamenettelyjä ja vaikuttaa urakoitsijoiden työsuunnitteluun, nostaa liikennejärjestelyjen laatutasoa sekä lisätä valvonnan vaikuttavuutta ja parantaa yhteisellä työmaalla toimivien vuoropuhelua.

Hankkeen yhtenä osakokonaisuutena on Aalto-yliopiston toteuttama tutkimushanke, jossa selvitetään katuhankkeiden nykytila ja taloudelliset vaikutukset asukkaiden ja yritysten näkökulmasta. Tutkimushankkeessa kehitetään Helsingin oma toimintamalli, jota kokeillaan kahdessa katukohteessa.

Kaupungin toimenpiteet katutöiden haittojen vähentämiseksi näkyvät jo esimerkiksi Hämeentien uudistuksen yhteydessä. Mechelininkadun peruskorjauksesta saadun palautteen perusteella Hämeentien varrella toimiville yrityksille suunnattuun viestintään ja tiedottamiseen on kiinnitetty entistä paremmin huomiota. Työmaa-aikeiset järjestelyt saattavat kuitenkin aiheuttaa tulojen menetyksiä ja kustannuksia yrityksille. Mahdollisia negatiivisia vaikutuksia tulee pyrkiä lieventämään esimerkiksi työmaan välittömässä läheisyydessä toimivien yritysten näkyvyyteen liittyvillä ratkaisuilla.

Kaupunginhallituksen (30.5.2016, 541 §) päätöksen mukaisesti kaupungin valmistelussa olevista suunnitelmista tulee laatia riittävän aikai-

13.05.2019

sessä vaiheessa yritysvaikutusten arviointi, jonka tavoitteena on arvioida suunnitelmien vaikutuksia yritysten toimintaedellytyksiin sekä lieventää hankkeiden mahdollisia negatiivisia vaikutuksia.

Kaupungilla on aiemmista selvityksistä ja muista tietolähteistä kerättyä kattavasti tietoa liikenteen kehityksestä, sujuvuudesta, keskeisimmistä ongelmakohtista, yritysten sijoittumisesta ja saavutettavuudesta sekä kaupunkilogistiikan toimivuudesta. Tutkimusten perusteella yritykset pitävät erittäin tärkeänä, että kaupunki huolehtii liikenteen sujuvuudesta kaikilla liikkumismuodoilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että koska uusi selvitys ei toisi merkittävää uutta tietoa edellä mainituista asioista, aloite ei anna aiheutta enempään toimenpiteisiin. Liikenteen sujuvuus on kuitenkin keskeinen edellytys yritysten sujuvan arjen sekä Helsingin työpaikkojen ja kaupungin verotulojen turvaamiseksi. Selvityksen sijaan on tärkeä toteuttaa toimenpiteitä, joilla yritysten kokemiin liikenneongelmiin puututaan. Valtuustoa-aloitteessa esille nostetut haasteet heikentävät kaupungin mainetta ja houkuttelevuutta yritysten sijaintipaikkana.

Aiheesta on pyydetty lausunnot Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä, Helsingin seudun kauppakamarilta ja Helsingin yrittäjiltä. Saadut lausunnot ovat liitteenä (liitteet 2 ja 3).

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Vastaus on valmisteltu kaupunginkanslian elinkeino-osaston sekä talous- ja suunnitteluosaston yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ulla Tapaninen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Nygård Mia Aloite Kvsto 10102018 8
- 2 Lausunto 4.3.2019, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- 3 Lausunto 1.3.2019, Helsingin seudun kauppakamari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2019

Asia/8

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 297

HEL 2018-010594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ulla Tapaninen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 74

HEL 2018-010594 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkirakenne, yritysten sijoittuminen ja liikenne

Kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa otetaan mahdollisimman hyvin huomioon sekä yrittäjien tarpeet että yritysten erilaiset sijaintitarpeet. Helsingissä toteutettavilla maankäytön ja liikenteen investointihankkeilla pyritään saavuttamaan ja toteuttamaan kaupunkistrategiasa (2017–2021) ja toimenpideohjelmissa asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä.

Yritykselle houkutteleva sijainti riippuu yrityksen toimialasta ja toiminnan luonteesta. Keskustasijainti houkuttelee yrityksiä, joille tärkeää on toisten yritysten ja asiakkaiden läheinen sijainti sekä hyvät joukkoliikenneyhteydet. Nämä yritykset hyötyvät keskustasijainnista ja ovat valmiita maksamaan keskustan tuomista eduista. Keskustan suosiota ylläpitävät myös hyvät liikenneyhteydet ja palvelutarjonta, laadukas imago sekä hyvin ylläpidetty kiinteistökanta. Helsingin ydinkeskusta on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

pääkaupunkiseudun houkuttelevin ja kallein toimisto-osamarkkina-alue. Kuljetusriippuvaiset ja halvempaa maanhintaa hakevat yritykset sijoittuvat puolestaan pääsääntöisesti kauemmaksi keskustasta, johon heidän tilaa ja joustavia henkilöauto- ja kuljetusliikenneyhteyksiä vaativien toimintonsa on mahdollista sijoittaa.

Maankäytöllä ja kaupunkirakenteella on vaikutusta kulkutavan valintaan. Mitä tiiviimpi ja toiminnoiltaan sekoittuneempi kaupunkirakenne on, sitä todennäköisemmin palvelut ja työpaikat ovat saavutettavissa kävellen asukkaiden näkökulmasta. Toisaalta myös mitä tiiviimpi kaupunkirakenne on, sitä helpompaa alueelle on järjestää tehokas ja toimiva joukkoliikenne, jolloin henkilöauton tarve pienenee. Pyöräliikenteen olosuhteiden parantaminen edistää kestävästä liikkumisesta kaikenlaisessa ympäristössä.

Eri osissa Helsinkiä liikkumistottumukset poikkeavat toisistaan. Esi-kaupunkialueiden asukkaiden matkoista autolla tehdään noin 42 % ja kantakaupungissa noin 23 %. Pääosa autolla tehdyistä matkoista liittyy vapaa-aikaan (HLT2016). Kaupan asioinnin osalta tiedetään eri selvitysten perusteella, että asiakkaiden kulkutapajakauma keskustan myymälöihin ja keskustan ulkopuolisiin kaupan alueisiin on hyvin erilainen. Helsingin keskustassa myymälöissä asioivat liikkuvat pääasiassa joukkoliikenteellä. Henkilöautolla keskustassa asioi noin 10 %. Keskustan ulkopuolella sijaitsevilla kauppakeskuksissa asioidaan useammin henkilöautolla. (Esim. Kauppakeskukset osana kestävästä kulutuksesta ja kaupunkirakennetta, KOKKKA –loppuraportti, Aalto-yliopisto 2010).

Helsingin niemen ylittävistä matkoista noin 70 % kuljetaan joukkoliikenteellä. Autoliikenne on viimeisten vuosien aikana vähentynyt niemen rajalla ja kantakaupungin rajalla. Kaupungin rajalla ja poikittaisliikenteessä autoliikenteen määrä sen sijaan on lisääntynyt.

Helsingin ja samalla koko seudun suurin työpaikkakeskittymä on Helsingin keskusta sekä kantakaupungin alue. Helsingin kantakaupungin alueella oli vuonna 2016 noin 230 00 työpaikkaa ja Helsingin esikaupunkialueilla noin 128 00 työpaikkaa. Helsingissä on noin 60 000 työpaikkaa enemmän kuin Espoossa, Vantaalla ja kehyskunnissa yhteensä. Keskustan ulkopuolella suurimmat työpaikkakeskittymät Helsingissä ovat Pitäjänmäki ja Herttoniemi. Tämän lisäksi Helsingissä on useita pienempiä työpaikka-alueita, jotka vastaavat yritysten erilaisiin sijoittumistarpeisiin.

Liikenne- ja katusuunnittelupalvelussa tehtyjen saavutettavuusanalyysien perusteella sekä väestön että työpaikkojen saavutettavuus autolla paranee vuoteen 2030 mennessä kaikilla Helsingin pienalueilla suunniteltujen maankäytön ja investointihankkeiden toteuduttua. Auto on ana-

lyysien mukaan tänä päivänä sekä tulevaisuudessa kaikista kilpailukykyisin kulkumuoto saavutettavuudeltaan Helsingissä. Saavutettavuus on tässä analyysissä arvioitu siten, että kuinka monta asukasta tai yritystä saavuttaa puolessa tunnissa joko omalla autolla tai joukkoliikenteellä alueittain.

Katutila palvelee myös kunnallistekniikkaa

Katutila palvelee liikkujien ohella myös kunnallistekniikkaa. Katujen alla sijaitsee merkittävä määrä vesi- ja viemärijohtoja, kaukolämpöputkia sekä tele- ja sähkökaapeleita. Kaupunkimaisessa ympäristössä niin kadun pinnalla tehtävät työt kuin kadun alla kunnallistekniikkaan liittyvät huolto-, ylläpito- ja laajennustyöt vaikuttavat vapaana olevan katutilan määrään. Etenkin vanhassa kantakaupungissa kadun alla oleva kunnallistekniikka on tullut peruskorjausikään. Katutyöt aiheuttavat tilapäistä haittaa liikkujille.

Kaupungin käynnissä olevista aluekehityshankkeista toimitilarakentamisen ja työpaikkojen kannalta erityisen merkittäviä ovat Keski-Pasila, Kalasatama ja Jätkäsaari. Nämä kantakaupungin laajentumisalueet vahvistavat entisestään alueen merkitystä myös työpaikkojen sijaintialueena. Catellan Helsingin toimistokysyntää tulevaisuudessa kartoittavan selvityksen (2016) mukaan suurin kysyntä toimistojen osalta keskittyy jatkossakin ydinkeskustaan, sen välittömään läheisyyteen ja esimerkiksi Pasila-Vallila-Kalasatama-akselille. Isojen toimistokohteiden toteuttamisen yhteydessä pysäköinti on perinteisesti ollut yksi tärkeimmistä kilpailutekijöistä. Viime vuosina toimistorakentaminen on kuitenkin keskittynyt sijainteihin, joissa on hyvät julkisen liikenteen yhteydet. Erityisesti raskaan raideliikenteen asemien läheisyydessä sijaitsevat kohteet ovat houkutelleet toimitilasijoittajia ja yrityksiä.

Kunnallistekniikkaa on rakennettu merkittävästi edellä mainittuihin aluekehitysalueille, jotka liittyvät kantakaupungin liikenneverkkoon. Muita katutöihin liittyviä syitä ovat mm. kantakaupungin katujen peruskorjaukset, joiden yhteydessä myös päivitetään katujen liikennejärjestelyt nykyisten tavoitteiden mukaisiksi. Myös teknologian kehittyminen teettää jatkossa katutöitä, lähitulevaisuudessa liittyen mm. 5G-verkon laajentamiseen.

Helsingissä on yli kymmenen vuotta ollut käytössä yhteinen kunnallistekninen työmaa -sopimusohjauksellinen yhteisrakentamisprosessi, jonka avulla yhdistetään eri toimijoihin liittyviä katutyöt samanaikaisiksi. Tämä on vähentänyt eri operaattoreiden teettämien erillisten katutöiden haittoja kaikelle liikenteelle. Liikenne- ja katutöiden viestintää parannetaan paraikaa. Viestinnällä on merkittävä vaikutus koettuun saavutettavuuteen. Viestinnän avulla liikkujille annetaan mahdollisuus vaikuttaa

omaan matkaansa, joko sopivampaan reittiin tai kulkutapaan vaihtamalla. Tällöin myös reitille jäävä liikenne sujuu paremmin. Lisäksi yhteistyönä Aalto yliopiston kanssa on käynnissä laaja katuhankkeiden ohjelmointiin, suunnitteluun ja toteutukseen tähtäävä kehitysprojekti.

Autoliikenteen sujuvuus

Helsingin autoliikenteen sujuvuuden kehitystä on tutkittu vuosien 2010–2017 välisenä aikana. Nykyisin tilastollisesti luotettavaa sujuvuustietoa ostetaan kaupungille vuosittain kaupallisilta tiedontuottajilta. Autoliikenteen sujuvuus oli vuonna 2017 koko kaupungin tasolla parempi kuin edellisinä tutkimusjakson ajankohtina. Merkittävimmin autoliikenteen sujuvuus parani pohjoisessa ja läntisessä suurpiirissä Kehä I:n remontin valmistumisen johdosta. Sen sijaan autoliikenteen sujuvuus heikkeni edellisvuosiin verrattuna eteläisessä suurpiirissä. Tähän ovat vaikuttaneet laajat katutyömaat mm. Mechelininkadulla, Reijolankadulla, Mannerheimintiellä ja Nordenskiöldinkadulla. Autoliikenteen osalta aamuliikenteen sujuvuus on ollut heikointa keskisessä suurpiirissä koko tutkimusjakson ajan 2010–2017. Sielläkin liikenteen sujuvuudessa on kuitenkin havaittavissa pientä paranemista vuosien varrella.

Kansainvälisessä ruuhkaisuusvertailussa (2017) Helsingissä liikenne oli sujuvampaa kuin Tukholmassa, Tallinnassa, Oslossa tai Pietarissa. Sen sijaan Kööpenhaminassa, Tampereella ja Turussa autoliikenne sujui paremmin kuin Helsingissä.

Helsingin yhteisöverokertymä ja yritysten näkemyksiä liikenteeseen liittyen

Helsingissä yhteisövero tuottaa noin kymmenen prosenttia kaupungin kaikista tuloista. Yhteisöverokertymä oli 528 miljoonaa euroa vuonna 2017. Valtaosa yhteisöverosta kertyy pieneltä yritysjoukolta: 25 eniten yhteisöveroa maksanutta yritystä kerrytti puolet Helsingin koko yhteisöverokertymästä vuonna 2017.

Helsingin kaupunki on tutkinut yritysten näkemyksiä elinkeinopolitiikan onnistumisesta haastattelututkimusten avulla vuonna 2016 ja 2018 (vielä julkaisematon tutkimus). Molempina vuosina kaupungin sisäisten liikenneyhteyksien parantaminen koettiin tärkeimmäksi yksittäiseksi toimenpiteeksi, jolla kaupunki voi edistää yritysten kehitystä ja kasvua. Samalla kuitenkin koettiin, että liikenne- ja kulkuyhteydet, liikenneruuhkat, liikenteen sujuvuus ja tietyt, autoilun vaikeus tai sen rajoittaminen sekä pysäköintiongelmien vähensivät halukkuutta suositella Helsinkiä sijaintipaikkana oman toimialan yrityksille. Koettu haitta oli kasvanut tuoreimmassa kyselyssä. Kysyttäessä miksi yritys suosittelisi sijaintipaikkaa oman toimialan yrityksille oli vastauksena toimivat liikenne- ja kulkuyhteydet sekä julkinen liikenne. Yrityksien joukossa on siis sekä niitä,

13.05.2019

jotka kokevat liikenteeseen liittyvät asiat ongelmana, että niitä, joiden mielestä ne vahvistavat Helsingin houkuttelevuutta.

Yrittäjän oma tai työntekijöiden asuinpaikka sekä suuri asiakaspohja ja laajat markkinat mainittiin molempien vuosien puhelinhaastattelututkimuksen vastaajien toimesta selvästi tärkeimmiksi syiksi sille, että yritys sijaitsee Helsingissä. Kaupungin tavoitteena on tarjota yrityksille houkutteleva ja kilpailukykyinen toimintaympäristö, jotta yritykset haluavat sijaita Helsingissä. Yritysten asiakkaiden ja työntekijöiden sujuvat liikenneyhteydet kaikilla kulkumuodoilla ovat yksi keskeinen osa hyvää toimintaympäristöä.

Helsingin kaupungilla on otettu käyttöön yritysvaikutusten arviointi (kh 30.5.2016) osana valmistelu- ja päätöksentekoprosessia. Yritysvaikutusten arvioinnista on annettu ohjeistus, jonka perusteella jo suunnitelluvaiheessa kaavahankkeiden ja liikennehankkeiden vaikutuksia arvioidaan niiden vaikutusalueella oleviin yrityksiin. Lisäksi merkittävistä investointi- ja rakentamishankkeista tehdään laajojen taloudellisten vaikutusten arviointia.

Yhteenveto

Tehtyjen selvitysten ja olemassa olevan tiedon pohjalta tiedetään jo hyvin paljon liikenteen kehityksestä, sujuvuudesta, keskeisimmistä ongelmakohtista sekä yritysten sijoittumisesta ja saavutettavuudesta. Uusi selvitys ei toisi merkittävää uutta tietoa näistä asioista.

Liikennejärjestelmän kehittäminen, katujen kunnallistekniikan ylläpito ja parantaminen sekä tulevaisuuden teknologioiden mahdollistaminen tulevat myös tulevaisuudessa ruuhkautamaan tilapäisesti liikennettä. Nämä aiheuttavat paikallisesti haittaa niin kävelijöille, pyöräliikenteelle kuin moottorivälineillä kulkeville verrattuna tavoitetilanteeseen. Katutöihin liittyvien haittojen hallintaa ja ketterämpiä toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Myös viestintään ja tiedottamiseen kiinnitetään entistä paremmin huomiota. Kun kaupunkia rakennetaan siten, että liikkujalla on mahdollisuus valita miten liikkuu, vähentää se haittojen vaikutusta liikkujiin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Pätynen, liikenneinsinööri: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi
Elina Luukkonen, yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37073
elina.luukkonen(a)hel.fi

13.05.2019

Asia/9

§ 340

V 22.5.2019, Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite koskien ilmasto-vaikutusten arvioinnin käyttöönottoa päätöksenteossa

HEL 2018-011681 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Terhi Peltokorven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ja 46 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsingin tulee ottaa päätöksenteossa käyttöön ilmastovaikutusten arviointi. Aloitteessa viitataan ilmastonmuutoksen vaikutuksista laadittuihin raportteihin, kuvattuihin riskeihin ja vaikutuksiin sekä niiden aiheuttamaan kansalaiseskusteluun ja huoleen. Valtioiden toimet ilmastonmuutoksen suhteen kuvataan riittämättömiksi. Aloitteessa todetaan myös muun muassa, että:

"Kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaan "Helsinki ottaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Helsinki asettaa tavoitteeksi 60 prosentin päästövähennystavoitteen vuodelle 2030 ja aikaistaa hiilineutraalisuustavoitteen vuodesta 2050 vuoteen 2035."

Kaupunkien merkitys kestäväen kehityksen ja hyvinvoinnin rakentamisessa on erittäin tärkeä. Kaupunkien on kannettava vastuuta nykyistä enemmän myös ilmastonmuutoksen torjunnassa. Puheiden sijaan on ryhdyttävä määrätietoisesti tekoihin. Useimmilla poliittisilla päätöksillä on myös ilmastonmuutosta hillitseviä tai kiihdyttäviä vaikutuksia, mutta nämä vaikutukset jäävät vielä liian usein huomaamatta."

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa samalla, että kaupunkien rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa ja sen vaikutuksiin varustautumisessa on globaalisti merkittävä. Kaupunkien merkitys on yleisesti tunnustettu kansainvälisellä tasolla monissa yhteyksissä, sopimuksissa ja aloitteissa, joihin Helsinki myös osallistuu aktiivisena vaikuttajana.

Helsinki seuraa omassa toiminnassaan ilmastotoimenpiteitä Hiilineutraali Helsinki 2035 (HNH) -ohjelmassa kuvatuilla menettelyillä ja vuotuisella Ympäristöraportilla. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että "Hiilineutraali Helsinki -2035 toimenpideohjelmassa on kiinnitetty huomiota vaikutusten arvioinnin tarpeellisuuteen. Ohjelmaan sisältyvää toimenpidettä "Ilmastovaikutusten arvioinnin työkalun kehittäminen" on aloitettu jo tekemään yhdessä Suomen ympäristökeskuksen, Ympäristöministeriön ja kuutoskaupunkien kanssa. Esiselvitys valmistuu kesäkuussa 2019. Vaikutusarviointi kytketään osaksi valmisteilla olevaa toimenpideohjelman seurantatyökalua."

Sään ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit Helsingissä on arvioitu vuonna 2017 yhteistyössä Ilmatieteen laitoksen kanssa. Raportissa esitetään sää- ja ilmatoriskiarvio koko kaupungin tasolla.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut selvitti vuonna 2015 pääkaupunki-seudun asukkaiden ja yhteisöjen sosiaalista haavoittuvuutta tulville ja helteille. Tuloksena saatua aineistoa on mahdollista päivittää uusilla indikaattoreilla ja skenaarioilla.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että päätöksenteon valmisteluun Helsingissä kuuluu olennaisena osana huolellinen ratkaisun vaikutusten, mukaan lukien ilmastovaikutusten, arviointi tarvittavassa laajuudessa. Asiaan kiinnitetään huomiota asiantuntijoiden ja valmistelijoiden koulutuksessa niin kaupunkiyhteisellä kuin toimialojen tasolla kaupunkistrategian 2017-2021 tavoitteen "Päätöksentekomalleja ja palveluprosesseja tehostetaan ja byrokratiaa kevennetään" mukaisesti.

Esittelijä

13.05.2019

Asia/9

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Peltokorven aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 298

HEL 2018-011681 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 103

HEL 2018-011681 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on kiinnitetty huomiota vaikutusten arvioinnin tarpeellisuuteen. Ohjelmaan sisältyvää toimenpidettä "Ilmastovaikutusten arvioinnin työkalun kehittäminen" on aloitettu jo tekemään yhdessä Suomen ympäristökeskuksen, Ympäristöministeriön ja kuutoskaupunkien kanssa. Esiselvitys valmistuu kesäkuussa 2019. Vaikutusarviointi kytketään osaksi valmisteilla olevaa toimenpideohjelman seurantatyökalua.

Sään ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit Helsingissä arvioitiin vuonna 2017. Työn toteutti Ilmatieteen laitos yhteistyössä kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Raportissa esitetään sää- ja ilmastoriskiarvio koko kaupungin tasolla. HSY toteutti ilmastolähtöisen sosiaalisen haavoittuvuuden kartoituksen pääkaupunkiseudulle vuonna 2015. Työssä selvitettiin pääkaupunkiseudun asukkaiden ja yhteisöjen sosiaalista haavoittuvuutta tulville ja helteille.

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2017-2025 on valmisteltu. Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 5.2.2019 esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy linjaukset.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

§ 341

F 22.5.2019, Den av ledamoten Martina Harms-Aalto väckta motionen om ökning av antalet personalbostäder

HEL 2018-011974 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade återremittera ärendet för ny beredning så att

- den andel av stadens bostadsproduktion som reserveras för personalbostäder höjs med målsättningen att fördubbla det nuvarande antalet personalbostäder,
- erbjudandet av personalbostäder införs strategiskt som en del av rekryteringen inom branscher med brist på arbetskraft och
- den maximala boendetiden höjs från 5+2 år till 10 år.

Behandling

Förslag om återremiss:

Pia Pakarinen: Ärendet återremitteras för ny beredning så att

- den andel av stadens bostadsproduktion som reserveras för personalbostäder höjs med målsättningen att fördubbla det nuvarande antalet personalbostäder,
- erbjudandet av personalbostäder införs strategiskt som en del av rekryteringen inom branscher med brist på arbetskraft och
- den maximala boendetiden höjs från 5+2 år till 10 år.

Understödd av: Marcus Rantala

Förslag om återremiss:

Anna Vuorjoki: Ärendet återremitteras för ny beredning så att möjligheterna att öka antalet personalbostäder samt förlänga tidsfristen för personalboende utreds.

Understödd av: Suldaan Said Ahmed

Återremitteringen av ärendet togs upp till omröstning före fortsatt diskussion.

Omröstning

JA-förslag: Behandlingen av ärendet fortsätter

NEJ-förslag: Enligt Pia Pakarinens förslag om återremiss

Ja-röster: 2

Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

13.05.2019

Nej-röster: 12

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Blanka: 1

Hannu Oskala

Stadsstyrelsen beslutade återremittera ärendet för ny beredning med rösterna 2 - 12 (1 blank).

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Helena Wendorf, arbetsmarknadsexpert, telefon: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Bilagor

1 Harms-Aalto Martina Motion Kvsto 14112018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Martina Harms-Aalto väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Martina Harms-Aalto och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att öka antalet personalbostäder. Personalbostäderna skulle kunna utnyttjas i syfte att locka arbetskraft till branscher som lider av brist på arbetskraft, såsom dagvård, hemvård och småbarnspedagogik (lärare/pedagoger). Det konstateras i motionen att löneförhöjningarna år 2019 inte är tillräckliga för att locka arbetskraft till Helsingfors, där boendekostnaderna är högre än utanför Helsingfors.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden har sammanlagt 2 653 personalbostäder och 6,9 % av alla anställda bor i dessa. Största delen av personalbostäderna, ca 1 600, är i social- och hälsovårdspersonalens bruk och ca 500 bostäder i fostrans- och utbildningssektorns bruk.

13.05.2019

Enligt stadsstyrelsens beslut om principerna om personalbostäder används personalbostäderna som stöd för rekryteringen och i syfte att trygga serviceverksamheten. Personalbostad beviljas för en bestämd tid (5+1+1 år) för att möjliggöra bostadscirkulation.

Uthyrningen av personalbostäder hör till stadsmiljösektorns enhet bostadsuthyrning, som har meddelat att tillgången till lediga personalbostäder har varit bra och att det har varit möjligt att tillgodose efterfrågan på personalbostäder.

På grunderna ovan är det inte behövligt att öka antalet personalbostäder.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Helena Wendorf, arbetsmarknadsexpert, telefon: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Bilagor

1 Harms-Aalto Martina Motion Kvsto 14112018 3

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 06.05.2019 § 300

HEL 2018-011974 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

06.05.2019 Bordlades

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Pia Pakarinen.

13.05.2019

Asia/10

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Helena Wendorf, arbetsmarknadsexpert, telefon: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 341

V 22.5.2019, Valtuutettu Martina Harms-Aallon aloite palvelussuhdeasuntojen lisäämiseksi

HEL 2018-011974 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- korotetaan osuutta, joka kaupungin omasta asuntotuotannosta varataan työsuhdeasunnoiksi, tavoitteena kaksinkertaistaa työsuhdeasuntojen määrä nykyisestä,
- otetaan työsuhdeasuntojen tarjoaminen strategisesti osaksi työvoimapula-alojen rekrytointia ja
- korotetaan enimmäisasumisaikaa 5+2 vuodesta 10 vuoteen.

Käsittely

Palautusehdotus:

Pia Pakarinen: Palautetaan valmisteluun siten, että

- korotetaan osuutta, joka kaupungin omasta asuntotuotannosta varataan työsuhdeasunnoiksi, tavoitteena kaksinkertaistaa työsuhdeasuntojen määrä nykyisestä,
- otetaan työsuhdeasuntojen tarjoaminen strategisesti osaksi työvoimapula-alojen rekrytointia ja
- korotetaan enimmäisasumisaikaa 5+2 vuodesta 10 vuoteen.

Kannattaja: Marcus Rantala

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: Palautetaan asia valmisteluun siten, että selvitetään mahdollisuutta lisätä palvelussuhdeasuntojen määrää sekä pidentää palvelussuhdeasumisen määräaikaa.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Pia Pakarisen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 2

Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 12

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Hannu Oskala

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 2 - 12 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Harms-Aalto Martina Motion Kvsto 14112018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Martina Harms-Aallon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Martina Harms-Aalto ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta palvelussuhdeasuntojen lisäämiseksi. Palvelussuhdeasuntoja voisi käyttää työvoiman houkuttelemiseksi työvoimapolusta kärsivillä aloilla, kuten esimerkiksi päivähoito, kotihoito sekä varhaiskasvatuksen opettajat/ pedagogit. Esi-tyksessä todetaan, että vuoden 2019 palkankorotukset eivät riitä houkuttelemaan työvoimaa Helsinkiin, jossa on kalliimmat asumiskustannukset kuin Helsingin ulkopuolella.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on palvelussuhdeasuntoja yhteensä 2 653 kappaletta ja niissä asuu henkilöstöstä 6,9 %. Palve-

lussuhdeasunnoista valtaosa, noin 1 600 asuntoa on sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstön käytössä ja noin 500 asuntoa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä.

Kaupunginhallituksen palvelussuhdeasuntoperiaatteita koskevan päätöksen mukaan palvelussuhdeasuntoja käytetään rekrytoinnin tukena ja palvelutoiminnan turvaamiseksi. Palvelussuhdeasunto myönnetään määräajaksi (5 + 1 + 1 vuotta) asuntojen kierron mahdollistamiseksi.

Palvelussuhdeasuntojen vuokraamistoimintaa hoitaa kaupunkiympäristön toimialan asuntovuokrausyksikkö, jonka ilmoituksen mukaan palvelussuhdeasuntoja on ollut hyvin tarjolla ja asuntojen kysyntään on pysytty vastaamaan.

Edellä mainittuun viitaten palvelussuhdeasuntojen lisäämiseen ei ole tarvetta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Harms-Aalto Martina Motion Kvsto 14112018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 300

HEL 2018-011974 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

13.05.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

§ 342

V 22.5.2019, Valtuutettu Juhani Strandénin aloite raitiovaunulipun säilyttämisestä tulevassa vyöhykemallissa

HEL 2018-011680 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi lause perusteluosan toisen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus esittää HSL:n selvitettäväksi erillinen A-vyöhykkeen lippua, samalla tavalla kuin nyt on mahdollisuus ostaa D-vyöhykkeen lippuja."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Poistetaan perustelutekstin viides kappale "Pienituloisten taloudellinen tukeminen on tarkoituksenmukaista hoitaa sosiaalitoimen kautta. Kelan myöntämä perustoimeentulotuki sisältää joukkoliikennelipun kustannuksen."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Hannu Oskala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hylkäsi tässä äänestyksessä Marcus Rantalan vastaehdotuksen äänin 10 - 5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Se-vander, Jan Vapaavuori, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Terhi Koulumies, Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hylkäsi tässä äänestyksessä Anna Vuorjoen vas-taehdotuksen äänin 11 - 2 (2 tyhjää).

Kahden suoritettua äänestyksen jälkeen kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite
- 2 HSL:n lausunto 15.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloit-teessaan, että raitiovaunulippu säilytettäisiin uudessa vyöhykejärjes-telmässä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestä-

misestä sekä hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. HSL:n hallitus päätti 10.12.2013 vyöhykekaarten ja lippulajien välisistä hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa ja 16.6.2015 erityisryhmien alennuslipuista ja vapaalipuista. Alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita selkeytettiin ja yhtenäistettiin koko HSL-alueella.

Vyöhykeuudistus otettiin käyttöön 27.4.2019. Erillinen raitiolippu on poistunut lippuvalikoimasta vyöhykeuudistuksen myötä.

HSL myöntää alennushintaista matkustusoikeutta asiakasryhmille, joita ovat lapset, koululaiset, opiskelijat, invalidit sekä eläkeläiset, joilla on Kelan maksama eläke tai takuueläke. Vyöhykeuudistuksen myötä kaikki 70 vuotta täyttäneet voivat ostaa arvolipun ja HSL-sovelluksessa ostettavan kertalipun 50 % alennettuun hintaan kaikissa liikennevälineissä klo 9-14 välisenä aikana.

Pienituloisten taloudellinen tukeminen on tarkoituksenmukaista hoitaa sosiaalitoimen kautta. Kelan myöntämä perustoimeentulotuki sisältää joukkoliikennelipun kustannuksen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite
- 2 HSL:n lausunto 15.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 304

HEL 2018-011680 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 73

HEL 2018-011680 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat myös HSL:n toimivaltaan.

HSL on valmistellut uutta taksa- ja lippujärjestelmäänsä samanaikaisesti matkakorttijärjestelmän uudistamishankkeen kanssa. Valmistelu on tapahtunut vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL on ennen päätöksentekoaan pyytänyt kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista. Uutta tariffi-järjestelmää valmistellessaan HSL on pyrkinyt yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. HSL:n tavoitteena on ottaa uudet vyöhykkeet ja hinnoittelu käyttöön kevään 2019 aikana.

Nykytariffissa käytössä oleva raitiovaunulippu on ainoastaan raitiovaunuissa kelpaava lippu. Raitiovaunulipun voi ostaa matkakortilla 1,70 eurolla tai automaattista 2,50 eurolla. Normaali kaikissa joukkoliikennevälineissä kelpaava Helsingin sisäinen aikuisten kertalippu maksaa 2,20 euroa matkakortilla ostettuna. Alennuksiin oikeutetut matkustajaryhmät saavat matkakortilla ostettavan arvolipun samaan hintaan tai halvemmalla kuin raitiovaunulipun. Alennusryhmään 1 kuuluvat matkustajat

13.05.2019

saavat ostaa arvolipun 1,70 eurolla eli samaan hintaan kuin raitiovaunulipun. Alennusryhmän 2 (opiskelijat, Kelan maksamaa täyttä tai osittaista takuueläkettä saavat henkilöt) matkustajat saavat arvolipun 1,10 eurolla.

Uudessa tariffijärjestelmässä AB -vyöhykkeen matkakortin normaalin arvolipun hinta on aikuisilta 2,80 euroa. Kelan maksamaa eläkettä saavilta sekä liikuntarajoitteisilta lipun hinta on 1,40 euroa eli pienituloisimmat eläkeläiset saavat myös uudessa järjestelmässä tuntuva alennuksen. Lisäksi kaikkien yli 70 -vuotiaiden lipun hinta on 1,40 euroa klo 09.00-14.00 tehtävillä matkoilla.

Joukkoliikennejärjestelmä linjastoineen muodostaa kokonaisuuden, jossa yhteen liikennevälineeseen kelpoisuudeltaan tai hinnaltaan sidottu lippulaji ei ole järkevästi perusteltavissa. Tulevaisuudessa raitiotiejärjestelmä tulee lisäksi laajenemaan alueellisesti pitkälle kantakaupungin ulkopuolelle. Raide-Jokerin, kaupunkibulevardien sekä Laajasalon ja Viikin-Malmin pikaraitioteiden myötä raitiovaunulla tehtyjen matkojen keskipituudet ja tämän seurauksena liikennöintikustannukset tulevat kasvamaan nykyisestä. Tällöin raitiovaunun muita liikennemuotoja halvempi hinnoittelu olisi entistä epätarkoituksenmukaisempaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 343

V 22.5.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä

HEL 2018-012501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että laaditaan suunnitelma, miten Vartiosaaren virkistyskäyttöä voidaan merellisen strategian mukaisesti edistää väliaikaisin toimin, kunnes alueen kaavoitusilanne selkiytyy.

Käsittely

Palautusehdotus:

Kaisa Hernberg: Kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteluun siten, että laaditaan suunnitelma, miten Vartiosaaren virkistyskäyttöä voidaan merellisen strategian mukaisesti edistää väliaikaisin toimin, kunnes alueen kaavoitusilanne selkiytyy.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Kaisa Hernbergin palautusehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Emma Karin valtuustoaloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Emma Kari ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tilanteen muututtua korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen Helsinki ryhtyy toimiin Vartiosaaren virkistyspalveluiden kehittämiseksi ja saaren kulkuyhteyksien parantamiseksi. Samalla Vartiosaaren virkistyskäytön edistäminen tulisi ottaa osaksi Helsingin merellistä strategiaa.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että korkein hallinto-oikeus hylkäsi 8.11.2018 Helsingin kaupungin valituslupahakemuksen Vartiosaaren osayleiskaavaa koskevista Helsingin hallinto-oikeuden osayleiskaavan kumoamispäätöksestä sekä Helsingin kaupungin valituksen Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä kumota Helsingin uusi yleiskaava Vartiosaaren ja Ramsinniemen osalta. Helsingin yleiskaava 2016 on tullut voimaan 5.12.2018. Yleiskaava 2016:sta kumotuilla alueilla jää voimaan vuoden 2002 yleiskaava.

Vuoden 2002 yleiskaavassa Vartiosaari on merkitty selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Näin ollen Vartiosaari on edelleen kaavoittamaton alue, jonka maankäyttö tulee ratkaista yleiskaavatasoisella suunnittelulla. Marraskuussa 2017 kaupunginvaltuusto päätti, että Vartiosaaren kaavoitus keskeytetään meneillään olevan valtuustokauden 2018–2021 ajaksi.

Edellinen asiaa koskeva valtuustoaloite, valtuutettu Emma Karin aloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä, käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 13.6.2018 § 191.

Vartiosaaren maankäytön tilanne on ollut epäselvä pitkään ja sen vuoksi saarta ei ole kehitetty virkistysalueena. Periaatteena on, että selvitysalueeksi merkittyihin alueisiin ei osoiteta investointeja. Näin ollen kaupungin ylläpitämiä virkistyspalveluja ei Vartiosaassa ole.

Vartiosaaren laajat kunnostustoimenpiteet edellyttäisivät investointeja. Tällä tavoin olisi mahdollista järjestää nykyistä laajempaa virkistyskäyttöä, joka ei kuitenkaan sido saaren tulevia pitkän tähtäimen maankäytön ratkaisuja.

Vartiosaaren virkistyskäyttö edellyttäisi ylläpitoa ja ylläpitovastuun määrittämistä. Vartiosaari ei tällä hetkellä kuulu Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalveluiden eikä kaupunkiympäristön toimialan jatkuvan ylläpidon piiriin. Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut voisi ottaa saaren ylläpidon piiriin, mikä edellyttäisi rahoituksen uudelleen kohdentamista.

Vartiosaaren kehittäminen virkistystoimintaan edellyttäisi suunnittelua. Alueelle tulisi laatia ensin virkistyskäyttöä ohjaava hoito- ja kehittämis-

suunnitelma, jossa tarkastellaan muun muassa metsiä ja avoimia alueita, reitistöä ja yhteyksiä saareen, palveluita, kasvillisuuden kehittämisperiaatteita, ulkoilu- ja virkistystoimintoja sekä saaren huollon järjestämistä. Suunnitelman valmistuttua voitaisiin arvioida, toteutetaanko Vartiosaaren virkistyskäyttö osana Helsingin merellisen strategian toimitaohjelmaa. Mikäli alueen maankäytössä tapahtuu muutoksia, tulee virkistyskäytön lähtökohdat arvioida uudelleen.

Ratkaisu siitä, ryhdytäänkö aloitteessa tarkoitettuihin kehittämistoimenpiteisiin, on tarkoituksenmukaista tehdä osana merellisen strategian toimeenpanoa sekä kaupunkiympäristön ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialojen tavanomaista toiminnan ja talouden suunnittelua

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Emma Karin valtuustoaloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 305

HEL 2018-012501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.03.2019 § 116

HEL 2018-012501 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa 13.2.2018 antamaansa lausuntoon Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä ja saaren avaamisesta laajempaan käyttöön. Samalla lautakunta toteaa, että tilanne on muuttunut aiempaan verrattuna siten, että korkein hallinto-oikeus hylkäsi 8.11.2018 Helsingin valituslupahakemuksen Vartiosaaren osayleiskaavaa koskeneesta Helsingin hallinto-oikeuden osayleiskaavan kumoamispäätöksestä sekä Helsingin valituksen Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä kumota Helsingin uusi yleiskaava Vartiosaaren ja Ramsinniemen osalta. Helsingin yleiskaava 2016 on tullut voimaan 5.12.2018. Yleiskaava 2016:sta kumotuilla alueilla jää voimaan vuoden 2002 yleiskaava.

Vuoden 2002 yleiskaavassa Vartiosaari on merkitty selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Näin ollen Vartiosaari on edelleen kaavoittamaton alue, jonka maankäyttö tulee ratkaista yleiskaavatasoisella suunnittelulla. Marraskuussa 2017 kaupunginvaltuusto päätti, että Vartiosaaren kaavoitus keskeytetään meneillään olevan valtuustokauden 2018 - 2021 ajaksi.

Vartiosaaren maankäytön tilanne on ollut epäselvä pitkään ja sen vuoksi saarta ei ole kehitetty virkistysalueena. Periaatteena on, että selvitysalueeksi merkittyihin alueisiin ei osoiteta investointeja. Näin ollen kaupungin ylläpitämiä virkistyspalveluja ei Vartiosaarella ole.

Vartiosaaren laajat kunnostustoimenpiteet edellyttäisivät erillisrahoitusta. Tällä tavoin olisi mahdollista järjestää nykyistä laajempaa virkistyskäyttöä, joka ei kuitenkaan sido saaren tulevia pitkän tähtäimen maankäytön ratkaisuja.

Vartiosaaren virkistyskäyttö edellyttää ylläpitoa ja ylläpitovastuun määrittämistä. Vartiosaari ei tällä hetkellä kuulu Helsingin kaupungin kult-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

tuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalveluiden eikä kaupunkiympäristön toimialan jatkuvan ylläpidon piiriin. Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut voisi ottaa saaren ylläpidon piiriin, mikäli liikuntapalveluiden käyttötalouden budjettia nostettaisiin tältä osin.

Vartiosaaren kehittäminen virkistystoimintaan edellyttää suunnittelua. Alueelle tulee laatia ensin virkistyskäyttöä ohjaava hoito- ja kehittämissuunnitelma, jossa tarkastellaan muun muassa metsiä ja avoimia alueita, reitistöä ja yhteyksiä saareen, palveluita, kasvillisuuden kehittämisperiaatteita, ulkoilu- ja virkistystoimintoja sekä saaren huollon järjestämistä. Suunnitelman valmistuttua arvioidaan, toteutetaanko Vartiosaaren virkistyskäyttö osana Helsingin merellisen strategian toimintaohjelmaa. Mikäli alueen maankäytössä tapahtuu muutoksia, tulee virkistyskäytön lähtökohdat arvioida uudelleen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niina Strengell, maisema-arkkitehti: 310 37072
niina.strengell(a)hel.fi

§ 344

V 22.5.2019, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite pääkaupunkiseudun luontoalueiden saavutettavuudesta julkisella liikenteellä

HEL 2018-013003 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 HSL:n lausunto 23.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Alviina Alametsä ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää keinoja pääkaupunkiseudun luontokohteiden saavutettavuuden parantamiseksi julkisella liikenteellä sekä harkitsee yhteyksien pilottikokeiluja esimerkiksi sähköbussilla.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että osa pääkaupunkiseudun luontokohteista esim. Keskuspuisto ja monet merenrantakohteet ovat hyvin saavutettavissa nykyisellä joukkoliikenneverkostolla.

HSL järjestää pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä pääsääntöisesti päivittäisiä liikkumistarpeita varten. Liikennöinnin kustannukset ovat suurin rajoittava tekijä tarjottavalle palvelutasolle.

13.05.2019

Sipoonkorven nykyinen liikenne perustuu HSL:n suunnitteluohjeen mukaiseen palvelutasomääritykseen. Liikenteen lisääminen hajanaiselle alueelle ei ole taloudellisesti eikä liikenteellisesti tarkoituksenmukaista.

Nuuksiota palvelee bussilinja Espoon keskukseen, josta on vaihtoyhteys junaan Helsingin keskustan suuntaan. Vaihdollinen yhteys on nopeampi kuin suora bussilinja Helsingistä. Pohjois-Espoon ja Leppävaaaran linjastosuunnitelman mukaan linjan 245 (Espoon keskus – Bemböle – Karhusuo – Nuuksionpää) vuoroväliä tihennetään syysliikenteen 2019 alussa. Lisäksi linjalla 245 ajetaan nykyisinkin lisäliikennettä loppukeväällä ja alkusyksystä.

Nuuksion Haltiaan kokeiltiin kolmena kesänä suoraa markkinaehtoista bussiyhteyttä Helsingin keskustasta. Liikenne osoittautui kannattamattomaksi ja kokeilu lopetettiin.

Aloitteessa ehdotettu pilottikokeilu sähköbusseilla ajettavasta kesän viikonloppuliikenteestä luontokohteisiin olisi kustannuksiltaan liian kallis toteutettavaksi lyhyenä kokeilukautena mm. vähäisen kysynnän, latausinfraan järjestämiskustannusten ja sähköbussien korkeiden hankintakustannusten takia. Sähköbusseja tuodaan pääsääntöisesti alueille, joissa lähipäästöttömän kaluston hyödyt ovat suurimmat.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 HSL:n lausunto 23.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 307

HEL 2018-013003 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.03.2019 § 117

HEL 2018-013003 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmä perustuu nykyään verkostomaiseen linjastoon, jossa osa yhteyksistä toimii nopeina seudullisina runkolinjoina, joihin vaihdetaan paikallisilta joukkoliikennelinjoilta. Joukkoliikenteen runkolinjoja tullaan tulevaisuudessa seudulla toteuttamaan vielä useita. Aloitteessa esitetyt Helsingin keskustaan asti ulottuvat bussilinjat tarjoaisivat vaihdottoman matkan vain pienelle osalle pääkaupunkiseudun asukkaista, ja vaihdottomuudesta hyötyisivät vain kävelyetäisyydellä bussilinjan pysäkeistä asuvat matkustajat. Myöskään matkanopeudeltaan vaihdoton yhteys ei aina olisi kilpailukykyinen nykyisen järjestelmän kanssa.

Esimerkkinä pääkaupunkiseudun luontokohteiden saavutettavuudesta joukkoliikenteellä voidaan pitää Nuuksion Haltian luontokeskusta. Sinne on matkaa linnuntietä Helsingin keskustasta 25 km. Nykyisellä joukkoliikennedyhteydellä matkaan kuluu 50 minuuttia, joten reitin matkanopeus on 30 km/h. Näinkin nopea matkanteko on mahdollinen, koska junalla taittuu matkasta valtaosa eli 19 km. Aiemmin Nuuksiota palveli bussilinja, joka ajoi Helsingin keskustaan asti. Matka-aika oli tällöin huomattavasti pidempi eli 1 tunti 15 minuuttia ja matkanopeus vain 20 km/h. Nykyisin Nuuksiota palveleva bussilinja kulkee Espoon kesku-

13.05.2019

seen, jossa on vaihtoyhteys junaan. Lyhyt linja mahdollistaa samalla bussiliikenteen liikennöintikustannuksella myös paremman joukkoliikennetarjonnan Nuuksion alueella.

Erityiskohteiden joukkoliikennematkustamisen kysynnän suuri vaihtelu muodostaa haasteen samankaltaisena toistuvan arkiliikkumisen mukaan viritetylle joukkoliikennejärjestelmälle. Yllättävään kysyntään vastaaminen kaikissa tilanteissa ei ole taloudellisesti järkevää eikä edes mahdollista. Eräänä vaihtoehtona voisi olla tapahtumien yhteydessä järjestetty tilausliikennetyyppinen ylimääräinen joukkoliikennepalvelu. Tällainen palvelu olisi perusjoukkoliikennettä helpommin tapauskohtaisesti räätälöitävissä tilanteen mukaan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa bussiliikenteen järjestämisestä Helsingin seudulla. Tehtävänsä liittyen HSL suunnittelee ja päättää toimialueensa eli myös pääkaupunkiseudun virkistysalueiden bussilinjoista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 345

V 22.5.2019, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Lapinlahden sairaala-alueen säilyttämisestä yleishyödyllisessä käytössä

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään seuraava lause perusteluosan kolmannen kappaleen loppuun:

"Kilpailun ensimmäisen vaiheen päätöksenteon yhteydessä selvitetään myös vaihtoehto, jonka mukaan kaupunki itse kunnostaa alueen rakennukset ja vuokraa ne edelleen kohtuullisella vuokralla järjestö- ja kulttuuritoimintaan."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vaapaavuori, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen äänin 10 - 4 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että kaupunki selvittää vaihtoehdot säilyttää Lapinlahden sairaala ja sen ympäristö (rakennukset ja puisto) yleishyödyllisessä käytössä kansalais- ja pienyritystoiminnan sekä kansalaistapahtumien paikkana.

Kaupunkiympäristölautakunta on 11.12.2018, § 648 päättänyt kilpailun järjestämisestä Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten myymiseksi. Päätöksen mukaan kilpailuun otetaan mukaan myös ehdotukset, joissa esitetään hankkeita jotka perustuvat vuokramalliin. Vuokraaminen voi koskea joko kaikkia tai osaa kiinteistöistä. Mahdollista on myös vuokramalli joissa vuokraaja ottaa vastuulleen kaikki tarvittavat kunnostukset ja vastaa kunnostuksista omalla rahoituksellaan. Tällöin hakijan tulee esittää uskottava ja läpinäkyvä, kilpailun sisällölliset kriteerit täyttävä rahoitus- ja korjaussuunnitelma joka turvaa kiinteistön/kiinteistöjen rakennushistorialliset arvot. Samoin hakijan on esitettävä vuokrataso, jota se on valmis maksamaan. Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään mahdollistanut sen, että hanke voi olla myös vuokrapohjainen ja myös yleishyödylliset toimijat voivat osallistua kilpailuun.

Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi alueen rakennuksille haetaan kilpailumenettelyn kautta uusi omistaja tai vuokralainen, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa. Valtuustoaloitteessa esitetyt Lapinlahden sairaalan ja sitä ympäröivien rakennusten ja puiston säilyttämisen vaihtoehdot ja Lapinlahden alueelle sijoittuvat toimintamallit selvitetään kilpailumenettelyllä. Kilpailun ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2019.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon. Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mu-

13.05.2019

Asia/14

kaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Arajärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 308

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 189

HEL 2019-000644 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 11.12.2018, että Lapinlahden sairaala-alueen kehittämiseksi rakennuksille haetaan kilpailumenettelyn kautta uusi omistaja tai vuokralainen, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa nykyiset suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa.

Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään mahdollistanut sen, että hanke voi olla myös vuokrapohjainen ja myös yleishyödylliset toimet voivat osallistua kilpailuun.

Valtuustoaloitteessa esitetyt Lapinlahden sairaalan ja sitä ympäröivien rakennusten ja puiston säilyttämisen vaihtoehdot ja Lapinlahden alueelle sijoittuvat toimintamallit saadaan jo päätetyllä kilpailumenettelyllä selville. Kilpailun ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2019.

Käsittely

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 17 kokouksen asiana nro 2.

26.03.2019 Palautettiin

19.03.2019 Pöydälle

12.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Linnosmaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 74401
juhani.linnosmaa(a)hel.fi

§ 346

V 22.5.2019, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite 65 vuotta täyttävien vammaisten henkilöiden palvelujen säilyttämisestä vammaispalvelujen piirissä

HEL 2018-011679 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sinikka Vepsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Tomi Sevander: Palautetaan asia valmisteluun siten, että selvitetään yli 65-vuotiaiden vammaisten palveluiden järjestäminen kaikkien palveluiden osalta (esim. asuminen, kuntoutus, apuvälineet) sekä missä tilanteissa siirtoja vanhustalveluiden piiriin on tehty ja ovatko ne lain mukaisia

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tomi Sevanderin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 10

Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 4

Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Ozan Yanar

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 4 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Asia/15

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite
- 2 Lausunto Sinikka Vepsän aloitteesta vammaispalveluista, Vanhusneuvosto
- 3 Lausunto 14.2.2019, Vammaisneuvosto
- 4 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 65 vuotta täyttävien vammaisten henkilöiden palvelujen säilyttämisestä vammaispalvelujen piirissä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että yhdistyneiden kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (vammaisoikeussopimuksen) periaatteita ovat muun muassa vammaisten henkilöiden oikeus yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja syrjimättömyyteen sekä tarpeellisiin palveluihin ja tukitoimiin.

Tavoitteena on, että julkiset palvelut suunnitellaan kaikille sopiviksi ja ympäristö esteettömäksi. Kun yleisten palvelujen apu ei riitä, järjestetään erityispalveluja kuten asumis-, apuväline- ja kuljetuspalveluja.

Kunnan järjestämisvastuulle kuuluvat vammaispalvelut pohjautuvat lainsäädäntöön. Vammaispalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa eli vammaispalvelulaissa (380/1987) sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977).

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettulle henkilölle järjestetään kuitenkin hänen vammaisuutensa edellyttämiä palveluja ja tukitoimia ensisijaisesti vammaispalvelulain nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palvelutarpee-

seensa nähden riittäviä ja sopivia sekä muutoinkin hänen etunsa mukaista.

Kummassakaan edellä mainitussa laissa ei ole varsinaisia ikärajoja palvelujen suhteen. Poikkeuksena on kuitenkin vammaispalvelulain säännös henkilökohtaisesta avusta, jonka mukaan henkilökohtainen apu ei ole tarkoitettu henkilölle, jonka toimintarajoitteet johtuvat pääasiassa ikääntymisestä.

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle päivätoimintaa, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalvelulakia koskevassa hallituksen esityksessä todetaan päivätoiminnan olevan tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään vahvistamaan niitä taitoja, joita kaikkein vaikeimmin vammaiset henkilöt tarvitsevat selviytyäkseen mahdollisimman omatoimisesti arkielämän toiminnoista. Päivätoiminnan avulla on myös edistettävä sosiaalista vuorovaikutusta.

Vammaispalvelulain nojalla järjestettävä päivätoiminta on tarkoitettu kaikkein vaikeimmin vammaisille henkilöille, joilla ei vammansa vuoksi ole mahdollisuutta osallistua työelämään, opiskeluun tai työtoimintaan.

Vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään vammaispalvelulain 8 b §:n 2 momentin mukaan työkyvyttöntä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 e §:ssä tarkoitettuun työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin. Tällaisella työkyvyttömällä henkilöllä on vammaispalvelulain mukaan subjektiivinen oikeus päivätoimintaan. Vammansa takia töihin kykenemätön henkilö saa siten työtä korvaavaa päivätoimintaa maksuttomasti.

Työkyvyttömyyden perusteella ennen vuotta 1965 syntyneelle henkilölle maksetaan työkyvyttömyyseläkettä 65 ikävuoteen asti kansaneläkelain (568/2007) 10 §:n mukaan. Kun työkyvyttömyyseläkettä saava henkilö täyttää 65 vuotta, Kela muuttaa hänelle kansaneläkelain 12 §:n mukaan maksamansa työkyvyttömyyseläkkeen vanhuuseläkkeeksi ilman erillistä hakemusta.

Edellä mainitusta syystä myös vammaisen asiakkaan tilanne muuttuu, kun hän saavuttaa vanhuuseläkeiän. Tällöin hänellä ei enää ole subjektiivista oikeutta saada työtä korvaavaa vammaispalvelulain mukaista maksutonta päivätoimintaa, vaan hän asettuu samaan asemaan kuin muut vanhuuseläkkeellä olevat. Tässä tilanteessa päivätoiminnan jär-

jestämisen perusteet muuttuvat, sillä päivätoimintaa ei enää järjestetä sen vuoksi, ettei vammaisen voi vammansa vuoksi osallistua työelämään, opiskeluun tai työtoimintaan. Vanhuuseläkkeellä oleville voidaan kuitenkin järjestää ikääntyneiden päivätoimintaa, joka on harkinnanvaraista.

Koska subjektiivista oikeutta vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan ei ole enää sen jälkeen, kun vammaisen henkilö saavuttaa vanhuuseläkeiän, sosiaali- ja terveystoimi arvioi vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa saavan asiakkaan tilanteen uudelleen sen vuoden lopulla, jolloin asiakas täyttää 65 vuotta. Samalla selvitetään, täytyvätkö asiakkaan kohdalla ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminnan kriteerit ja onko hänellä tarvetta päivätoimintaan.

Kunnan on huomioitava ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimista annetun lain (980/2012, ns. vanhuspalvelulaki) velvoitteet selvittäessään iäkkäiden kuntalaisten palveluntarvetta. Vanhuspalvelulaki velvoittaa kunnan järjestämään iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveystoimintaa, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä.

Sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (SKH) järjestää yli 65-vuotiaille vammaisille henkilöille heidän tarpeisiinsa vastaavaa päivätoimintaa. Valtaosa ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkaista on eriasteista muistisairautta sairastavia ja sellaisenaan ikääntyneiden päivätoiminnan sisältö ei vastaa vammaisen ikääntyneen tarpeita. Koska ikääntyneitä vammaisia päivätoiminta-asiakkaita on vähän, on ollut tarkoituksenmukaista ostaa heidän tarpeitaan vastaava päivätoimintaa myös vammaisten päivätoimintayksiköistä palvelutarpeiden perusteella. Asiakkaat maksavat palvelusta samoilla kriteereillä kuin ikääntyneet päivätoiminnan asiakkaat. Kaupungin oman päivätoiminnan sisällön kehittäminen on tarpeen, jotta päivätoiminta voi vastata paremmin erilaisten asiakkaiden tarpeisiin.

Vanhuspalvelulaissa ikääntyneellä väestöllä tarkoitetaan vanhuuseläkeikäistä väestöä ja iäkkäällä henkilöllä henkilöä, jonka fyysinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta.

lääkkään henkilön käsittelyä ei ole mahdollista määritellä ilman numeerista ikärajaa niin yksiselitteisesti, että tulkintaongelmilta vältyttäisiin. Hallituksen esityksessä vanhuspalvelulaiksi todetaan, että tulkinnassa on perusteltua suosia asiakasmyönteistä linjaa eikä rajanveto saa johtaa siihen, että asiakas jäisi perusteettomasti lain soveltamisen ulkopuolelle. Jos on tulkinnanvaraista, ovatko henkilön alentuneen toimintakyvyn

syynä korkeasta iästä johtuvat vai muut tekijät, hänen palveluntarpeensa selvittäminen on perusteltua käynnistää vanhuspalvelulain mukaisesti.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen (SKH) järjestämä ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta on sosiaalihuoltolain mukaista ennaltaehkäisevää ja kuntouttamista tukevaa toimintaa, jolla edistetään kotona asuvien 65 vuotta täyttäneiden ja alle 65-vuotiaiden muistisairaiden toimintakykyä, henkistä vireyttä ja sosiaalisia suhteita.

Kaikille SKH:n päivätoimintaa hakeneille uusille asiakkaille tehdään yksilöllinen palvelutarpeen arviointiin perustuva päätös. Jos päätös on asiakkaalle myönteinen, se on voimassa enintään 12 kuukautta. Kuukautta ennen määräaikaisuuden loppua asiakkaan palveluntarve arvioidaan uudelleen.

Palvelusuunnitelmaa tehtäessä arvioidaan, voidaanko henkilön toimintakyky parhaiten tukea vammaispalvelu- tai kehitysvammalain nojalla järjestettävällä päivätoiminnalla, ikääntyneille suunnatulla päivätoiminnalla vai jollakin muulla viriketoiminnalla tai palvelulla. Koska vammaisella asiakkaalla ei enää 65 vuotta täytettyään ole subjektiivista oikeutta päivätoimintaan, peritään päivätoiminnasta sosiaali- ja terveyslautakunnan määräämä maksu samalla tavalla kuin muiltakin vanhuuseläkeikässä olevilta. Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta, johon asiakkaalla on subjektiivinen oikeus alle 65-vuotiaana, on maksutonta. Kyseisen lain nojalla annetusta päivätoiminnasta asiakkaat maksavat aterioista ja kuljetuksista vain, mikäli käyttävät niitä. Ikääntyneiden päivätoiminnasta peritään sosiaali- ja terveyslautakunnan 1.3.2016 tekemän päätöksen mukainen omavastuuosuus, johon sisältyy toiminta sekä ilman erityisjärjestelyjä tapahtuva kuljetus. Tästä syytä päivätoiminnasta perittävä maksu muuttuu vammaisen henkilön saavutettua vanhuuseläkeiän.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 8 §:n 2 momentti velvoittaa käsittelemään ja ratkaisemaan asiakasta koskevan asian siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Sosiaali- ja terveystoimiala huomioi edellä kerrotulla tavalla vammaisen asiakkaan edun arvioidessaan 65 vuotta täyttävien vammaisten palveluntarvetta.

Asiakasmäärät ja kustannukset

Työ- ja päivätoiminnan palveluja järjestetään vammaispalvelu- tai kehitysvammalain nojalla. Päivätoimintaa järjestetään myös sosiaalihuoltolain nojalla pääosin ikäihmisille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingiläisiä asiakkaita on kaupungin omissa vammaispalvelulain mukaan järjestetyssä päivätoimintapalvelussa 24 ja ostopalveluissa 164 henkilöä.

Kehitysvammalain mukaisesti järjestettävän päivätoiminnan piirissä helsinkiläisiä on kaupungin omissa palveluissa 543 ja ostopalveluissa 529 henkilöä.

Sosiaalihuoltolain mukaisessa päivätoimintapalveluissa asiakkaista 1 774 on kaupungin omissa palveluissa ja ostopalveluissa 457 henkilöä. Palveluseteliasiakkaiden määrä on 400 henkilöä.

Kaiken kaikkiaan vammaisia henkilöitä on päivätoimintapalvelujen piirissä noin 1 224 henkilöä. Päivätoiminnan kokonaiskustannukset vammaispalvelujen osalta ovat noin 23,3 miljoonaa euroa. Kun päivätoimintaa järjestetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisena palveluna, kunnan tulee järjestää myös siihen liittyvät kuljetukset, joiden kustannukset vuonna 2018 olivat noin 3,9 miljoonaa euroa.

Kaikkiaan sosiaalihuoltolain mukaisen päivätoiminnan piirissä on noin 2 615 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisen päivätoiminnan kokonaiskustannukset ovat noin 1,8 miljoonaa euroa, jossa on mukana kuljetuskustannukset 0,3 miljoonaa euroa. Sosiaalihuoltolain mukaisesta päivätoiminnasta saadut asiakasmaksutuotot olivat vuonna 2018 noin 166 000 euroa.

Vuonna 2019 vammaispalvelulain ja kehitysvammalain nojalla järjestettävässä työ- ja päivätoiminnassa on 19 asiakasta, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät 65 vuotta kuluvan vuoden aikana. Jos he kaikki jatkaisivat nykyisissä toiminnoissaan olisi sen kustannusvaikutus lisäystä nykyisiin menoihin 250 000 euroa vuodessa. Vuoden 2020 aikana nykyisistä työ- ja päivätoiminnan asiakkaista 65 vuotta täyttää 21 henkilöä. Jos he jatkaisivat nykyisissä toiminnoissaan, tämä lisäisi kustannuksia 294 000 euroa vuodessa. Yhteensä kustannukset kasvaisivat vuosien 2019–2020 aikana 544 000 euroa. Työ- ja päivätoiminnan osalta on huomioitava, että samanaikaisesti uusia nuoria tulee palvelujen piiriin, mikä voi asettaa haasteita myös päivätoimintapaikkojen riittävyydelle. Kustannuksiin voi vaikuttaa palveluntuottajien hinnan korotukset, kuljetuskustannusten hinnanmuutokset sekä muutokset asiakkaiden toimintakyvyssä.

Kuntalaisten yhdenvertainen kohtelu

Aloitteen tekijät mainitsevat, että vanhuspalvelujen sosiaalihuoltolain perusteella myöntämät palvelut ovat vammaisen henkilön kannalta taloudellisesti epäedullisempia kuin vammaispalvelut.

13.05.2019

Jos yli 65-vuotiaille vaikeavammaisille myönnettäisiin päivätoimintaa ilman, että heiltä perittäisiin asiakasmaksua, asiakasmaksutuottojen alenema olisi noin 5 000 euroa. Kustannusvaikutuksia olennaisempaa on kuitenkin huomioida vammaisten ja ei-vammaisten kuntalaisten yhdenvertaisuus.

Perustuslain (731/1999) 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. 2 momentti sisältää laaja-alaisen syrjintäkiellon. Kiellettyä on henkilön asettaminen muihin nähden eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Vastaavasti hallintolain mukaan hallinnossa on noudatettava yhdenvertaisuusperiaatetta, joka sisältää viranomaisiin kohdistuvan yleisen syrjintäkiellon eli kiellon asettaa ketään ilman hyväksyttävää perustetta eriarvoiseen asemaan esimerkiksi alkuperän, uskonnon, sukupuolen, iän, poliittisen tai yhteiskunnallisen näkemyksen, ammattiyhdistystoiminnan tai muun vastaavan syyn vuoksi. Periaate edellyttää myös päätöksenteon ja kohtelun johdonmukaisuutta.

Viranomaiselle on lainsäädännössä asetettu velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:ssä säädetään syrjinnän kiellosta ja 10 §:ssä välittömästä syrjinnästä. Syrjintä on välitöntä, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisimmin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa.

Yhdenvertaisuuslain 11 §:n säädetään erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteista. Säännöksen 1 momentin mukaan erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia.

Säännöksen 2 momentin mukaan erilainen kohtelu on oikeutettua siinäkin tapauksessa, että kohtelun oikeuttamisperusteista ei ole säädetty, jos kohtelulla on perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia. Yhdenvertaisuuslaissa todetaan kuitenkin, että 2 momenttia ei sovelleta silloin, kun kyse on julkisen vallan käytöstä ja julkisen hallintotehtävän hoidosta.

Vammaispalvelulain mukaan vammaisen henkilön subjektiivinen oikeus päivätoimintaan päättyy hänen täytettyään 65 vuotta. Jos kunta päättäisi, että vammaisen oikeus maksuttomaan päivätoimintaan jatkuisi

hänen täytettyään 65 vuotta, päätöksessä olisi kyse julkisen vallan käytöstä. Yhdenvertaisuuslain 11 §:n mukaan erilaisen kohtelun tulee perustua lakiin, kun kyse on julkisen vallan käyttämisestä. Asiakkaille maksuttoman päivätoiminnan järjestäminen yli 65-vuotiaille vammaisille ei ole yhdenvertaisuuslain mukaan perusteltua, sillä erilainen kohtelu ei perustuisi lakiin.

Asiakkaan hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että vammaispalvelulain subjektiivisen päivätoiminta-aoikeuden päätyttyä hänen tilanteensa arvioidaan uudelleen ja asiakkaalla on mahdollisuus halutessaan jatkaa ikääntyneiden päivätoiminnassa, jos hän täyttää sen kriteerit.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite
- 2 Lausunto Sinikka Vepsän aloitteesta vammaispalveluista, Vanhusneuvosto
- 3 Lausunto 14.2.2019, Vammaisneuvosto
- 4 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 311

HEL 2018-011679 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.03.2019 § 54

HEL 2018-011679 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Sinikka Vepsän ym. valtuustoaloitteesta helsinkiläisten 65 vuotta täyttävien vammaisten henkilöiden palvelujen säilyttämiseksi vammaispalveluiden piirissä:

"Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen eli vammaisoikeussopimuksen periaatteita ovat muun muassa vammaisten henkilöiden oikeus yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja syrjimättömyyteen sekä tarpeellisiin palveluihin ja tukitoimiin.

Tavoitteena on, että julkiset palvelut suunnitellaan kaikille sopiviksi ja ympäristö esteettömäksi. Kun yleisten palvelujen apu ei riitä, järjestetään erityispalveluja kuten asumis-, apuväline- ja kuljetuspalveluja.

Kunnan järjestämisvastuulle kuuluvat vammaispalvelut pohjautuvat lainsäädäntöön. Vammaispalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa, vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa eli vammaispalvelulaissa sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa.

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettulle henkilölle järjestetään kuitenkin hänen vammaisuutensa edellyttämiä palveluja ja tukitoimia ensisijaisesti vammaispalvelulain nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palvelutarpeensa nähden riittäviä ja sopivia sekä muutoinkin hänen etunsa mukaista.

Kummassakaan edellä mainitussa laissa ei ole varsinaisia ikärajoja palvelujen suhteen. Poikkeuksena on kuitenkin vammaispalvelulain säännös henkilökohtaisesta avusta, jonka mukaan henkilökohtainen apu ei ole tarkoitettu henkilölle, jonka toimintarajoitteet johtuvat pääasiassa ikääntymisestä.

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle päivätoimintaa, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalvelulakia koskevassa hallituksen esityksessä todetaan päivätoiminnan olevan tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään vahvistamaan niitä taitoja, joita kaikkein vaikeimmin vammaiset henkilöt tarvitsevat selviytyäkseen mahdollisimman omatoimisesti arkielämän toiminnoista. Päivätoiminnan avulla olisi myös edistettävä sosiaalista vuorovaikutusta.

Vammaispalvelulain nojalla järjestettävä päivätoiminta on tarkoitettu kaikkein vaikeimmin vammaisille henkilöille, joilla ei vammansa vuoksi ole mahdollisuutta osallistua työelämään, opiskeluun tai työtoimintaan.

Vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään vammaispalvelulain 8 b §:n 2 momentin mukaan työkyvyttöntä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 e §:ssä tarkoitettuun työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin. Tällaisella työkyvyttömällä henkilöllä on vammaispalvelulain mukaan subjektiivinen oikeus päivätoimintaan. Vammansa takia töihin kykenemätön henkilö saa siten työtä korvaavaa päivätoimintaa maksuttomasti.

Työkyvyttömyyden perusteella ennen vuotta 1965 syntyneelle henkilölle maksetaan työkyvyttömyyseläkettä 65 ikävuoteen asti kansaneläkelain 10 §:n mukaan. Kun työkyvyttömyyseläkettä saava henkilö täyttää 65 vuotta, muuttaa Kela hänelle kansaneläkelain 12 §:n mukaan maksamansa työkyvyttömyyseläkkeen vanhuuseläkkeeksi ilman erillistä hakemusta.

Edellä mainitusta syystä myös vammaisen asiakkaan tilanne muuttuu, kun hän saavuttaa vanhuuseläkeiän. Tällöin hänellä ei enää ole subjektiivista oikeutta saada työtä korvaavaa vammaispalvelulain mukaista maksutonta päivätoimintaa, vaan hän asettuu samaan asemaan kuin muut vanhuuseläkkeellä olevat. Tässä tilanteessa päivätoiminnan järjestämisen perusteet muuttuvat, sillä päivätoimintaa ei enää järjestetä sen vuoksi, ettei vammaisen voi vammansa vuoksi osallistua työelä-

mään, opiskeluun tai työtoimintaan. Vanhuuseläkkeellä oleville voidaan kuitenkin järjestää ikääntyneiden päivätoimintaa, joka on harkinnanvaraista.

Koska subjektiivista oikeutta vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan ei ole enää sen jälkeen, kun vammaisen henkilö saavuttaa vanhuuseläkeiän, Helsingin sosiaali- ja terveystoimi arvioi vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa saavan asiakkaan tilanteen uudelleen sen vuoden lopulla, jolloin asiakas täyttää 65 vuotta. Samalla selvitetään, täytyvätkö asiakkaan kohdalla ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminnan kriteerit ja onko hänellä tarvetta päivätoimintaan.

Kunnan on huomioitava vanhuspalvelulain (ikäntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimintatukien lain) asettamat velvollisuudet selvittäessään iäkkäiden kuntalaisten palveluntarvetta. Vanhuspalvelulaki velvoittaa kunnan järjestämään iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveystoimintatukia, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (SKH) järjestää yli 65-vuotiaille vammaisille henkilöille heidän tarpeisiinsa vastaavaa päivätoimintaa. Valtaosa ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkaista on eriaikaisia muistisairautta sairastavia ja sellaisenaan ikääntyneiden päivätoiminnan sisältö ei vastaa vammaisen ikääntyneen tarpeita. Koska ikääntyneitä vammaisia päivätoiminta-asiakkaita on vähän, on ollut tarkoituksenmukaista ostaa heidän tarpeitaan vastaavaa päivätoimintaa myös vammaisten päivätoimintayksiköistä palvelutarpeiden perusteella. Asiakkaat maksavat palvelusta samoilla kriteereillä kuin ikääntyneet päivätoiminnan asiakkaat. Kaupungin oman päivätoiminnan sisällön kehittäminen on tarpeen, jotta päivätoiminta voi vastata paremmin erilaisten asiakkaiden tarpeisiin.

Vanhuspalvelulaissa ikääntyneellä väestöllä tarkoitetaan vanhuuseläkeikäistä väestöä ja iäkkäällä henkilöllä henkilöä, jonka fyysinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta.

lääkkään henkilön käsitettä ei ole mahdollista määritellä ilman numeerista ikärajaa niin yksiselitteisesti, että tulkintaongelmilta vältyttäisiin. Hallituksen esityksessä vanhuspalvelulaiksi todetaankin, että tulkinnassa on perusteltua suosia asiakasmyönteistä linjaa eikä rajanveto saa johtaa siihen, että asiakas jäisi perusteettomasti lain soveltamisen ulkopuolelle. Esimerkiksi jos on tulkinnanvaraista, ovatko henkilön alentuneen toimintakyvyn syynä korkeasta iästä johtuvat vai muut tekijät, hänen

palveluntarpeensa selvittäminen on perusteltua käynnistää vanhuspalvelulain mukaisesti.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen (SKH) järjestämä ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta on sosiaalihuoltolain mukaista ennaltaehkäisevää ja kuntouttamista tukevaa toimintaa, jolla edistetään kotona asuvien 65 vuotta täyttäneiden ja alle 65-vuotiaiden muistisairaiden helsinkiläisten toimintakykyä, henkistä vireyttä ja sosiaalisia suhteita.

Kaikille SKH:n päivätoimintaa hakeneille uusille asiakkaille tehdään yksilöllinen palvelutarpeen arviointiin perustuva päätös. Jos päätös on asiakkaalle myönteinen, se on voimassa enintään 12 kuukautta, mutta kuukautta ennen määräaikaisuuden loppua asiakkaan palvelutarve arvioidaan uudelleen.

Palvelusuunnitelmaa tehtäessä arvioidaan, voidaanko henkilön toimintakyky parhaiten tukea vammais- tai kehitysvammalain nojalla järjestettävällä päivätoiminnalla, ikääntyneille suunnatulla päivätoiminnalla vai jollakin muulla viriketoiminnalla tai palvelulla. Koska vammaisella asiakkaalla ei enää 65 vuotta täytettyään ole subjektiivista oikeutta päivätoimintaan, peritään päivätoiminnasta sosiaali- ja terveyslautakunnan määräämä maksu samalla tavalla kuin muiltakin vanhuuseläkeiässä olevilta. Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta, johon asiakkaalla on subjektiivinen oikeus alle 65-vuotiaana, on maksutonta. Kyseisen lain nojalla annetusta päivätoiminnasta asiakkaat maksavat aterioista ja kuljetuksista vain, mikäli käyttävät niitä. Ikääntyneiden päivätoiminnasta peritään sosiaali- ja terveyslautakunnan 1.3.2016 tekemän päätöksen mukainen omavastuuosuus, johon sisältyy toiminta sekä ilman erityisjärjestelyjä tapahtuva kuljetus. Tästä syytä päivätoiminnasta perittävä maksu muuttuu vammaisen henkilön saavutettua vanhuuseläkeiän.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 8 §:n 2 momentti velvoittaa käsittelemään ja ratkaisemaan asiakasta koskevan asian siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala huomioi edellä kerrotulla tavalla vammaisen asiakkaan edun arvioidessaan 65 vuotta täyttävien vammaisten palveluntarvetta.

Asiakasmäärät ja kustannukset

Työ- ja päivätoiminnan palveluja järjestetään vammaispalvelu- tai kehitysvammalain nojalla. Päivätoimintaa järjestetään myös sosiaalihuoltolain nojalla pääosin ikäihmisille.

Helsingiläisiä asiakkaita on kaupungin omissa vammaispalvelulain mukaan järjestetyssä päivätoimintapalvelussa 24 ja ostopalveluissa 164 henkilöä.

Kehitysvammalain mukaisesti järjestettävän päivätoiminnan piirissä helsinkiläisiä on kaupungin omissa palveluissa 543 ja ostopalveluissa 529 henkilöä.

Sosiaalihuoltolain mukaisessa päivätoimintapalveluissa asiakkaista 1 774 on kaupungin omissa palveluissa ja ostopalveluissa 457 henkilöä. Palveluseteliasiakkaiden määrä on 400 henkilöä.

Kaiken kaikkiaan vammaisia henkilöitä on päivätoimintapalvelujen piirissä noin 1 224 henkilöä. Päivätoiminnan kokonaiskustannukset vammaispalveluiden osalta ovat noin 23,3 miljoonaa euroa. Kun päivätoimintaa järjestetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisena palveluna, tulee kunnan järjestää myös siihen liittyvät kuljetukset, joiden kustannukset vuonna 2018 olivat noin 3,9 miljoonaa euroa.

Kaikkiaan sosiaalihuoltolain mukaisen päivätoiminnan piirissä on noin 2 615 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisen päivätoiminnan kokonaiskustannukset ovat noin 1,8 miljoonaa euroa, jossa on mukana kuljetuskustannukset 0,3 miljoonaa euroa. Sosiaalihuoltolain mukaisesta päivätoiminnasta saadut asiakasmaksutuotot olivat vuonna 2018 noin 166 000 euroa.

Vuonna 2019 vammaispalvelulain ja kehitysvammalain nojalla järjestettävässä työ- ja päivätoiminnassa on 19 asiakasta, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät 65 vuotta kuluvan vuoden aikana. Jos he kaikki jatkaisivat nykyisissä toiminnoissaan olisi sen kustannusvaikutus lisäystä nykyisiin menoihin 250 000 euroa/vuosi. Vuoden 2020 aikana nykyisistä työ- ja päivätoiminnan asiakkaista 65 vuotta täyttää 21 henkilöä, ja jos he jatkaisivat nykyisissä toiminnoissaan, lisäksi tämä kustannuksia 294 000 euroa/vuosi. Yhteensä kustannukset kasvaisivat siis vuosien 2019–2020 aikana 544 000 euroa aloitteen mukaisella toimintamallilla. Työ- ja päivätoiminnan osalta on huomioitava, että samanaikaisesti uusia nuoria tulee palveluiden piiriin, mikä voi asettaa haasteita myös päivätoimintapaikkojen riittävyydelle. Kustannuksiin voi vaikuttaa palveluntuottajien hinnan korotukset, kuljetuskustannusten hinnanmuutokset sekä muutokset asiakkaiden toimintakyvyssä.

Kuntalaisten yhdenvertainen kohtelu

Aloitteessa tuodaan esiin se, että vanhuspalvelujen sosiaalihuoltolain perusteella myöntämät palvelut ovat vammaisen henkilön kannalta taloudellisesti epäedullisempia kuin vammaispalvelut.

13.05.2019

Jos yli 65-vuotiaille vaikeavammaisille myönnettäisiin päivätoiminta ilman, että heiltä perittäisiin asiakasmaksua, olisi asiakasmaksutuottojen alenema noin 5 000 euroa. Kustannusvaikutuksia olennaisempaa on kuitenkin huomioida vammaisten ja ei-vammaisten kuntalaisten yhdenvertaisuus.

Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Pykälän 2 momentti sisältää laaja-alaisen syrjintäkiellon. Kiellettyä on henkilön asettaminen muihin nähden eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Vastaavasti hallintolain mukaan hallinnossa on noudatettava yhdenvertaisuusperiaatetta, joka sisältää viranomaisiin kohdistuvan yleisen syrjintäkiellon eli kiellon asettaa ketään ilman hyväksyttävää perustetta eriarvoiseen asemaan esimerkiksi alkuperän, uskonnon, sukupuolen, iän, poliittisen tai yhteiskunnallisen näkemyksen, ammattiyhdistystoiminnan tai muun vastaavan syyn vuoksi. Periaate edellyttää myös päätöksenteon ja kohtelun johdonmukaisuutta.

Viranomaiselle on lainsäädännössä asetettu velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuuslain 5 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia.

Lain 8 §:ssä säädetään syrjinnän kiellosta ja 10 §:ssä välittömästä syrjinnästä. Syrjintä on välitöntä, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisimmin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa.

Lain 11 §:n säädetään erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteista. Säännöksen 1 momentin mukaan erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia.

Säännöksen 2 momentin mukaan erilainen kohtelu on oikeutettua sii- näkin tapauksessa, että kohtelun oikeuttamisperusteista ei ole säädetty, jos kohtelulla on perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia. Yhdenvertaisuuslaissa todetaan kuitenkin, että 2 momenttia ei sovelleta silloin, kun kyse on julkisen vallan käytöstä ja julkisen hallintotehtävän hoidosta.

Vammaispalvelulain mukaan vammaisen henkilön subjektiivinen oikeus päivätoimintaan päättyy hänen täytettyään 65 vuotta. Jos kunta päättäisi, että vammaisen oikeus maksuttomaan päivätoimintaan jatkuisi hänen täytettyään 65 vuotta, päätöksessä olisi kyse julkisen vallan käy-

töstä. Edellä mainitun yhdenvertaisuuslain 11 §:n mukaan erilaisen kohtelun tulee perustua lakiin, kun kyse on julkisen vallan käyttämisestä. Näin ollen asiakkaille maksuttoman päivätoiminnan järjestäminen yli 65-vuotiaille vammaisille ei ole yhdenvertaisuuslain mukaista, sillä erilainen kohtelu ei perustuisi lakiin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päivätoiminnan järjestäminen asiakkaan yksilölliset olosuhteet ja tarpeet huomioiden vaikuttaa positiivisesti asiakkaan terveyteen ja hyvinvointiin. Asiakkaan hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että vammaispalvelulain subjektiivisen päivätoimintaoikeuden päätyttyä hänen tilanteensa arvioidaan uudelleen ja asiakkaalla on mahdollisuus halutesaan jatkaa ikääntyneiden päivätoiminnassa, jos hän täyttää sen kriteerit.

Käsittely

26.03.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Tämä asia oli esityslistalla asiana 6, mutta käsiteltiin kokouksessa viidentenä ulkopuolisten asiantuntijoiden aikataulullisista syistä. Asiana 5 ollut selvitys Helsinki Lapset SIB -vaikuttavuusinvestoinnin hankinnasta (tämän pöytäkirjan § 55) käsiteltiin asiana 6. Muut esityslistalla olleet asiat käsiteltiin esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa mainittu vammaispalvelujen käyttö mahdollistetaan myös yli 65-vuotiaille. Kaupunki voi aina järjestää paremmat palvelut kuin mitä laki asiasta sanoo. Vammaisille ei tässä tapauksessa tarjottaisi eri palveluja vaan he jatkaisivat palveluiden saamista vammaispalvelulain perusteella ja olisivat näin iästä riippumatta samanarvoisessa asemassa toisten vammaisten kanssa eikä heitä vertailtaisi perusteettomasti ikääntyneisiin.

Palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiassa tehtiin myös seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Poistetaan lausunnosta otsikko "Kuntalaisten yhdenvertainen kohtelu" sekä sitä seuraavat kahdeksan kappaletta ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia.

Kannattaja: jäsen Antti Vainionpää

Vastaehdotus 2:

Jäsen Antti Vainionpää: Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Jotta kaupunginvaltuutetut voisivat tehdä mahdollisimman informoidun päätöksen aloitteesta, niin lautakunta pyytää mahdollisuuksien mukaan yhdenvertaisuusvaltuutetun kannan aloitteesta."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 8

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Esa Olavi Lehtopuro, Seija Muurinen, Laura Nordström, Matias Pajula, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Antti Vainionpää

Tyhjä: 2

Cecilia Ehrnrooth, Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 3 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Antti Vainionpää)

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Esa Olavi Lehtopuro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 5

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Laura Nordström, Mari Rantanen, Antti Vainionpää

Tyhjä: 2

Cecilia Ehrnrooth, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

13.05.2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 5 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsenet Ahto Apajalahti ja Antti Vainionpää jättivät lausunnosta eriävät mielipiteet.

12.03.2019 Palautettiin

26.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi

Tuula Mohamud, erityisasiantuntija, puhelin: 310 20669
tuula.mohamud(a)hel.fi

Merja Santala, lakimies, puhelin: 310 43697
merja.santala(a)hel.fi

§ 347

V 22.5.2019, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lisätään uusi kappale perusteluosan toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:

"Kaupunginhallitus toteaa, että ryhmäfysioterapiaan pääsy tulee varmistaa kaikille synnyttäneille ja tarpeen vaatiessa tarjota useampi käynti tai ohjata asiakas yksilöfysioterapiaan."

Kannattaja: Hannu Oskala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan synnytystä ja lantionpohjan lihasten kuntoa tukevan fysioterapian ja fysioterapiaohjeistuksen tarjoamista neuvolapalvelujen yhteydessä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ohjaus synnytyksestä toipumiseen ja äidin hyvinvointiin synnytyksen jälkeen alkaa jo raskauden aikana neuvolan perhevalmennuksessa ja perhevalmennukseen liittyvässä odottavien äitien fysioterapiaryhmässä.

Synnyttäneet äidit saavat synnytyssairaalassa ohjeet turvalliseen harjoitteluun raskaudesta ja synnytyksestä toipumiseen. Äitien toiveesta kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa on vuonna 2018 käynnistetty synnyttäneiden äitien fysioterapiaryhmä, jossa äidit saavat lisää ohjeita ja neuvoja sekä ryhmän antamaa tärkeää vertaistukea. Ryhmään ohjataan neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt ongelmia, esimerkiksi lantionpohjan lihasten heikkoutta. Synnyttäneiden äitien ryhmiä järjestetään kerran kuukaudessa Itäkadun perhekeskuksen, Töölön ja Malmin fysioterapiayksiköissä. Vuonna 2018 ryhmiä oli 18 ja niissä oli yhteensä 49 äitiä. Synnytyksen jälkeinen ryhmätoiminta on uutta. Tarkoitus on lisätä ryhmien määrää ja helpottaa ilmoittautumista, jotta kaikki halukkaat synnyttäneet äidit voivat osallistua. Tänä vuonna ryhmiä järjestetään jo mainittujen yksiköiden lisäksi Kallion perhekeskuksessa. Yhteensä ryhmiä tulee olemaan arviolta 43.

Jokaisessa fysioterapiayksikössä fysioterapeuteilla on perusosaamista lantionpohjan ongelmiin. Syvemmin asiaan perehtyneille fysioterapeuteille asiakkaat ohjataan Kalasataman, Malmin ja Töölön yksiköihin. Näissä yksiköissä on myös laitteet lantionpohjan ongelmien mittaamiseen ja harjoitusten ohjaukseen.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä perhekeskuksissa on pyritty suuntaamaan terveydenedistämistoimintaa yksilövastaanotoista kevyempiin kontaktimuotoihin kuten ryhmätapaamisiin. Yksilövastaanotto pyritään kohdentamaan niille, jotka terveysongelmansa vuoksi tarvitsevat yksilöllistä hoitoa, ohjausta tai kuntoutusta. Myös ne synnyttäneet äidit, joilla on jo todettu merkittävä suorien vatsalihasten erkauma tai virtsanpidätysongelmia, voidaan terveydenhoitajan tai lääkärin kautta ohjata tarvittaessa yksilölliseen fysioterapiaan.

Ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta tiedotetaan aktiivisesti mm. neuvolakäyntien yhteydessä. Lisäksi perheentuki-verkkosivuilta löytyy linkki Terveyskylän Naistalo ja tukea synnyttäneelle äidille.

13.05.2019

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 312

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.02.2019 § 24

HEL 2018-013002 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja yhdeksäntoista muun valtuutetun valtuustoaloitteesta neuvolapalvelujen yhteydessä äideille tarjottavasta fysioterapiasta seuraavan lausunnon:

"Esitys kohdistuu tärkeään asiaan, pienten lasten äitien hyvinvointiin. Ohjaus synnytyksestä toipumiseen ja äidin hyvinvointiin synnytyksen jälkeen alkaa jo raskauden aikana neuvolan perhevalmennuksessa ja perhevalmennukseen liittyvässä fysioterapiaryhmässä odottaville äideille.

Synnyttäneet äidit saavat synnytyssairaalassa ohjeet turvalliseen harjoitteluun raskaudesta ja synnytyksestä toipumiseen. Äitien toiveesta Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa on vuonna 2018 käynnistetty synnyttäneiden äitien fysioterapiaryhmä, jossa äidit saavat lisää ohjeita ja neuvoja turvallisesta harjoittelusta sekä ryhmän antamaa tärkeää vertaistukea. Ryhmään ohjataan neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt ongelmia, esimerkiksi lantionpohjan lihasten heikkoutta. Synnyttäneiden äitien ryhmiä järjestetään kerran kuukaudessa Itäkadun perhekeskuksen ja Töölön ja Malmin fysioterapiayksiköissä. Vuonna 2018 ryhmiä oli 18 ja niissä oli yhteensä 49 äitiä. Synnytyksen jälkeinen ryhmätoiminta on vielä uutta toimintaa ja tarkoituksena on lisätä ryhmien määrää ja helpottaa niihin ilmoittautumista. Tänä vuonna ryhmiä tulee olemaan Itäkadun perhekeskuksessa, Töölön fysioterapiassa, Malmin fysioterapiassa ja Kallion perhekeskuksessa sen avautuessa. Vuonna 2019 ryhmiä tulee olemaan yhteensä arviolta 43.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä perhekeskuksissa on pyritty suuntaamaan terveydenedistämistoimintaa yksilövastaanotoista kevyempiin kontaktimuotoihin, kuten ryhmätapaamisiin ja kohdentaa raskain palvelumuoto, yksilövastaanotto, niille, jotka terveysongelmansa vuoksi tarvitsevat yksilöllistä hoitoa, ohjausta tai kuntoutusta. Myös ne synnyttäneet äidit, joilla on jo todettu merkittävä suorien vatsalihasten erkauma tai virtsanpidätysongelmia, voidaan terveydenhoitajan tai lääkärin kautta ohjata tarvittaessa yksilölliseen fysioterapiaan.

Lantionpohjan ongelmiin perehtyneitä fysioterapeutteja on Helsingin kaupungin fysioterapiassa useita. Jokaisessa fysioterapiayksikössä on fysioterapeuteilla perusosaaminen lantionpohjan ongelmiin. Syvemmin asiaan perehtyneet fysioterapeutit työskentelevät tällä hetkellä Kalasataman, Malmin ja Töölön yksiköissä, joihin osataan ohjata neuvonta- ja ajanvarausnumerosta potilaat, jotka palvelua tarvitsevat. Näissä yksiköissä on myös laitteet lantionpohjan ongelmien mittaamiseen ja harjoitusten ohjaukseen.

Valtuutetun aloite antaa aiheen kehittää synnyttäneiden äitien ryhmätoimintaa edelleen. Ryhmät käynnistyivät vuonna 2018 ja ryhmään on ohjattu neuvolasta äitejä, joilla on jo esiintynyt lantionpohjan lihasheikkoutta tai vatsalihasten merkittävä erkauma. Vuoden 2019 aikana lisäämme ryhmiä, jotta niihin voivat osallistua kaikki halukkaat synnyttäneet äidit. Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet. Myös kyseiseen aiheeseen liittyvien perheentuki-internetsivujen päivittäminen ja niiltä löytyvä linkki Terveyskylän Naistaloon tukevat synnyttäneitä äitiä kuntoutumaan synnytyksen jälkeen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuten valtuustoaloitteen tekijät toteavat, synnytyksen jälkeinen lantionpohjan lihasten kunto vaikuttaa äitien henkiseen hyvinvointiin ja arjessa jaksamiseen estäen myös haitallisten terveydellisten ongelmien syntyä. Valtuustoaloite kannustaa sosiaali- ja terveystoimialaa kehittämään palvelua edelleen."

Käsittely

12.02.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia kolmannen virkkeen jälkeen lisätään virke: "Näistä ryhmistä ja yksilökäyntien mahdollisuudesta informoidaan aktiivisesti äitejä mm. neuvolakäyntien yhteydessä, jotta tieto saavuttaa mahdollisimmat monet."

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Antti Vainionpää: Lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään lauseet: "Kaupunki ohjeistaa synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja vastaavien henkilöstöä tiedottamaan kaikille synnyttäneille ja synnyttävälle äideille mahdollisuudesta osallistua ryhmiin. Jotta kaikkien kiinnostuneiden mahdollisuudet osallistua ryhmiin paranisivat, kaupunki laatii myös jaettavaksi tarkoitettavan tiedotteen ryhmistä sekä kaksikielisenä että kaupungin suurimmille kieliryhmille suunnattuina."

Jäsen Antti Vainionpään vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

13.05.2019

Asia/16

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuija Arvo, ylihoitaja, fysioterapiapalvelut, puhelin: 09-310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 348

V 22.5.2019, Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan perusteluosan toiseksi viimeinen kappale muotoon:

"Valkoposkihanhikannan seurantaan jatketaan ja samalla selvitetään mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa koirien käyttöön hanhien hätistelyssä sekä suunnitellaan mahdollisia kokeiluja joidenkin nurmialueiden leikkaamattomuudesta alueilla, joilla se ei vähennä puistoalueiden viihtyisyyttä ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Viikin peltojen osalta selvitetään yhdessä Helsingin yliopiston kanssa mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa valkoposkihanhien viljelmille aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Kannattaja: Wille Rydman

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Kaisa Hernberg, Hannu Oskala, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Tyhjä: 1

Jasmin Hamid

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkihanhien kannan vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy tehokkaiisiin toimenpiteisiin valkoposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Kaupunginvaltuusto palautti asian valmisteluun 30.5.2018 § 150 siten, että kaupunki tulee seuraamaan tarkasti valkoposkihanhien määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa ELY -keskukselta poikkeuslupaa valkoposkihanhien haittojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että valkoposkihanhien aiheuttamat haitat keskittyvät Helsingissä rantojen läheisyydessä oleviin, laajahkoja nurmikoita sisältäviin puistoihin, liikuntapalveluiden ylläpitämiin uimarantoihin, golfkentille ja rantatonttien pihanurmikoille. Valkoposkihanhet pesivät mantereen läheisyydessä olevilla saarilla, mutta ruokailevat pesimäsaarten läheisyydessä mantereen puolella nurmikoilla ja nurmilla. Poikueet jäävät oleilemaan laidunalueiden tuntumaan, kuitenkin siten, että yöpyminen taaphtuu veden ympäröimillä alueilla. Syksyllä valkoposkihanhet kerääntyvät suurina parvina muun muassa Viikin pelloille ruokailemaan ennen muuttoaan etelään.

Pääkaupunkiseudun valkoposkihanhien määrä on ollut lievässä laskussa jo neljättä vuotta. Vuonna 2015 oli huippuvuosi, jolloin valkoposkihanhia havaittiin pääkaupunkiseudulla 5980 ja Helsingissä 4490. Vuoden 2017 laskennoista kokonaismäärä on laskenut 557 yksilöllä ja poikueiden määrä on laskenut neljänneksellä viime vuodesta. Vuoden 2018 laskennoissa Helsingissä havaittiin 4104 valkoposkihanhea ja naapurikaupungissa Espoossa 617 kpl. Poikueita pääkaupunkiseudulla havaittiin 220 kpl.

Pesivien yksilöiden lisäksi valkoposkihanhipopulaatioon kuuluu pesimättömiä nuoria sekä pesinnässä epäonnistuneita vanhempia yksilöitä. Vuoden 2018 laskennassa pääkaupunkiseudun pesimättömien valkoposkihanhiin määrä oli 3220 kpl. Pesien ja jälkikasvun aggressiivisen puolustamisen lisäksi ongelmaksi koetaan se, että valkoposkihanhet tuottavat laidunalueiden nurmille runsaasti ulostetta.

Valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*) on luonnonsuojelulain rauhoitettu laji. Valkoposkihanhi on EU:n erityisesti suojeluma laji eli se kuuluu lintudirektiivi I liitteeseen. Valkoposkihanhi ei kuulu lintudirektiivin liitteen II lajeihin, joten valkoposkihanhea ei voida määritellä kansallisella lainsäädännöllä riistalajiksi EU:n jäsenmaassa. Valkoposkihanhen hätyytäminen, pesinnän häiritseminen, pyydystäminen tai tappaminen on kiellettyä luonnonsuojelulain (39 §) nojalla ja tästä poikkeaminen vaatii ELY-keskuksen lupaharkinnan ja luvan.

Alueellinen ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa säädetyistä rauhoitussäädöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Helsingin kaupunki on hakenut poikkeuslupia valkoposkihanhiin haittojen torjumiseksi muun muassa Korkeasaareen ja Harakan saareen. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on viime vuosien aikana myöntänyt poikkeuslupia näissä saarissa pesivien valkoposkihanhiin pesien ja munien siirtämiseen pesintäaikaan. Harakan saareissa on menestyksekkäästi kokeiltu pesivien valkoposkihanhiin viereen asennettavia kevyitä suoja-aitoja, jotta saareissa pesivien valkoposkihanhiin ja saareissa asuvien ja siellä vierailevien ihmisten yhteiselo pesintäaikaan helpottuisi.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus selvitti valkoposkihanhiin haittojen lieventämisen keinoja ja kokosi tulokset viraston julkaisusarjaan (11/2013) ”Valkoposkihanhiin aiheutuvien haittojen lieventäminen”. Raportin mukaan konkreettisia keinoja haittojen lieventämiseksi on niukasti. Samankaltaiseen tulokseen päätyivät Helsingin yliopiston soveltavan biologian laitoksen riistaeläintieteen tutkijat, jotka selvittivät vuonna 2007 pääkaupunkiseudun valkoposkihanhiin kannan kehittymistä ja hanhiin aiheuttamien haittojen torjumista (Valkoposkihanhiin pääkaupunkiseudulla, Suomen ympäristö 29/2007). Kokemukset muu-

alta maailmasta ovat osoittaneet, että monet menetelmät kuten erilaiset karkotusäänet ja muut pelotteet sekä laidunnummille levitettävät karkotusaineet tehoavat vain hetkellisesti. Raporteissa suositellaan kokeiltavaksi hanhien liikkumisen rajoittamista ja laiduntamisen estämistä mekaanisin estein poikasaikaan, jolloin sekä emot että poikaset ovat lentokyvyttömiä. Esteen tulee olla joko aita tai muunlainen vähintään 30 cm:n korkuinen rakenne, jonka yli hanhet eivät pääse kiipeämään. Hanhiemot välttelevät myös sellaisia rantoja, joiden rantaviivassa kasvaa rehevää, korkeaa kasvillisuutta riittävän leveänä vyöhykkeenä. Hanhet ovat aggressiivisia vain haudonta- tai poikueaikoina, jolloin ne myös käyttävät laidunalueinaan rantojen läheisiä nurmikoita. Rantanurmikot ovat kesäaikaan myös ahkerassa virkistyskäytössä. Kohtaukset hanhien kanssa aiheuttavat eniten konflikteja juuri tällöin. Esteiden rakentaminen ei vaikuta aikuisten hanhien laiduntamiseen keväällä ja syksyllä, mutta saattaisi vähentää hanhien aiheuttamia haittoja kesällä.

Valkoposkihanhi kannan rajoittaminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnallisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Lupa voitaisiin myöntää munien keräämiseen tai sterilointiin tai lintujen tappamiseen. Luvan myöntäminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin. Direktiivin tulkinta ei ole yksiselitteinen. Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa soveltuu kohta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi”, mutta tämä on heikosti sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Valkoposkihanhikannan seuranta jatketaan ja samalla suunnitellaan mahdollisia kokeiluja joidenkin nurmialueiden leikkaamattomuudesta sekä selvitetään mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa koirien käyttöön hanhien hätistelyssä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuuston palauttaessa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, on aloite esitettävä uudelleen valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa palauttamispäätöksestä. Asian valmistelu on viivästynyt valmistelun siirryttyä kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluista katu- ja puistoalueiden sekä kaupunki- luonnon ylläpidosta vastaavan yksikön valmisteltavaksi.

Esittelijä

13.05.2019

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkihanhien kannan vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 315

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

07.05.2018 Ehdotuksen mukaan

23.04.2018 Pöydälle

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 190

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valkoposkihanhien aiheuttamat haitat keskittyvät Helsingissä rantojen läheisyydessä oleviin, laajahkoja nurmikoita sisältäviin puistoihin, liikuntapalveluiden ylläpitämiin uimarantoihin, golfkentille ja rantatonttien pihanurmikoille. Valkoposkihanhet pesivät mantereen läheisyydessä olevilla saarilla, mutta ruokailevat pesimäsaarten läheisyydessä mantereen puolella nurmikoilla ja nurmilla. Poikueet jäävät oleilemaan laidunalueiden tuntumaan, kuitenkin siten, että yöpyminen tapahtuu veden ympäröimillä alueilla. Syksyllä valkoposkihanhet kerääntyvät suurina parvina muun muassa Viikin pelloille ruokailemaan ennen muuttoaan etelään.

Pääkaupunkiseudun valkoposkihanhien määrä on ollut lievässä laskussa jo neljättä vuotta. Vuonna 2015 oli huippuvuosi, jolloin valkoposkihanhi yksilöitä oli pääkaupunkiseudulla 5980 kpl ja siitä Helsingin osuus oli 4490 kpl. Vuoden 2017 laskennoista kokonaismäärä on laskenut 557 yksilöllä ja poikueiden määrä on laskenut neljänneksellä viime vuodesta. Vuoden 2018 laskennoissa Helsingissä havaittiin 4104 valkoposkihanhea ja naapurikaupungissa Espoossa 617 kpl. Poikueita pääkaupunkiseudulla havaittiin 220 kpl.

Pesivien yksilöiden lisäksi valkoposkihanhipopulaatioon kuuluu pesimättömiä nuoria sekä pesinnässä epäonnistuneita vanhempia yksilöitä. Vuoden 2018 laskennassa pääkaupunkiseudun pesimättömien valkoposkihanhien määrä oli 3220 kpl. Pesien ja jälkikasvun aggressiivisen puolustamisen lisäksi ongelmaksi koetaan se, että valkoposkihanhet tuottavat laidunalueiden nurmille runsaasti ulostetta.

Valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*) on luonnonsuojelulailla rauhoitettu laji. Valkoposkihanhi on EU:n erityisesti suojelama laji eli se kuuluu lintudirektiivi I liitteeseen. Valkoposkihanhi ei kuulu lintudirektiivin liitteen II lajeihin, joten valkoposkihanhea ei voida määritellä kansallisella lainsäädännöllä riistalajiksi EU:n jäsenmaassa. Valkoposkihanhen häytyttäminen, pesinnän häiritseminen, pyydystäminen tai tappaminen on kiellettyä luonnonsuojelulain (39§) nojalla ja tästä poikkeaminen vaatii ELY-keskuksen lupaharkinnan ja luvan.

Alueellinen ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa säädetyistä rauhoitussäädöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Helsingin kaupunki on hakenut poikkeuslupia valkoposkihanhien haittojen torjumiseksi on haettu muun muassa Korkeasaareen ja Harakan saareen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on viime vuosien aikana myöntänyt poikkeuslupia näissä saarissa pesivien valkoposkihanhien pesien ja munien siirtämiseen pesintäaikaana. Harakan saares-
sa on menestyksekkäästi kokeiltu pesivien valkoposkihanhien viereen asennettavia kevyitä suoja-aitoja, jotta saarella pesivien valkoposki-
hanhien ja saarella asuvien ja siellä vierailevien ihmisten yhteiselo pesintäaikaan helpottuisi.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus selvitti valkoposkihanhien haitto-
jen lieventämisen keinoja ja kokosi tulokset viraston julkaisusarjaan
(11/2013) "Valkoposkihanhasta aiheutuvien haittojen
lieventäminen". Raportin mukaan konkreettisia keinoja haittojen lieven-
tämiseksi on niukasti. Samankaltaiseen tulokseen päätyivät Helsingin
yliopiston soveltavan biologian laitoksen riistaeläintieteen tutkijat, jotka
selvittivät vuonna 2007 pääkaupunkiseudun valkoposkihanhien kannan
kehittymistä ja hanhien aiheuttamien haittojen torjumista (Valkoposki-
hanhi pääkaupunkiseudulla, Suomen ympäristö 29/2007). Kokemukset
muualta maailmasta ovat osoittaneet, että monet menetelmät kuten eri-
laiset karkotusäänet ja muut pelotteet sekä laidunnurmille levitettävät
karkotusaineet tehoavat vain hetkellisesti. Raporteissa suositellaan ke-
keiltavaksi hanhien liikkumisen rajoittamista ja laiduntamisen estämistä
mekaanisin estein poikasaikaan, jolloin sekä emot että poikaset ovat
lentokyvyttömiä. Esteen tulee olla joko aita tai muunlainen vähintään 30
cm:n korkuinen rakenne, jonka yli hanhet eivät pääse kiipeämään.
Hanhiemot välttelevät myös sellaisia rantoja, joiden rantaviivassa kas-
vaa rehevää, korkeaa kasvillisuutta riittävän leveänä vyöhykkeenä.
Hanhet ovat aggressiivisia vain haudonta- tai poikueaikoina, jolloin ne
myös käyttävät laidunalueinaan rantojen läheisiä nurmikoita. Ranta-
nurmikot ovat kesäaikaan myös ahkerassa virkistyskäytössä. Kohtaa-
miset hanhien kanssa aiheuttavat eniten konflikteja juuri tällöin. Estei-
den rakentaminen ei vaikuta aikuisten hanhien laiduntamiseen keväällä
ja syksyllä, mutta saattaisi vähentää hanhien aiheuttamia haittoja ke-
sällä.

Loppupäätelmä

Valkoposkihanhi kannan rajoittaminen olisi periaatteessa mahdollista
ELY-keskuksen tai valtakunnallisesti ympäristöministeriön myöntämällä
poikkeusluvalla. Lupa voitaisiin myöntää munien keräämiseen tai steri-
lointiin tai lintujen tappamiseen. Luvan myöntäminen direktiivilajille vaa-
tisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä viitataan
lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin. Direktii-
vin tulkinta ei ole yksiselitteinen. Valkoposkihanheen joissakin Euroo-
pan maissa soveltuu kohta "viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille
ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi", mutta tämä on
heikosti sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen.

13.05.2019

Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Valkoposkihanhikannan seuranta jatketaan ja samalla suunnitellaan mahdollisia kokeiluja joidenkin nurmialueiden leikkaamattomuudesta sekä selvitetään mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa koirien käyttöön hanhien hätistelyssä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 30.05.2018 § 150

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

30.05.2018 Palautettiin

Valtuutettu Otto Meri ehdotti valtuutettu Marcus Rantalan kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että kaupunki tulee seuraamaan tarkasti valkoposkihanhien määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

8 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että kaupunki tulee seuraamaan tarkasti valkoposkihanhien määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Jaa-äännet: 30

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Fatim Diarra, Sandra Hagman, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honka-

salo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Mikko Särelä, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 44

Toni Ahva, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Otto Meri, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 7

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Tuuli Kousa, Alekski Niskanen, Petrus Pennanen, Johanna Sydänmaa, Juhana Vartiainen

Poissa: 4

Juha Hakola, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 117

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

13.05.2019

timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.03.2018 § 48

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristön toimialalla on hyvin tiedossa, että valkoposkihanhien ulosteet ärsyttävät monia kaupunkilaisia. Valtuustoaloitteita hanhien torjumiseksi tai vähentämiseksi on tehty aiemmin eri perusteilla vuosina 2006 ja 2015.

Valkoposkihanhien asema luonnonsuojelulaissa, lintudirektiivissä tai hallintokäytännössä ei ole muuttunut. Valkoposkihanhen kannan rajoittaminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnallisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Luvan myöntäminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin.

Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa, mahdollisesti Suomen maaseudullakin, soveltuu lintudirektiivissä mainittu kohta torjunnasta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi”, mutta tämä ei ole sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Aloitteessa arvioidaan kevään 2017 hanhikuolemia populaation hallitsemattomasta kannankasvusta johtuvaksi. Tällaista syy-yhteyttä ei voida vahvistaa. Aikuisten valkoposkihanhien ja harmaalokkien viimekevään joukkokuoleman aiheuttajaakaan ei voitu määrittää Eviran tutkimuksissa, ainoastaan lintuinfluenssa voitiin sulkea pois. Joukkokuolemia ja tautiepidemioita on saaristolinnuistamme todettu myös harvalukuisilla lajeilla, kuten merikotkalla (lintuinfluenssatapaukset 2017) ja ruokilla.

Aloitteen mukaan hanhien jätökset aiheuttavat mahdollisesti terveyshaittoja muille eläimille ja lapsille. Tästä ei myöskään ole näyttöä.

Kannan vähentämiseen tähtääviin torjuntakeinoihin ei ole mielekästä hakea lupia, koska ELY-keskuksen ei ole mahdollista niitä nykyisen lainsäädännön ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaan myöntää.

Hanhenulostoiden aiheuttaman viihtyvyyshaitan vähentäminen muilla keinoin kuin kantaa rajoittamalla on edelleen aiheellista. Näitä keinoja ovat puhtaanapito, ruohonleikkuun vähentäminen, aitaaminen ja mahdollisesti karkottaminen ihmisen tai koiran avulla (joka vaatii ELY-keskuksen luvan). On selvää, että ne aiheuttavat kuluja siinä missä muutkin tarpeelliseksi katsotut hoitotoimet. Rantakaistojen ruohonleikkuuta vähentämällä voidaan luoda niittymäistä korkeaa heinikkoa, jota hanhet eivät pidä houkuttelevana. Myös nurmi voidaan näillä kaistoilla korvata muilla maanpeitekasveilla. Nämä toimenpiteet eivät lisää kuluja, vaan vähentävät niitä.

Ruotsissa käytettyjä rajoituskeinoja

Kaupunginhallituksen valmisteluun palauttamispäätöksessä kehoitetaan selvittämään Ruotsissa, esimerkiksi Malmössä, käytettyjä keinoja kannan rajoittamiseen.

Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 1970-luvulta alkaen, eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU-jäsenyyssä aikana sovellettu luontodirektiiviä tai (Ruotsin) luonnonsuojelulakia. Laiduntamisen tuottaman ulostehaitan lisäksi hanhet puolustavat pesiään ja poikasiaan keskustan puistoissa, kun Helsingissä aggressio-ongelma keskittyy muutamiin pesimäsaariin (Korkeasaari, Harakka, Lonna). Helsingissä hanhet eivät pesi mantereella, eivätkä koirien ja kaupunkikettujen vuoksi todennäköisesti omaksukaan tätä tapaa. Malmössä aloitettiin munien poisto vuonna 2010, jolloin parimäärä oli n. 300, ja vuoteen 2016 mennessä kanta oli pudonnut noin 50 pariin. Munien poisto on Malmössä katsottu humaniksi ratkaisuksi verrattuna lintujen ampumiseen, jota on tehty pienimuotoisesti.

Ruotsissa ammutaan vuosittain arviolta tuhansia valkoposkihanhia sadon suojelemiseksi. Skyddsjakt-termiä käytetään myös silloin, kun ampumalla tehostetaan karkotusta nurmikkoalueilta. Lintudirektiivin tulkinta Ruotsissa näyttää tässä kohden olevan löysempi kuin Suomessa. Eläinsuojeluperusteilla lentokyvyttömien hanhipoikueiden karkottaminen alkukesällä ampumalla ei kuitenkaan olisi mahdollista. Tärkeät laidunalueet esimerkiksi Kaivopuistossa tai Arabianrannassa eivät myöskään loppukesällä sovellu turvallisesti ampumalla tehostettuun karkotukseen.

Valkoposkihanhiin määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee

tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Asian esittelyn aikana paikalla ollut ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen poistui asian käsittelyn jälkeen.

Käsittely

23.03.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12:

"Valkoposkihanhien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12: "Valkoposkihanhien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Jaa-äännet: 2

Silvia Modig, Leo Stranius

Ei-äännet: 5

Tapio Klemetti, Anna Mäenpää, Lea Saukkonen, Lilja Tamminen, Pertti Villo

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Mukhtar Abib, Vafa Järnefelt

19.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Eeva Pitkänen

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 349

V 22.5.2019, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite itsemurhien ehkäisy-ohjelmasta

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perusteluosan toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 25 muun valtuutettua esittävät aloitteessaan itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisen selvittämistä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että terveydenhuoltolain (1326/2010) ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisella mielenterveystyöllä tavoitellaan yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistamista sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentämistä ja poistamista. Näiden lisäksi mielenterveyslaissa (1116/1990) on tarkemmin säädetty muun muassa mielenterveystyöstä ja palvelujen järjestämisestä.

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki edistää asukkaidensa mielenterveyttä, toimijuutta ja päihteettömyyttä. Sosiaali- ja terveys-toimialan vuoden 2019 käyttösuunnitelma sisältää useita toimenpiteitä päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseksi. Yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa vuonna 2019 sovitaan yhteisestä palveluketjusta lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Osana nuorten syrjäytymisen ehkäisyä kehitetään yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveystyön palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistetaan kynnyksettömiä sosiaali- ja terveystalv palveluja kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Mielenterveyden edistäminen ja hoito on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja sisältyy sosiaali- terveysalan henkilöstön ammatilliseen peruskoulutukseen. Henkilöstön valmiuksia tunnistaa itsemurhariskejä ja edistää niiden ennaltaehkäisyä tuetaan lisäksi täydennyskoulutuksen avulla.

Itsemurha on hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Valtakunnallisesti ja paikallisesti on tarpeen kehittää erityisiä miesten kohtaamisia, palveluja ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi.

Tilasto- ja tutkimustietoa itsemurhien taustatekijöistä

Itsemurha-ajatukset ja -yritys ovat usein mielialahäiriöön liittyvä oire. Vuonna 2018 mielialahäiriön vuoksi oli hoidossa noin 16 600 helsinkiläistä potilasta sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin palveluissa. Itsemurhayritysten määrästä ei ole saatavilla kattavaa tilastotietoa. Kansallisesti itsemurhayritysten tarkkaa määrää on vaikea arvioida, sillä kaikkia yrityksiä ei ilmoiteta terveydenhuoltoon tai muille viranomaisille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ei mahdollista eri rekistereihin kertyvien terveydenhuollon asiakkaiden diagnoositiedon ja sosiaalihuollon järjestelmiin kirjattavien sosioekonomista tilannetta kuvaavien tietojen yhdistämistä. Itsemurhien taustatekijöiden tutkiminen edellyttää erillistä tutkimusta ja tutkimuslupaa.

Itsemurha on monimutkainen ilmiö, johon ei ole olemassa mitään yksittäistä syytä. Itsemurha on lähes aina pitkän kehityksen lopputulos. Hoitajärjestelmässä olevan potilaan itsemurhariskiä voidaan arvioida, mutta aina ei voida ennustaa yksittäisen potilaan käyttäytymistä.

Vuonna 2017 itsemurhan teki 92 helsinkiläistä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Kymmenessä vuodessa itsemurhakuolleisuus on Suomessa pienentynyt naisilla 16 prosenttia ja miehillä 22 prosenttia. Nuorten itsemurhakuolleisuus on Suomessa korkealla tasolla verrattuna muihin Euroopan maihin. Vuonna 2017 itsemurhan teki Suomessa 102 nuorta 15-24-vuotiasta.

Itsemurhakuolleisuus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välille. Sosioekonominen asema ja pääasiallinen toiminta määrittävät sitä voimakkaasti: suurin itsemurhan riski on vähän koulutetuilla, työntekijäasemassa olevilla, pienituloisilla sekä työttömillä.

Itsemurhat liittyvät vahvasti mielenterveyshäiriöihin. Valtaosalla itsemurhan tehneistä ja itsemurhaa yrittäneistä on psykiatrinen sairaus. Itsemurhan tehneistä 90 %:lla on psykiatrinen sairaus ja noin 60 %:lla mielialahäiriö, kuten masennussairaus tai kaksisuuntainen mielialahäiriö. Myös itsemurhaa yrittäneistä yli 90 %:lla on psykiatrinen sairaus. Itsemurhayrityksen vuoksi sairaalahoitossa olleiden itsemurhariski on suurentunut erityisesti ensimmäisenä vuonna.

Alkoholiriippuvuuteen liittyvä itsemurhariski on 5–10 %. Arviolta 25–55 %:iin itsemurhista liittyy päihteiden käyttö. Aikaisempi itsemurhayritys merkitsee liki 38-kertaistaa itsemurhariskiä diagnoosista riippumatta. Lisäksi suvussa esiintyvä itsetuhoinen käyttäytyminen on itsemurhan riskitekijä.

Psykososiaalisia itsemurhien riskitekijöitä ovat muun muassa kielteiset elämäntapahtumat, kuten ero- ja menetyskokemukset, työelämän ongelmat ja taloudelliset vaikeudet. Samoin sosiaalisen tuen puute altistaa itsetuhokäyttäytymiselle.

Mielenterveyttä tukevat sosiaali- ja terveystoimialat

Sosiaali- ja terveystoimialan mielenterveyttä edistävät palvelut sisältävät ehkäiseviä palveluja, kynnyksettömiä ja matalan kynnyksen palveluja sekä korjaavia ja kuntoutumista edistäviä palveluja. Mielenterveys-

työ on kiinteä osa muuta palvelua esimerkiksi neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, terveysasemilla ja sosiaalityössä. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa käsitellään lapsen, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia, mukaan lukien mielenterveys. Kaikille tarjottavien ennaltaehkäisevien palvelujen lisäksi lapsiperheiden palvelut tukevat ja auttavat kuormittavissa elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Nuorille on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, joilla helpotetaan nuorten hoitoon pääsyä ja ehkäistään itsemurhia. Opiskelijoille tehtävien terveystarkastusten ja -kyselyjen yhteydessä voidaan seuloa ja löytää varhain ongelmia tai häiriöitä. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Jatkohoito toteutuu muissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Opiskelijan mielenterveyden edistäminen toisella asteella on koko opiskeluyhteisön asia, jossa mielenterveyden edistämisestä vastaa myös muu opiskeluhuolto terveydenhuollon palvelujen lisäksi. Lisäksi nuorisoasema tarjoaa matalan kynnyksen palveluja lievistä mielenterveyden häiriöistä oireileville 13–23-vuotiaille nuorille ja heidän omaisilleen.

Terveysasemilla hoidon tarpeen arvioinnissa pyritään heti ensimmäisellä yhteydenottokerralla selvittämään ja ratkaisemaan asiakkaan hoidon tarve mahdollisimman pitkälle. Jokaisella terveysasemalla on mahdollisuus päästä helposti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan vastaanotolle. Neuvonnan tukena toimii ympärivuorokautinen terveyspalvelujen neuvontapuhelinpalvelu.

Asiakas, jolla on itsemurha-ajatuksia, voi arkisin hakeutua hoitoon suoraan terveysasemalle. Itsetuhoinen asiakas ohjataan HUSin järjestämään päivystykseen Haartmanin tai Malmin sairaalaan, joissa on saatavilla myös erikoissairaanhoitotasoista psykiatrista palvelua. Haartmanin ja Malmin päivystyksissä pääsee tarvittaessa suoraan psykiatriselle sairaanhoitajalle ja tarvittaessa edelleen psykiatrilta. Alle 16-vuotiaat lapset ohjataan uuteen lastensairaalaan. Terveysaseman ollessa kiinni asiakas voi itse hakeutua päivystykseen. Käytettävissä on myös päivystysapu-puhelinpalvelu ympäri vuorokauden.

Kaupungissa toimii psykiatria- ja päihdekeskuksen neljä alueellista palvelupistettä. Psykiatrian poliklinikat ovat psykiatriseen tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen erikoistuneita avohoitopaikkoja. Vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Päihdepoliklinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja, joiden palvelut on tarkoitettu sekä päihteiden käyttäjille että heidän läheisilleen.

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua ja ohjaa tarvittaessa asiakkaita eteenpäin muun muassa itsemurhien ehkäisykeskukseen, psykiatrian päivystykseen sekä psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Itsemurhan tehneen läheisille tarjotaan aina mahdollisuus kriisiapuun ja ohjataan heidät tarpeen mukaisesti palveluihin.

Terveysasemat ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, päivystys, Auroran sairaala ja psykiatrian poliklinikat tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta itsemurhaa yrittäneen hoitopolku on sujuva. Palveluja uudistettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota matalan kynnyksen palveluihin ja nopeaan hoitoon pääsyyn.

Palvelujen uudistaminen

Osana toimialan palvelujen uudistamista kehitetään palvelujen yhteensovittamista ja monialaista yhteistyötä. Terveys- ja hyvinvointikeskus -toimintamallin monialaiseen yhteistyöhön osallistuu psykiatria- ja päihdepalvelujen asiantuntija ja asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoivaksi yhteyshenkilöksi voidaan tarvittaessa nimetä psykiatrinen sairaanhoitaja. Riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen toimintamalleja kehitetään varhaisen tuen vahvistamiseksi ja oikean palvelun piiriin ohjaamiseksi. Lisäksi otetaan käyttöön uusia sähköisiä yhteydenottokanavia kuten chat-palveluja. Psykoterapian saatavuutta arvioidaan osana palvelujen uudistamista.

Osana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueiden välisen eriytymisen torjuminen -hanketta on mallinnettu 16–29-vuotiaille nuorille suunnattua liikkuvaa mielenterveystyötä. Kokeilussa moniammatillinen tiimi on tehnyt hoidon tarpeen arviointia ja tarjonnut lyhytinterventioita nuorille, joilla ei ole olemassa olevaa psykiatrista hoitokontaktia. Tavoitteena on jatkaa kokeilua vuoden 2019 loppuun. Vuoden 2018 lopulla järjestettiin myös nuorille kohdennettu Mielen viikko. Tapahtumaviikon yhteydessä jaettiin laajasti infograafia, johon on koottu yhteys- ja muut tiedot keskeisiin kaupungin ja järjestöjen tarjoamiin mielenterveystä tukeviin palveluihin, myös puhelimitse ja verkossa toimiviin.

Nuorisoasematoimintaan on kohdennettu lisärahoitus, jolla saadaan merkittävä henkilöstölisäys nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Samalla kehitetään palvelun tavoitettavuutta ja erilaisia nuoren kohtaamiseen soveltuvia menetelmiä.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa valmistellaan 2019 aikana uusi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdekontaktipiste, jonka kautta helsinkiläisille luodaan helppo fyysinen ja digitaalinen väylä tiedonsaantiin, arviointiin ja edelleen sopiviin palveluihin ja vertaistoimintaan ohjaamiseen. Valmistelua tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Samassa yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia lieviin

mielenterveyshäiriöihin kohdistuvien lyhytpsykoterapioiden lisäämiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut on useamman vuoden ajan tehnyt tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran ja Helsingin yliopiston kanssa itsetuhoisten asiakkaiden hyvän hoidon edistämiseksi. Psykiatrian poliklinikoiden akuuttityöryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran kanssa, jossa on käytössä Linity-interventio itsemurhaa yrittäneille. Interventiolla pyritään vahvistamaan itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Lisäksi on käynnissä tutkimushanke yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Suomen mielenterveysseuran kanssa Linity-interventio vaikuttavuudesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tukee järjestöavustuksilla useita matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyötä tuottavia järjestöjä. Järjestöavustuksen jakamisperusteissa edellytetään toiminnan kohdentamista haavoittuvien väestöryhmien, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevien, auttamiseen. Järjestöjen palvelut suuntautuvat esimerkiksi kriisiapuun ja vertaistukeen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on syksyllä 2018 osallistunut Suomen mielenterveysseuran Mitä kuuluu? -viestintäkampanjaan itsemurhien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koko psykiatrian henkilökunnalle on järjestetty toistuvaa koulutusta itsetuhoisuuden arvioinnista ja hoidosta, josta on olemassa myös kirjallinen ohjeistus. Koulutukset perustuvat Käypä hoito -suositusten mukaisiin hoitosuosituksiin sekä tuoreimpaan tutkimusnäyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta itsemurhan riskitekijöistä ja tutkimusnäyttöön perustuvista hoitomuodoista.

Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimessa järjestettiin yhteistyössä Suomen mielenterveysseuran kanssa kaikille palvelukokonaisuuksille koulutusta itsemurhien ennaltaehkäisystä ja puheeksi ottamisesta. Vuonna 2019 järjestetään koulutusta itsemurhan riskiryhmien tunnistamisesta sekä itsemurhien puheeksi ottamisesta ja ennaltaehkäisystä. Koulutus on suunnattu kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Lisäksi vuonna 2019 oppilashuollon henkilöstö on tarkoitus kouluttaa mielen-terveyttä tukevien lyhytinterventiomenetelmien käyttöön.

Sosiaali- ja terveystoimialassa valmisteilla olevan kansallisen mielen-terveysstrategian yhteydessä laaditaan itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Parhailaan valmistellaan myös kansallista Käypä hoito-suositusta ”Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen henkilön hoi-

to”, joka on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa 2019–2020. Viestinnän tarve kaupunkilaisten tietoisuuden lisäämiseksi arvioidaan Käypä hoito -suosituksen julkaisun jälkeen.

Mielenterveystyö osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Tärkeitä tekijöitä itsemurhien ja yleisemmin mielenterveyshäiriöiden ehkäisyssä ovat ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja vahva monialainen yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) verkostoissa sekä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Erityisesti lasten ja nuorten HYTE-verkostot, kuten oppilashuollon ohjausryhmä sekä yksi kaupunkistrategian tärkeimmistä kärkihankkeista Mukana-ohjelma edistävät osana toimintaansa mielenterveyttä koko kaupungissa.

Osana kaupunkistrategian 2017–2021 HYTE-kärkihanketta parannetaan kaupunkitasoista yhdessä tekemistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-ohjausryhmä toimeenpanee, seuraa ja arvioi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osana kaupungin toiminnan, henkilöstön ja talouden johtamista. Keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja niiden seuranta muodostavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Mielenterveyden ja päihitteettömyyden edistäminen on yksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan on tärkeää sisällyttää yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen ja tavoitetta tukevat toimenpiteet. Kaupunginhallitus ei katso tarpeelliseksi käynnistää erillistä itsemurhien ehkäisyohjelmaa koskevaa selvitystä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 316

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.03.2019 § 99

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettujen aloitteessa ehdotetaan selvitettäväksi mahdollisuutta käynnistää itsemurhien ehkäisyohjelma Helsingissä kaupungin koordinoimana. Onnistuessaan ohjelma voisi toimia pilottina, jonka kokemuk-
sia olisi mahdollista hyödyntää myös valtakunnallisessa itsemurhien ehkäisytyössä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä panostamista itsemurhien ehkäisytyöhön. Erillisen itsemurhien ehkäisyohjelman sijasta ohjelma kannattaisi kuitenkin kytkeä osaksi Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa olevaa mielenterveystyötä. Suunnitelmassa on jo lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyen painopisteenä mielenterveystyön palvelujen ja toimintamallien kehittäminen sekä riskiryh-

mässä olevien nuorten kiinnittäminen hoitopolkuihin. Hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa. Olennaista on toimialojen ja hoitokontaktien välinen hyvä yhteistyö, jotta esim. masennuksesta kärsivät saavuttavat nopeasti avun. Kytkemällä itsemurhien ehkäisytyö laajempaan kokonaisuuteen, kuten syrjäytymisen ehkäisyyn otetaan paremmin huomioon esimerkiksi koulukiusaamisen ja yksinäisyyden teemat.

Vuonna 1986 aloitetun itsemurhien ehkäisyprojektin onnistumisen eli itsemurhien määrän voimakkaan laskun on katsottu mitä ilmeisimmin johtuneen masennuksen hoidon kehittymisestä (Kansanterveyslaitoksen tutkimukset). Projektissa havaittiin, että depressio kytkeytyi riskitekijänä useimpiin itsemurhiin. Depressio oli useimmiten sekä alidiagnosoitu että alihoidettu terveydenhuollossa. Näistä syistä itsemurhien ehkäisyn toimissa kannattaa edelleen panostaa hyvään masennuksen hoitoon, ongelmien varhaiseen havaitsemiseen ja ennaltaehkäiseviin toimiin.

Itsemurhiin kuolleiden määrä on viimeisen kahden vuoden aikana kasvanut. Itsemurhakuolleisuus on kuitenkin kymmenessä vuodessa pienentynyt yli 20 prosenttia, miehillä 22 prosenttia ja naisilla 16 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden kohdalla laskua ei ole kuitenkaan juurikaan tapahtunut.

Kaikenikäisten helsinkiläisten mielen hyvinvoinnin parantaminen on tärkeä tavoite. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tärkeä merkitys nuorten mielen hyvinvoinnin edistäjänä. Itsemurhien ehkäisy on hyvä kytkeä yleiseen mielenterveyden palvelujen parantamiseen sekä mielen hyvinvoinnin lisäämiseen koulu- ja oppilaitostasolla sekä kaikissa muissakin kaupungin palveluissa. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja ne kuuluvat nykyisiinkin toimintatapoihin. Niiden edelleen kehittäminen on kuitenkin tarpeen. Kehitystyö sopii hyvin yhteen mielen hyvinvoinnin parantamiseen liittyviin tavoitteisiin, joita kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla jo on. Itsemurhien ehkäisyn näkökulma mielenterveytyötä suunniteltaessa on tärkeä, sillä siten saadaan kartoitettua paremmin ennaltaehkäiseviä toimia. Mielenhyvinvoinnin lisääminen yhteisötasolla ja esimerkiksi mielenterveyden ensiapu – taitojen levittäminen opettajille ovat vaikuttavia ennaltaehkäiseviä toimia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on menossa erityinen panostus mielenterveyteen liittyviin asioihin. Helsingin kaupungin lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä vahvistava Mukana-ohjelma sisältää lukuisia toimia lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Ohjelma kattaa kaikki toimialat ja vetovastuu on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Opiskeluhuollossa on koulutettu psykologeja ja kuraattoreja pe-

rusmielenterveystyöhön, ja myös koulu- ja opiskeluterveydenhoitajilla on samanlainen tavoite. Lisäksi sekä suomen- että ruotsinkielisellä puolella panostetaan jo esikoulun oppilashuollon palveluihin. Näin edistetään varhaista puuttumista. Opiskeluhuollossa kehitetään uusia toimintatapoja yhdessä muiden toimialojen, erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa eli Lape-hankkeessa kehitettiin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveysalan toimijoiden yhteistyöhön uusia toimintamalleja, jotka viedään tänä vuonna käytäntöön. Tarkoituksena on oireiden tunnistamisen lisäksi varmistaa rikkoutumaton hoitopolku. Toimivia ratkaisuja levitetään kaikkiin Helsingin kaupungin oppilaitoksiin sekä yksityisten koulutuksenjärjestäjien oppilaitoksiin. Esimerkiksi kiusaamiseen ja yksinäisyyteen puuttumiseksi on yksityisten koulutuksenjärjestäjien kanssa yhteisiä toimintamalleja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että itsemurhien ehkäisyä kannattaa lähestyä hyvän masennuksen hoidon lisäksi ennaltaehkäisevästi ja varhaisen tuen näkökulmasta, jolloin kouluissa ja oppilaitoksissa korostuvat yleinen hyvinvointi, elämänhallinnan taidot ja empatiataidot. Mielenterveystyöhön kannattaa panostaa ja se edellyttää toimialojen välistä yhteistyötä, minkä vuoksi se tulee olla osana Helsingin hyvinvointisuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielen-terveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mielen-terveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

Käsittely

05.03.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan, siten että lausuntoon lisätään seuraava kappale: Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan kansallista mielen-terveysstrategiaa, joka sisältää itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mielen-terveysstrategian valmistuttua tarkastellaan kaupungin toimintaa näitä linjauksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Crister Nyberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
crister.nyberg(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.02.2019 § 30

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Anna Vuorjoen ym. valtuustoaloitteeseen koskien itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisen mahdollisuuksien selvittämistä:

”Terveystieteiden ja sosiaalihuollon mukaisella mielenterveystyöllä tavoitellaan yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistamista sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentämistä ja poistamista. Näiden lisäksi mielenterveyslaissa on tarkemmin säädetty muun muassa mielenterveystyöstä ja palvelujen järjestämisestä.

Helsingin kaupunkistrategiassa todetaan, että kaupunki edistää asukkaidensa mielenterveyttä, toimijuutta ja päihteettömyyttä. Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma vuodelle 2019 sisältää useita toimenpiteitä päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseksi. Yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tullaan vuonna 2019 sopimaan yhteisestä palveluketjusta lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Osana nuorten syrjäytymisen ehkäisyä tullaan kehittämään yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveystyön palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistamaan kynnyksettömiä sosiaali- ja terveystoimintamalleja, kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Mielenterveyden edistäminen ja hoito on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja sisältyy sosiaali- ja terveystoimintamallin ammattilaisiin peruskoulutukseen. Henkilöstön valmiuksia tunnistaa itsemurhariskejä ja edistää niiden ennaltaehkäisyä tuetaan lisäksi täydennyskoulutuksen avulla.

Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mielisertityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi.

Tilasto- ja tutkimustietoa itsemurhien taustatekijöistä

Itsemurha-ajatukset ja -yritys ovat usein mielialahäiriöön liittyvä oire. Mielialahäiriön vuoksi oli hoidossa oli noin 16 600 helsinkiläistä potilas-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ta sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin palveluissa vuonna 2018. Itsemurhayritysten määrästä ei ole saatavilla kattavaa tilastotietoa. Myöskään kansallisesti itsemurhayritysten tarkkaa määrää on vaikea arvioida, sillä kaikkia yrityksiä ei ilmoiteta terveydenhuoltoon tai muille viranomaisille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ei mahdollista terveydenhuollon asiakkaiden diagnoositiedon ja sosiaalihuollon järjestelmiin kirjattavien sosioekonomista tilannetta kuvaavien tietojen yhdistämistä. Nämä tiedot kertyvät eri rekistereihin ja ovat eri lainsäädännön alla, ja tämän vuoksi niitä ei ole mahdollista yhdistää. Haasteena on myös tiedon kattavuus ja laatu. Mikäli tietoa itsemurhien taustatekijöistä halutaan sosiaali- ja terveystoimesta, se edellyttää erillistä tutkimusta ja tutkimuslupaa. Myöskään Apotti ei muuta tätä tilannetta, vaan se edellyttäisi lainsäädännön muutoksia.

Itsemurha on monimutkainen ilmiö, johon ei ole olemassa mitään yksittäistä syytä, vaan siihen liittyy monia toisiinsa yhteydessä olevia tekijöitä. Itsemurha on lähes aina pitkän kehityksen lopputulos. Hoitojärjestelmässä olevan potilaan itsemurhariskiä voidaan arvioida, mutta aina ei voida ennustaa yksittäisen potilaan käyttäytymistä.

Itsemurhien määrä on pienentynyt Helsingissä pitkällä aikavälillä. Vuonna 2017 itsemurhan teki 92 helsinkiläistä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Itsemurhakuolleisuus on miehillä naisia yleisempää.

Suomessa itsemurhan teki 787 henkilöä vuonna 2016. Viimeisen kymmenen vuoden aikana itsemurhien määrä on vähentynyt naisilla kolmanneksella ja miehillä lähes neljänneksellä. Nuorten itsemurhakuolleisuus on Suomessa kuitenkin edelleen korkealla tasolla verrattuna muihin Euroopan maihin. Vuonna 2017 itsemurhan oli tehnyt 102 15–24-vuotiasta nuorta Suomessa.

Itsemurhia ja niiden taustoja on tutkittu. Itsemurhakuolleisuus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välille, vaan sosioekonominen asema ja pääasiallinen toiminta määrittävät sitä edelleen voimakkaasti: suurin itsemurhan riski on vähän koulutetuilla, työntekijäasemassa olevilla, pienituloisilla sekä työttömillä.

Itsemurhat liittyvät vahvasti mielenterveyshäiriöihin. Valtaosalla itsemurhan tehneistä ja itsemurhaa yrittäneistä on psykiatrinen sairaus. Itsemurhan tehneistä 90 %:lla on psykiatrinen sairaus ja noin 60 %:lla mielialahäiriö, kuten masennussairaus tai kaksisuuntainen mielialahäiriö. Myös itsemurhaa yrittäneistä yli 90 %:lla on psykiatrinen sairaus.

Tutkimuksista tiedetään, että itsemurhayrityksen vuoksi sairaalahoitossa olleiden itsemurhariski on suurentunut erityisesti ensimmäisen vuonna itsemurhayrityksen jälkeen.

Alkoholiriippuvuuteen liittyvä elämänaikainen itsemurhariski on 5–10 %. Arviolta 25–55 %:iin itsemurhista liittyy päihteiden käyttö. Aikaisempi itsemurhayritys merkitsee liki 38-kertaistaa itsemurhariskiä diagnoosista riippumatta. Lisäksi suvussa esiintyvä itsetuhoinen käyttäytyminen on itsemurhan riskitekijä.

Psykososiaalisia itsemurhien riskitekijöitä ovat muun muassa kielteiset elämäntapahtumat, kuten ero- ja menetykokemukset, työelämän ongelmat ja taloudelliset vaikeudet. Samoin sosiaalisen tuen puute altistaa itsetuhokäyttäytymiselle.

Mielenterveyttä tukevat sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystoimialan mielenterveyttä edistävät talvet sisältävät ehkäiseviä talvet, kynnyksettömiä ja matalan kynnyksen talvet sekä korjaavia ja kuntoutumista edistäviä talvet. Mielenterveys-työ on kiinteä osa muuta talvet esimerkiksi neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, terveysasemilla ja sosiaalityössä. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa käsitellään lapsen, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia, mukaan lukien mielenterveys. Kaikille tarjottavien ennaltaehkäisevien talvet lisäksi lapsiperheiden talvet tukevat ja auttavat kuormittavissa elämäntilanteissa ja kriiseissä.

Nuorille on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, joilla helpotetaan nuorten hoitoon pääsyä ja ehkäistään itsemurhia. Opiskelijoille tehtävien terveystarkastusten ja -kyselyjen yhteydessä voidaan seuloa ja löytää varhain ongelmia tai häiriöitä. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Jatkoahoito toteutuu muissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Opiskelijan mielenterveyden edistäminen toisella asteella on koko opiskeluyhteisön asia, jossa mielenterveyden edistämisestä vastaa myös muu opiskeluhuolto terveydenhuollon talvet lisäksi. Lisäksi nuorisoasema tarjoaa matalan kynnyksen talvet lievillä mielenterveyden häiriöillä oireileville 13–23-vuotiaille nuorille ja heidän omaisilleen.

Terveystasemilla hoidon tarpeen arvioinnissa pyritään heti ensimmäisellä yhteydenotokerralla selvittämään ja ratkaisemaan asiakkaan hoidon tarve mahdollisimman pitkälle. Jokaisella terveysasemalla on mahdollisuus päästä helposti mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan vastaanotolle. Neuvonnan tukena toimii ympärivuorokautinen terveyspalvelujen neuvontapuhelinpalvelu.

Asiakas, jolla on itsemurha-ajatuksia, voi arkisin hakeutua hoitoon suoraan terveysasemalle. Itsetuhoinen asiakas ohjataan HUSin järjestämään päivystykseen Haartmanin tai Malmin sairaalaan, joissa on saatavilla myös erikoissairaanhoidotasoista psykiatrasta palvelua. Haartmanin ja Malmin päivystyksissä pääsee tarvittaessa suoraan psykiatriselle sairaanhoitajalle ja tarvittaessa edelleen psykiatrilta. Alle 16-vuotiaat lapset ohjataan uuteen lastensairaalaan. Terveysaseman ollessa kiinni asiakas voi itse hakeutua päivystykseen. Käytettävissä on myös päivystysapu-puhelinpalvelu ympäri vuorokauden.

Kaupungissa toimii psykiatria- ja päihdekeskuksen neljä alueellista palvelupistettä. Psykiatrian poliklinikat ovat psykiatriseen tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen erikoistuneita avohoitopaikkoja. Vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Päihdepoliklinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja, joiden palvelut on tarkoitettu sekä päihteiden käyttäjille että heidän läheisilleen.

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua ja ohjaa tarvittaessa asiakkaita eteenpäin muun muassa itsemurhien ehkäisykeskukseen, psykiatrian päivystykseen sekä psykiatrian poliklinikan akuuttityöryhmään. Itsemurhan tehneen läheisille tarjotaan aina mahdollisuus kriisiapuun ja ohjataan heidät tarpeen mukaisesti palveluihin.

Terveysasemat ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, päivystys, Auroran sairaala ja psykiatrian poliklinikat tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta itsemurhaa yrittäneen hoitopolku on sujuva. Palveluja uudistettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota matalan kynnyksen palveluihin ja nopeaan hoitoon pääsyyn.

Palvelujen uudistaminen

Osana toimialan palvelujen uudistamista kehitetään palvelujen yhteensovittamista ja monialaista yhteistyötä. Terveys- ja hyvinvointikeskus -toimintamallin monialaiseen yhteistyöhön osallistuu psykiatria- ja päihdepalvelujen asiantuntija, ja asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoivaksi yhteyshenkilöksi voidaan tarvittaessa nimetä psykiatrisen sairaanhoitaja. Riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen toimintamalleja kehitetään varhaisen tuen vahvistamiseksi ja oikean palvelun piiriin ohjaamiseksi. Lisäksi otetaan käyttöön uusia sähköisiä yhteydenottokanavia, kuten chat-palveluja. Psykoterapian saatavuutta arvioidaan osana palvelujen uudistamista.

Osana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueiden välisen eriytymisen torjuminen -hanketta on mallinnettu 16–29-vuotiaille nuorille suunnattua liikkuvaa mielenterveystyötä. Kokeilussa moniammatillinen tiimi on tehnyt hoidon tarpeen arviointia ja tarjonnut lyhytinterventioita nuorille, joil-

la ei ole olemassa olevaa psykiatrista hoitokontaktia. Tavoitteena on jatkaa kokeilua vuoden 2019 loppuun. Vuoden 2018 lopussa järjestettiin myös nuorille kohdennettu Mielen viikko. Tapahtumaviikon yhteydessä jaettiin laajasti infograafia, johon on koottu yhteys- ja muut tiedot keskeisiin kaupungin ja järjestöjen tarjoamiin mielenterveyttä tukeviin palveluihin, myös puhelimitse ja verkossa toimiviin.

Nuorisoasematoimintaan on kohdennettu lisärahoitus, jolla saadaan merkittävä henkilöstölisäys nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Samalla kehitetään palvelun tavoitettavuutta ja erilaisia nuoren kohtaamiseen soveltuvia menetelmiä.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa valmistellaan 2019 aikana uusi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdekontaktipiste, jonka kautta helsinkiläisille luodaan helppo fyysinen ja digitaalinen väylä tiedonsaantiin, arviointiin ja edelleen sopiviin palveluihin ja vertaistoimintaan ohjaamiseen. Valmistelua tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Samassa yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia lieviin mielenterveyshäiriöihin kohdistuvien lyhytpsykoterapioiden lisäämiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut on useamman vuoden ajan tehnyt tiivistä yhteistyötä myös Suomen mielenterveysseuran ja Helsingin yliopiston kanssa itsetuhoisten asiakkaiden hyvän hoidon edistämiseksi. Psykiatrian poliklinikoiden akuuttiryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä Suomen mielenterveysseuran kanssa, jossa on käytössä Linity-interventio itsemurhaa yrittäneille. Interventiolla pyritään vahvistamaan itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Lisäksi on käynnissä tutkimushanke yhteistyössä Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston ja Suomen mielenterveysseuran kanssa Linity-interventio vaikuttavuudesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tukee järjestöavustuksilla useita matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyötä tuottavia järjestöjä. Järjestöavustuksen jakamisperusteissa edellytetään toiminnan kohdentamista haavoittuvien väestöryhmien, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitsevien, auttamiseen. Järjestöjen palvelut suuntautuvat esimerkiksi kriisiapuun ja vertaistukeen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on syksyllä 2018 osallistunut kaupungin pysäköinninvalvonnan ja Suomen mielenterveysseuran yhteistyönä toteutettuun viestintäkampanjaan itsemurhien ehkäisemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Koko psykiatrian henkilökunnalle on järjestetty toistuvaa koulutusta itsetuhoisuuden arvioinnista ja hoidosta, josta on olemassa myös kirjalli-

nen ohjeistus. Koulutukset perustuvat Käypä hoito -suositusten mukaisiin hoitosuosituksiin sekä tuoreimpaan tutkimusnäyttöön. Henkilökunnalle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta itsemurhan riskitekiöistä ja tutkimusnäyttöön perustuvista hoitomuodoista.

Vuonna 2018 sosiaali- ja terveystoimessa järjestettiin kaikille palvelukokonaisuuksille koulutusta itsemurhien ennaltaehkäisystä ja puheeksiotosta yhteistyössä Suomen mielenterveysseuran kanssa. Myös vuonna 2019 tullaan järjestämään koulutusta itsemurhan riskiryhmien tunnistamisesta sekä itsemurhien puheeksi otosta ja niiden ennaltaehkäisystä. Koulutus on suunnattu kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Lisäksi vuonna 2019 oppilashuollon henkilöstö on tarkoitus kouluttaa mielenterveyttä tukevien lyhytinterventiomenetelmien käyttöön.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevan kansallisen mielenterveysstrategian yhteydessä tullaan laatimaan itsemurhien ehkäisyn strategiset linjaukset. Parhaillaan valmistellaan myös kansallista Käypä hoito- suositusta ”Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen henkilön hoito”, joka on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa 2019–2020. Viestinnän tarve kaupunkilaisten tietoisuuden lisäämiseksi arvioidaan Käypä hoito -suosituksen julkaisun jälkeen.

Mielenterveystyö osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

Tärkeitä tekijöitä itsemurhien ja yleisemmin mielenterveyshäiriöiden ehkäisyssä ovat ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja vahva monialainen yhteistyö. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee tätä yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, erilaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) verkostoissa sekä muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Erityisesti lasten ja nuorten HYTE-verkostot, kuten oppilashuollon ohjausryhmä sekä yksi kaupunkistrategian tärkeimmistä kärkihankkeista, Mukana-ohjelma, edistävät osana toimintaansa mielenterveyttä koko kaupungissa.

Osana kaupunkistrategian 2017–2021 HYTE-kärkihanketta parannetaan kaupunkitasoista yhdessä tekemistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-ohjausryhmä toimeenpanee, seuraa ja arvioi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osana kaupungin toiminnan, henkilöstön ja talouden johtamista. Keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja niiden seuranta muodostavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Mielenterveyden ja päihitteettömyyden edistäminen on yksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katso tarkoituksenmukaiseksi käynnistää erillistä itsemurhien ehkäisyohjelmaa koskevaa selvitystä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kestävä yhteiskunta rakentuu väestön psyykkiselle hyvinvoinnille, jota tuetaan kaikissa ympäristöissä ja kaikilla toimialoilla. Edistämällä väestön mielenterveyttä ehkäistään mielenterveyden häiriöiden kehittymistä ja itsemurhia.

Itsemurhan taustalla on usein kyse kasautuvista, pitkäaikaisista elämängongelmista ja riskitekijöiden yhteisvaikutuksesta. Itsemurhien ennaltaehkäisemiseksi on tärkeää tukea väestön mielenterveyttä kaikissa ikäryhmissä, tarjota apua ja tukea varhaisessa vaiheessa sekä ehkäistä päihdeongelmia. Edelleen tärkeitä on tunnistaa erityisessä itsemurhavaarassa olevat ja ohjata heidät hoitoon. Tutkimuksen mukaan erityinen riski on itsemurhaa aiemmin jo yrittäneillä.

Itsemurhien ehkäisy on osa laajempaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, jota toteutetaan monitoimijaisena yhteistyönä. Itsemurhien ennaltaehkäisyllä kavennetaan myös sukupuolten välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Käsittely

26.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Tapio Bergholm: Tehdään lausunnon kolmannen kappaleen jälkeen seuraava lisäys: "Itsemurhat ovat hyvin sukupuolittunut ilmiö. Itsemurhista noin 3/4 on miesten tekemiä. Olisi kehitettävä valtakunnallisesti ja paikallisesti mieserityisiä kohtaamisia, palveluita ja hoitoja itsemurhien ehkäisemiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Karita Toijonen

Vastaehdotus 2:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyy yhtenä tavoitteena itsemurhien vähentäminen sekä siihen tähtäviä toimenpiteitä."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Antti Vainionpään vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Antti Vainionpää: Tehdään seuraava lisäys lausunnon loppuun: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että itsemurhan ehkäisemisen Käypä hoito -suositusten ja kansallisen mielenterveysstrategian valmistuttua arvioidaan kaupungin oma toiminta näitä suosituksia vasten sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet valtakunnallisten linjausten ottamiseksi huomioon. Arviosta ja tarvittavista toimenpiteistä esitetään selvitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Tapio Bergholm)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Mukhtar Abib, Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Antti Vainionpää)

Jaa-äännet: 11

Mukhtar Abib, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Meri Kielo Tuulikki Haahtela, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Kati Juva, Sakari Männikkö, Karita Toijonen, Tuomas Tuure

13.05.2019

Ei-äänet: 2
Heidi Ahola, Antti Vainionpää

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

12.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henno Ligi, mielialahäiriöpalvelujen päällikkö, puhelin: 310 65040
henno.ligi(a)hel.fi

, Nuorten palvelujen osalta:
Anne Röppänen, osastonhoitaja, puhelin: 310 69212
anne.roppanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.02.2019 § 31

HEL 2018-010590 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa esitetty asia on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, Suomen itsemurhaluvut ovat korkeat, eivätkä nuorten ja sosioekonomisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten itsemurhat ole vähentyneet 2000-luvulla.

Aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia ja erityisesti nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden järjestämiseksi ja niihin pääsyn helpottamiseksi toivotaan toimenpiteitä ja resursointia. Kaupungin työntekijöiden ja erityisesti nuorten parissa työskentelevien valmiuksiin tunnistaa itsemurhavaarassa olevat henkilöt, tarvitaan myös vahvistusta. Itsemurhien ehkäisy tulisi nähdä kaikkien toimijoiden yhteisenä tehtävänä, joka edellyttää osaamista tunnistaa itsemurhavaarassa olevia henkilöitä ja toimia itsemurhien ehkäisemiseksi.

Hyvinvointia tulisi voida tukea jo ennen vakavien ongelmien ilmaantumista. Pahoinvoinnin taustalla oleviin syihin, kuten yksinäisyyteen, kiu-

saamiseen, päihteiden käyttöön tai yhteiskunnan syrjäyttäviin mekanismeihin, tulisi vaikuttaa ja keskittyä niissä tehokkaiisiin käytännön toimenpiteisiin. Monitoimijaiset toimenpideohjelmat voivat osoittautua melko raskaiksi hallinnollisiksi rakenteiksi, ja syytä olisikin pohtia voidaanko tehokkaita toimenpiteitä edistää kevyemmällä rakenteilla ja panostamalla konkreettisiin asiakkaita kohtaaviin toimenpiteisiin.

Liikkuminen ja liikunta merkitsevät monelle helsinkiläiselle ystäviä, kavereita ja sosiaalisia verkostoja. Liikkuminen mielekkäässä sosiaalisessa ympäristössä vähentää syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Liikkuminen vaikuttaa positiivisesti mielialaan ja vähentää masentuneisuutta ja ahdistusta. Kohtalainen määrä liikuntaa voi edistää mielenterveyttä ja vähentää masennustilan kehittymisen riskiä. Vähän liikkuvat myös sairastuvat useammin depressioniin kuin paljon liikkuvat. Helsinkiläisistä aikuisista 29 prosentilla oli ollut masennusoireilua viimeisen vuoden aikana.

Kulttuurin positiivisesta vaikutuksesta ihmisten mielenterveyteen ja sen myötä itsemurha-alttiuden vähenemiseen on tuoretta tutkimustietoa: kulttuuri rakentaa, ylläpitää ja edistää mielen hyvinvointia. Avatessaan omaa lähiympäristöä laajempaa maailmaa monine vaihtoehtoineen ja elämänmuotoineen kulttuuri antaa yksilölle esimerkkejä ja verrokkitarinoita selviytymisestä vaikeistakin tilanteista. Siksi on erittäin tärkeää sisällyttää itsemurhien ehkäisyohjelmaan koko kaupungin kattava helppo pääsy kulttuurin äärelle. Ohjelmassa tulee huomioida sekä kaupungin omien kulttuurilaitosten ja kirjastojen että muiden toimijoiden tarjonta. Myös monet mahdollisuudet tehdä ja tuottaa kulttuuria itse tulee sisällyttää ohjelmaan.

Helsingin palveluita on tavoitteena kehittää niin, ettei kukaan pääse tipumaan ja tavoitella juurisyihin perustuvaa muutosta, jossa vaikutetaan myös rakenteisiin ja ajattelutapoihin.

Tiedotuskampanjoiden avulla voidaan lisätä kaupunkilaisten tietoisuutta itsemurhien ehkäisystä ja valmiuksia vaikeiden asioiden puheeksi ottamiseen ja avun hakemiseen. Sekä voidaan tuoda esille kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden merkitystä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Kansainvälisen tutkimuksen perusteella on näyttöä taiteen ja taiteellisen toiminnan merkityksestä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä osana hoitoa ja paranemista.

Itsemurhien ehkäisyohjelman valmistelussa on tarkoitus käyttää laajasti sekä kaupungin työntekijöiden että kaupungin ulkopuolisten asiantuntijoiden ja järjestöjen osaamista toimenpidesuunnitelman laatimiseksi. Interventiomallien kehittämisessä voi huomioida kulttuurin, liikkumisen ja liikunnan harrastamisella on positiivinen vaikutus kaiken ikäisten ih-

misten hyvinvointiin ja eriarvoisuuden tunteen vähenemiseen ja eriarvoisuuden vähentäminen vähentää itsemurhariskiä.

Käsittely

12.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Ehdotan, että kappaleesta (7) poistetaan sanat "juurisyyhin perustuvaa".

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteluilla:

Olisin halunnut poistaa lausunnosta sanat "juurisyyhin perustuvaa", koska siitä voi jäädä liian pinnallinen kuva juurisyyistä. Pidän selvänä, että heikomman sosioekonomisen aseman henkinen painolasti korostuu, jos ihmisellä on materialistinen maailmankatsomus, jolloin oma heikompi sosioekonominen asema osoittaa perustuvanlaatuista epäonnistumista elämässä. Samoin jos ihmiseltä puuttuu ymmärrys oman onnen tavoittelua korkeammasta elämän tarkoituksesta, se korostaa sosioekonomisen aseman epätyytyväisyyden merkitystä. Myös elämän ja ihmissuhteiden hajanaisuus on omiaan heikentämään ihmisen jaksamista.

29.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Päivi Kuusela, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 43963
paivi.kuusela(a)hel.fi

13.05.2019

Asia/19

§ 350

Vaalitoimikuntien jäsenten valinta vuoden 2019 europarlamenttivaaleihin

HEL 2019-001636 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 25.2.2019 asetettujen ja 1.4.2019 muutettujen vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien vaalitoimikuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1 vaalitoimikuntamuutokset europarlamenttivaalit 2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 25.2.2019 vaalitoimikunnat ja valitsi jäsenet niihin vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien ennakkoäänestysaikana suoritettavaa toimikuntaäänestystä varten. Kaupunginhallitus päätti muutoksista vaalitoimikunnissa 1.4.2019. Osa vaalitoimikuntien jäsenistä on ilmoittanut olevansa estyneitä työn, matkan tai muun syyn takia toimimaan vaalitoimikunnassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Asia/19

veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1 vaalitoimikuntamuutokset europarlamenttivaalit 2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.04.2019 § 221

HEL 2019-001636 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 25.2.2019 asetettujen vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien vaalitoimikuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti.

25.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

§ 351

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n osakkeiden merkitseminen maksullisessa osakeannissa

HEL 2019-003643 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä 3 426 Vuosaaren Urheilutalo Oy:n uuden osakkeen merkitsemisen yhtiön maksullisessa osakeannissa 30 euron osakekohtaisella merkintähinnalla,
- myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2019 talousarviomäärärahoja 102 780 euroa osakkeiden merkintähinnan maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, Khn käytettäväksi,
- kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa allekirjoittamaan osakkeiden merkintälistan kaupungin osalta sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päätti, edellyttäen, että kaupungin omistussuus Vuosaaren Urheilutalo Oy:stä nousee edellä tarkoitetun osakeannin myötä yli 90 prosenttiin yhtiöstä,

- hyväksyä Vuosaaren Urheilutalo Oy:n osakkeiden lunastamisen kaupungille ensisijaisesti vapaaehtoisen lunastustarjouksen perusteella ja toissijaisesti osakeyhtiölain säännösten mukaisella lunastusmenettelyllä,
- myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2019 talousarviomäärärahoja enintään 70 000 euroa Vuosaaren Urheilutalo Oy:n osakkeiden lunastamiseen muilta osakkeenomistajilta talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, Khn käytettäväksi,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä talous- ja suunnitteluosaston kanssa huolehtimaan osakkeiden lunastamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuosaaren Urheilutalo Oy

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n toimialana on liikuntatilojen ja niihin liittyvien aputilojen omistus ja hallinta sekä kyseisissä tiloissa liikuntapalvelujen ja niitä koskevien palvelujen tuottaminen ja järjestäminen yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. Yhtiö toimii yleishyödyllisenä yhteisönä. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 89,22 prosenttia. Loppuosa yhtiön omistuksesta on jakautunut pieniin osuuksiin yksityishenkilöille ja heidän kuolinpesilleen, vuosaarelaisille asunto-osakeyhtiöille sekä poliittisille ja muille järjestöille/yhdistyksille.

Kaupunki subventoi Vuosaaren Urheilutalo Oy:n toimintaa talousarviovaroista annettavalla laitosavustuksella, jotta uintitaksat kyetään pitämään mahdollisimman kohtuullisina. Vuonna 2019 kaupunki avustaa yhtiötä yhteensä noin 2,3 miljoonalla eurolla.

Maksullinen osakeanti

Konsernijaosto päätti 18.3.2019 kehottaa Vuosaaren Urheilutalo Oy:n hallitusta valmistelemaan yhtiökokouksen päätettäväksi osakeannin yhtiön taloudellisen aseman vahvistamiseksi. Hallitus valmisteli maksullista osakeantia koskevan esityksen varsinaiseen yhtiökokoukseen. Konsernijaosto päätti 15.4.2019 kehottaa kaupungin yhtiökokousedustajaa varsinaisessa yhtiökokouksessa hyväksymään yhtiön hallituksen esityksen osakeannista.

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n kevään 2019 varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.4.2019 päätettiin muun muassa maksullisen osakeannin järjestämisestä osakkeenomistajille hallituksen esityksen mukaisesti.

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n osakkeenomistajille tarjotaan merkittäväksi osakkeenomistajien etuoikeuden mukaisesti yhteensä 3 840 kappaletta yhtiön uusia osakkeita siten, että kutakin vanhaa osaketta kohden annetaan yksi uusi osake. Osakkeiden merkintähinta on 30 euroa osakkeelta, mikä vastaa hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön osakkeen käypää arvoa. Mahdollisesti merkitsemättä jääviä osakkeita ei anneta muiden merkittäväksi. Osakeanti toteutetaan yhtiön taloudellisen aseman vahvistamiseksi. Osakkeet on merkittävä viimeistään 31.5.2019.

Lopuksi

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää muun muassa osakkeiden hankkimisesta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty.

Osakkeiden merkitseminen osakeannissa on tarkoituksenmukaista Vuosaaren Urheilutalo Oy:n rahoituksellisen aseman vahvistamiseksi. Samalla osakeannin avulla on mahdollisuus selkiyttää yhtiön omistajarakennetta. Yhtiöllä on kiinteistössä suoritettujen laajennuksen ja peruskorjauksen johdosta huomattava määrä vierasta pääomaa, jonka takaisinmaksaminen ei olisi mahdollista ilman kaupungin taloudellista tukea. Myöskään kiinteistön tulevien korjaus- ja kunnostustöiden rahoittaminen ei ole mahdollista yksin toiminnasta saatavilla tuotoilla vaan edellyttää kaupungin osallistumista.

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n rahoitus- ja toimintamallin sekä yhtiön tarkoituksenmukaisen hallinnoinnin kannalta olisi perusteltua, että kaupunki omistaisi yhtiön koko osakekannan. Osakeannin myötä on mahdollista, että kaupungin omistusosuus yhtiössä kasvaa nykyisestä. Jos omistusosuus kasvaa yli 90 prosenttiin, kaupungilla on osakeyhtiön (624/2006) 18 luvun 1 §:n mukainen lunastusoikeus ja -velvollisuus muiden osakkeenomistajien osakkeisiin.

Jos kaupungin omistusosuus nousee järjestettävän osakeannin myötä yli 90 prosenttiin yhtiöstä, tullaan nykyisten pienosakkaiden osakkeet lunastamaan kaupungille ensisijaisesti vähemmistöosakkaille tehtävällä ostotarjouksella. Ostotarjouksessa osakekohtaisena hintana käytetään osakkeiden käyväksi hinnaksi arvioitua merkintähintaa. Mikäli kaikkia osakkeita ei saada hankittua kaupungille ostotarjouksen perusteella, tullaan osakkeet lunastamaan osakeyhtiölain säännösten mukaisella välimiesmenettelyllä.

Osakkeiden lunastushintana käytetään osakkeiden käypää hintaa, joksi on yhtiökokouksessa päätetyn osakeannin yhteydessä arvioitu 30 euroa osakkeelta. Ottaen huomioon yhtiön toiminnan luonne, ei osakkeiden käypä hinta muutu varsinkaan lyhyellä aikavälillä. Mahdollisessa tulevassa lunastuksessa on siten perusteltua käyttää 30 euron osake-

kohtaista arvoa käypänä hintana. Mikäli lunastushinnasta tulee erimielisyyttä, määritetään osakkeen käypä hinta viime kädessä osakeyhtiölain säännösten mukaisessa välimiesmenettelyssä.

Osakkeiden käyvästä hinnasta ja järjestettävässä osakeannissa merkittävien osakkeiden määrästä riippuen osakkeiden lunastushinta on arviolta yhteensä noin 12 000–20 000 euroa lisättynä mahdollisilla lunastusmenettelystä aiheutuville hallinnollisilla kuluilla, jotka tarkentuvat myöhemmin. Kaupunginkanslian oikeuspalvelut huolehtii yhteistyössä talous- ja suunnitteluosaston kanssa osakkeiden lunastamiseen liittyvistä käytännön toimista kaupungin osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 15.04.2019 § 39

HEL 2019-003643 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin yhtiökokousedustajaa toimimaan Vuosaaren Urheilutalo Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.4.2019 niin, että käsiteltävät asiat, mukaan lukien maksullisen osakeannin järjestäminen, hyväksytään hallituksen päätösehdotusten mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 352

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksesta

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksen kohdista 1.2–9.3 seuraavan lausunnon:

Esittelijän perustelut

1.2 Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten seuranta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antamien suositusten mukaisesti toimenpiteisiin ryhdytään viivyttämättä havaittujen epäkohtien poistamiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antaminen suositusten mukaisesti toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi ryhdytään viivyttämättä. Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että arviointikertomuksessa mainitut puutteet koskien mm. muistiotositteita, tase-erittelyjä ja irtaimiston seuranta ovat vähentyneet.

2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että sitovan tavoitteen mittari vastaa asetettua sitovaa tavoitetta.
- tavoitetta asetettaessa määritellä, mihin suunnitelmaan toteumaa verrataan, kun sitovaksi tavoitteeksi määritellään suunnitelman mukainen toteutus.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2019 talousarvioon sitovien toiminnan tavoitteiden mittareita on uudistettu laajalti. Lautaj- ja johtokunnat ovat esittäneet talousarvioehdotuksissaan 2019 toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita uudelta pohjalta. Talousarviovalmistelun yhteensovitusvaiheessa tavoitteita ja mittareita on kehitetty toimialojen ja keskushallinnon kesken yhteisvalmisteluna sekä pyritty kehittämään sisältöjä. Myös kaupunginkanslian omia toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita on kehitetty ja tarkennettu.

Koskien tytäryhteisöjen tavoitteiden asetantaa toteaa kaupunginhallitus lisäksi, että kaupungin talousarvioissa on viime vuosina asetettu yksittäisille tytäryhteisöille tavoitteita, joissa edellytetään tiettyjen hankkeiden toteuttamista suunnitelmien mukaan. Suunnitelmien mukainen toteutus tarkoittaa sekä aikataulua että kustannuksia. Talousarviossa ei kuitenkaan ole edellytetty nimenomaan hankesuunnitelmien mukaista toteutusta. Suurissa, pitkäkestoisissa hankkeissa on tavanomaista, että hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen tehdään vielä tarkempaa suunnittelua ja kustannuslaskentaa ennen hankkeen rakennustöiden käynnistämistä. Esimerkiksi hankesuunnittelun aikana määritetty toteutusaikataulu on arvio, johon vaikuttavat myös muun muassa markkinatilanne ja sen vaikutus työvoiman sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen. Näissä tilanteissa hankkeen talousarviotavoitteeksi asetettua suunnitelman mukaista toteutusta on tarkoituksenmukaista arvioida hankesuunnitelmaa pidemmälle vietyjen ja tarkempien toteutussuunnitelmien perusteella.

3.2 Talouden tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- ilmoittaa talousarviossa todelliset menokasvutavoitteen laskennassa käytettävät oletukset ja esittää tilinpäätöksessä tavoitteen toteutumisen perusteet nykyistä läpinäkyvämmiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että sekä vuoden 2018 että vuoden 2019 talousarviossa on todettu, että toimintamenoihin liittyvä kaupunkistrategian tavoite lasketaan siten, että huomioidaan kaupungin väestöennusteen mukainen vuosittainen väestönkasvu ja peruspalveluiden hintaindeksin mukainen kustannustason muutos vähennettynä kokonaistuot-

tavuuden vuotuisella 0,5 % nousulla. Tavoitteen laskentaperusteita tullaan entisestään selkiyttämään sekä talousarviossa että toteutumisen seurannassa tilinpäätöksessä.

3.3 Tontinluovutuksen taloudelliset vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- parantaa tonttien hinnoittelun ja laskentaperiaatteiden avoimuutta ja selkeyttä edelleen uusien tontinluovutuslinjausten hyväksymisen jälkeen. Myös myynnin ja vuokraamisen vertailun laskentaperiaatteita tulee selkeyttää.
- varmistaa uusien tontinluovutuslinjausten toteutus siten, että sekä kaupungin taloudellinen etu että asuntotuotannon tavoitteet tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.4.2019. Hyväksytyjen linjausten keskeisiä toiminnallisia vaikutuksia ovat muun muassa tontinluovutustoiminnan avoimuuden lisääntyminen sekä tonttihinnoittelun reagoitakyvyn paraneminen. Taloudellisten vaikutusten osalta linjausten arvioidaan nopeuttavan kaupungin maanvuokratulojen kehitystä, mutta samalla tonttien luovuttaminen nykyistä laajemmin vuokraamalla vähentää vuosittain luovutetuista tonteista saatavia maanmyyntituloja. Hyväksytyillä linjauksilla on arvioitu olevan pitkällä tähtäimellä positiivinen vaikutus rakennusalan kilpailun edistämiseksi, jonka ainakin välillisesti on arvioitu edistävän myös asuntotuotannon määrällisten tavoitteiden toteutumista.

4.1 Palkitsemisen yhdenmukaisuus ja tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että henkilöstöhallinnon järjestelmät ja aineistot mahdollistavat perusteettomien palkkaerojen havaitsemisen ja tukevat yhdenmukaista tehtävien vaativuuden arviointityötä.
- luoda esihenkilöille ja henkilöstölle läpinäkyvä kriteeristö sille, mikä on olennainen tehtävien vaativuuden muutos, jolla on palkkavaikutuksia.
- varmistaa, että toimialat ja liikelaitokset konkretisoivat työsuorituksen arviointitekijät yhteistoiminnassa henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.
- seurata säännöllisesti sitä, myönnetäänkö henkilökohtaisia lisiä ja kertapalkkioita yhdenmukaisella ja tasa-arvoisella tavalla eri toimialoilla ja liikelaitoksissa.

Nykyisessä palkanlaskentajärjestelmässä ei yhdisty tehtäväkuvaukset, tehtävien vaativuusluokittelu ja palkkatieto, vaan yhdistely tehdään ns. TVA-arviointikartoissa manuaalisena työnä. Nykyisen manuaalisen toimintatavan haasteet on tunnistettu, mistä syystä kehitteillä olevaan hr-tietojärjestelmään ollaan luomassa tehtävien vaativuuden arvioinnille tukea. Järjestelmätuella saadaan luotettavampi tieto palkkauksen nykytilasta ja mahdollista kehittämistarpeista. Järjestelmätukea saadaan aikaisintaan vuonna 2020.

Tehtävien vaativuuden arviointityössä esihenkilöillä on tärkeä rooli. Arviointi perustuu aina tehtäväkuvaukseen, joka laaditaan esihenkilöiden toimesta. Vaativuusluokittelun tueksi on laadittu kaupunkiyhtenäisiä mallituksia. Tarkoituksena on edelleen kehittää kuvauksia ja konkretisointia siitä, minkälaisista olennaisista tehtävä- ja vaativuusmuutoksista voi seurata palkkavaikutuksia.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia tehdään tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Mikäli henkilökohtaisia lisiä myönnetään, tulee niiden perustua työsuorituksen arviointiin. Kaupungin ohjeistus sisältää pääkriteerit hyvälle työsuoritukselle. On tarkoitettu, että nämä kriteerit avataan ja niistä keskustellaan toimialoilla ja liikelaitoksissa. Tällä tavoin varmistetaan läpinäkyvyyttä ja asian ymmärrettävyyttä. Työ on kesken ja sitä jatketaan kaupungilla.

Palkkaraportointia kehitetään tasa-arvon näkökulmasta. Tasa-arvotoimikunnan suositusten mukaisesti palkkauksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä tullaan myös edistämään. Palkitsemisen periaatteet ja kriteerit ovat kaikille samat sukupuolesta riippumatta. Säännöllisellä palkkauksen raportoinnilla varmistetaan tasa-arvon toteutuminen. Seurannasta tehdään systemaattinen toimintatapa, jolloin palkitsemisen toteutumista tehdään vuosikellon mukaan henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa toimialoilla ja liikelaitoksissa.

5.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

- kiirehtiä omistajastrategioiden valmistelua konsernijaostolle, jotta kaupunginhallitus voi nimetä markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt ja päättää niiden omistajastrategiasta.
- sopia yhteistyössä valtuustoryhmien kanssa ennen seuraavia kuntavaaleja, miten erityisesti markkinaehtoisesti toimivissa yhtiöissä turvataan hallitustyöskentelyn riittävä jatkuvuus.

- määritellä yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa, mitä kustannuksia ylläpitokustannuksiin sisällytetään, jotta tavoite ei ole ristiriidassa asuntokannan korjaustarpeiden kanssa.

kaupunginkanslian yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin Satama Oy:n kanssa tulee

- sujuvoittaa Jätkäsaaren liikennettä kaupunkikonsernin kokonaistalon mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkikonserniin kuuluu noin 80 tytäryhteisöä, joiden tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden valmistelu on meneillään kaupunginkansliassa. Tarkoituksena on valmistella ensimmäisenä kokonaisuutena nimenomaan markkinaehtoisesti toimiviksi luettavien tytäryhteisöjen omistajastrategiat kaupunginhallituksen päätettäväksi. Toiminnan markkinaehtoisuuden arvioinnissa käytettävät kriteerit on määritelty kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymässä konserniohjeessa.

Siihen asti, että tytäryhteisökohtaisista omistajastrategioista on päätetty, noudatetaan kaupunginhallituksen 26.4.2011 päättämiä ja myöhemmin soveltuvien osin yksittäisten yhteisöjen osalta päivitettyjä omistajapoliittisia linjauksia. Omistajapoliittisissa linjauksissa on otettu kantaa myös muun muassa silloin liikelaitosmuodossa toimineiden Helsingin Energian, Helsingin Sataman sekä Palmian omistamiseen.

Hallituksen jäsenten nimeämisen osalta kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa erityisesti viitatus Helen Oy:n osalta hallituksen luottamushenkilötaustaisia jäseniä on toistaiseksi vaihdettu vain kerran yhtiön olemassa olon aikana, vuoden 2017 kunnallisvaalien jälkeen. Muilta osin Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n hallitusten valintaa koskevia ehdotuksia valmistellaan yhtiöihin perustettujen osakkeenomistajan nimitystoimikuntien toimesta.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen nimettävien luottamushenkilötaustaisten jäsenten nimeämisprosessia tullaan kehittämään yhteistyössä eri valtuustoryhmien kanssa ennen vuonna 2021 järjestettäviä kunnallisvaaleja ja niihin perustuvia hallitusnimeämisä.

Kaupunginhallitus toteaa vuonna 2012 varsinaisen toimintansa aloittaneelle Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin liittyen, että yhtiölle on asetettu vuosien 2013–2019 talousarvioissa tavoite ylläpitokustannusten maltilliseen kehitykseen liittyen. Tavoite liittyy kaupungin suurempaan tavoitteeseen kohtuuhintaisen asumisen tarjoamisesta asukkaille. Yhtiötä ja muita tytäryhtiöitä, joille on asetettu vastaava talousarviotavoite, on ohjeistettu tavoitteen täyttymisestä raportoimisen osalta.

Vuodelle 2019 asetetussa talousarviotavoitteessa verrataan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kiinteistöjen ylläpitokustannusten keskimääräistä kehitystä kolmen vuoden aikajaksolla siihen, miten Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on kehittynyt samalla aikajaksolla. Tavoite ottaa huomioon sen, että Helsingin kaupungin asunnot Oy tekee vuosittain merkittävän määrän peruskorjauksia ja muita asuntokantaan liittyviä korjauksia. Vain yhtiön aiemmasta korjaustasosta olennaisesti poikkeavat vuodet vaikuttavat merkittävästi yhtiön ylläpitokustannusten kehitykseen suhteessa kustannusindeksiin. Korjauskustannusten vuosivaihtelun vaikutusta tasoittaa edelleen se, että ylläpitokustannuksia arvioidaan kolmen vuoden aikajakson keskiarvona.

Vuonna 2018 Helsingin kaupungin asunnot saavutti asetetun ylläpitokustannuksia koskevan talousarviotavoitteen. Samoin tavoite on toteutunut aiempina vuosina vuosia 2015 ja 2016 lukuun ottamatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että satamaliikenteestä johtuvien Jätkäsaaren ruuhkapiikkien sekä kantakaupungin työmatkaliikenteen sujuvoittamiseksi on käynnistetty Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laatiminen kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa. Yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäksi vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta pois päin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin.

6.1 Ulkomaisten investointien, yritysten ja osaajien houkuttelu

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginhallituksen tulee

- edistää pääkaupunkiseudun yhtenäisen brändin luomista markkinoinnin edistämiseksi ja kansainvälisen tunnettuuden lisäämiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- lisätä englanninkielistä viestintää kaupungin toiminnasta ja palveluista.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- seurata englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kysyntää, jotta aloituspaikkoja voidaan tarvittaessa lisätä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian uudella viestintäosastolla ja kaupungin omistamalla markkinointiyhtiöllä Helsinki Marketing

Oy:llä ja Helsingin seudun elinkeino-yhtiöllä Helsinki Business Hubilla on hyvät edellytykset edistää sitä, että kansainvälisen tunnettuuden lisäämisessä tehdään hyvää yhteistyötä pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa. Helsinki tarjoaa jatkossakin muille pääkaupunkiseudun kaupungeille mahdollisuuden kiinnittyä Helsingin kansainväliseen markkinointiin ja yhtenäiseen Helsinki-brändiin.

Kaupunginkanslian viestintäosastolla on käynnissä koko kaupungin toimintojen ja palveluiden englanninkielisen viestinnän kehittämisprojekti, josta syntyy toimenpidesuunnitelma sekä lyhyen että pidemmän aikavälin parannuksista. Kaupunginkanslian viestintäosastolla on tunnistettu tarve vahvistaa osaston natiivitasoista englannin osaamista, jotta englanninkielisen viestinnän määrää saadaan lisättyä ja laatua saadaan kehitettyä ottamaan paremmin huomioon vastaanottajien kulttuurinen viitekehys.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti ensimmäisen vieraan kielen opetus aloitetaan ensimmäiseltä luokalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla luodaan monipuolisia kielenoppimisen polkuja varhaiskasvatuksesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että englanninkielisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen paikkoja on lisätty. Laajamittaista suomi-englanti esiopetusta on käynnistetty syksystä 2018 uusissa ryhmissä. Lisäksi kolmessa peruskoulussa on aloitettu syksystä 2018 lähtien ensimmäiseltä luokalta alkava laajamittainen kaksikielinen suomi-englanti opetus (Malmin, Vesalan ja Laajasalon peruskoulut). Kielirikasteinen esiopetus on jatkunut syksystä 2018 alkaen neljällä alueella ja neljällä kielellä: englanti, venäjä, ranska ja espanja. Lisäksi kielirikasteinen englannin kielen opetus on aloitettu neljässä koulussa (Taivallahden ja Jätkäsaaren peruskoulut, Ruoholahden ja Kaisaniemen ala-asteen koulut). Vuonna 2019 kielirikasteinen englannin kielen opetus laajenee vielä neljään kouluun. (Itäkeskuksen, Meilahden ja Kannelmäen peruskoulut ja Siltämäen ala-asteen koulu).

7.1 Perusopetuksen alueellinen tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- varmistaa, että erityisopettajien määrä vastaa tukea tarvitsevien oppilaiden kasvavaa määrää, esimerkiksi tukemalla opettajien jatkotäydennyskoulutustarpeita erityisopettajiksi.
- selvittää, miten positiivisen diskriminaation määrärahojen jaossa voidaan ottaa huomioon oppilaiden tarvitsema tehostettu ja erityinen tuki.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että on ensisijaisen tärkeää, että myönteisen erityiskohtelun määrärahan kohdentamisessa huomioidaan myös erityisen tuen ja tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat. Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen tulosbudjetissa 2019 on varattu 1,1 miljoonan euron lisäämääräraha esi- ja perusopetuksen laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen. Tavoitteena on, että joustavilla opetusjärjestelyillä ja ryhmittelyllä sekä yhteisopettajuudella voidaan toteuttaa yksilöllisiä oppimispolkuja ja vastata oppilaiden erityisen tuen tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että eriarvoistumiseen pyritään vaikuttamaan takaamalla tasa-arvoiset koulutusmahdollisuudet jokaiselle helsinkiläiselle oppilaalle. Keskeistä eriarvoistumisen vähentämisessä on, että varhaiskasvatus ja perusopetus ja ruotsinkieliset palvelut ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Tavoitteena on oppilas saa tarvitsemansa erityisen tuen omassa lähikoulussa ja opiskelee lähialueensa muiden oppilaiden kanssa.

Lasten ja nuorten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla heidän kiinnittymistään yhteiskuntaan ja kulttuuriin monihallintokuntaisena yhteistyönä. Varhaiskasvatussyksiköitä ja kouluja vahvistetaan erityisesti niillä alueilla ja niissä toiminnoissa, joissa nuorten yhdenvertaisen aseman varmistaminen sitä edellyttää. Tätä tukee myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jatkuminen vuonna 2019 ja sen lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Määrärahalla tuetaan tasa-arvoisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Määrärahalla tuetaan lasten ja oppilaiden oppimista ja kasvua, koulunkäyntiä sekä varmistetaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden osalta peruskoulun päättäminen ja toiselle asteelle siirtyminen. Määräraha kohdentuu juuri kouluille, jotka tarvitsevat sitä oppilaiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.2 Tasavertaiset opiskelumahdollisuudet kaupungin lukioissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä positiivisen diskriminaation määrärahoja niille lukioille, joissa on tavallista enemmän tarvetta tukitoimille ja opiskelun ohjaukselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusi lukiolaki astui voimaan 1.1.2019. Lain tavoitteena on edistää lukiolaisten hyvinvointia, tukea opiskelijoita heidän opinnoissaan sekä sujuvoittaa siirtymistä jatko-opintoihin. Keskeistä on henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen ja oppimisen tuen laajentaminen.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että myönteisen erityiskohtelun rahoitus jatkuu vuonna 2019 ja sitä lisätään kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Myönteisen erityiskohtelun määräraha tukee uuden lukiolain kärkitavoitteita. Myönteisen erityiskohtelun määräraha on toimiva keino kohdentaa opetuksen resursseja alueellisesti tasa-arvoa lisääväällä tavalla ja määräraha kohdentuu juuri oppilaitoksiin, jotka tarvitsevat sitä opiskelijoiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.3 Toimeentulotuen siirto Kelaan

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa työnjaon selkeys Kelan kanssa.
- varmistaa, että asiakkaan kohtaamiseen sosiaalityössä on riittävästi aikaa Kela-siirron alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti.
- pitää toimeentulotuen omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurata sen toteutumista säännöllisesti sosiaalihuoltolain 47 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseututasolla on työryhmiä Kelan kanssa, joiden tavoitteena on kehittää Kelan ja pääkaupunkiseudun kuntien välistä yhteistyötä tunnistamalla asiakastarpeet ja selvittämällä asiakasohjausta ja -prosesseja sekä käydä läpi asiakastyön ongelmakohtia. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä Kelan kanssa ja rakentaa yhteistyökäytäntöjä toimeentulotuen myöntämisessä. Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että sosiaali- ja terveystoimiala edistää aktiivisesti työnjaon selkeyttämistä Kelan kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala toteuttaa kaupunkistrategiaa parantamalla palvelujen saatavuutta kaikissa toiminnoissaan, aikuissosiaalityössä asiakkaaksi tulon prosessia kehittää, jotta asiakas pääsee palvelun piiriin mahdollisimman nopeasti. Sosiaali- ja terveystoimiala kohdistaa toimenpiteitä asiakaskokemuksen parantamiseksi muun muassa onnistuneiden vuorovaikutustilanteiden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että sosiaali- ja terveystoimiala varmistaa omavalvonnan avulla muun muassa palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden, muun laadun, palvelujen saatavuuden sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien toteutumisen. Toimiala käy läpi ja analysoi poikkeamat, jakaa hyviä käytänteitä ja nostaa havaitut kehittämiskohteet omavalvontasuunnitelmaan. Kaupunginhallitus tuo esille, että toimeentulotuen 1.3.2019 valmistunut omavalvontasuunnitelma on nähtävillä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen internetsivuilla muiden palvelujen omavalvontasuunnitelmien tavoin.

8.1 Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- olemassa olevia toimintoja järjestämällä ja tarvittaessa resursointia lisäämällä perustaa lasten ja nuorten lieviä ja keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioiva ja hoitava yksikkö, joka lisäksi toimii jatko-hoitopaikkana erikoissairaanhoidolle.
- tehdä yhteistyötä lääkärrien rekrytointiongelmien helpottamiseksi lasten- ja nuortenpsykiatriassa. Lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestittää sosiaali- ja terveystoimialaan lääkärin koulutusmäärien lisäämiseksi ja lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäreiden saatavuuden varmistamiseksi jatkossa.
- tehdä yhteistyötä HUSin lasten- ja nuortenpsykiatrian kanssa lähetkäytännön sujuvoittamiseksi lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa, jotta hoitoon pääsy nopeutuu.
- tehdä yhteistyötä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa työnjaon selkiyttämiseksi erityisesti nuorten mielenterveyspalveluissa.
- kehittää lastensuojelun palveluja yhteistyössä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa siten, että apua tarvitseville nuorille voidaan tarjota hoitoa viipymättä eikä heitä jouduta tarpeettomasti sijoittamaan hoidon puutteen takia.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä oppilas- ja opiskeluhoollon psykologipalvelujen saatavuutta.

sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- selvittää mahdollisuus parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.
- viimeistään psykiatrista hoitoa edellyttävissä tilanteissa yhteistyössä nimetä lapselle tai nuorelle lääkäri ja vastuuhenkilö, joka koordinoi palveluja ja vastaa tiedonkulusta.

Kaupunginhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolet nuorten pääsystä mielenterveyspalvelujen piiriin ja pirstaleisesta palvelujärjestelmästä. Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on kehitetty toimintaa vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin, mutta muutos vaatii aikaa. Toimiala kehittää lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien hoidon palvelu- ja prosessiketjua kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa sekä tekee aktiivisesti yhteistyötä HUSin kanssa prosessien sujuvoittamiseksi ja työnjaon selkiyttä-

miseksi. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lääkärifulasta tulee aktiivisesti viestiä sosiaali- ja terveysministeriöön, jotta lapset ja nuoret pääsevät sujuvasti mielenterveyspalvelujen piiriin.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden saatavuus tulee taata. Palveluiden jatkuvuuden kannalta tulee tunnistaa kriittiset asiakasryhmät. Palveluihin tulee päästä joustavasti ja palveluiden jatkuvuus tulee turvata henkilöstön työtapoja uudistamalla ja henkilöstöä kouluttamalla. Tavoitteena on oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertaisuus panostamalla ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Helsingin kaupungin mitoitussuositus (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi) on tarkoituksenmukainen ja riittävällä tasolla ja kohdentuu oppilaisiin ja opiskelijoihin, jotka tarvitsevat lisätukea opintojen ja opiskelun loppuun saattamiseksi.

8.2 Lasten ja nuorten pääsy kuntoutusterapioiden piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- vahvistaa lasten ja nuorten kuntoutuspalvelua vastaamaan kysyntää kaupungin eri alueilla.
- perustaa monialainen kuntoutusryhmä lasten ja nuorten kuntoutuksen suunnittelua ja toteutusta varten.
- vahvistaa neuropsykologista kuntoutusosaamista lasten ja nuorten palveluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala uudistaa toimintaansa perhekeskus-toimintamallin mukaisesti ja toimintaa toteutetaan verkostomaisena koko kaupungissa. Asiakkaaksi tulemistä helpotetaan yhden luukun periaatteella. Lisäksi rakennetaan esimies- ja ammattilaisverkostot perhekeskus -toimintamalliin johtamisen tueksi. Lapsiperheiden palveluihin otetaan käyttöön myönteisen erityiskohtelun (PD) -indikaattorit ja niiden ohjaamina tehdään palvelujen ja voimavarojen vaikuttavaa lisäämistä ja kohdentamista. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveystoimiala jatkaa aktiivista palvelujen kehittämistä ja parantaa palvelujen saatavuutta.

8.3 Omaishoitoa tukevien palveluiden laatu ja riittävyys

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- parantaa yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna.

- laajentaa kotiaavustajapalvelu ilta-aikaan tai kehittää uusia kotiin annettavan palvelun muotoja.
- parantaa omaishoidon palveluiden saavutettavuutta järjestämällä kuljetus palvelun piiriin esimerkiksi taksisetelin avulla.
- tiedottaa entistä laajemmin omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista, erityisesti työssäkäyville.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on kehittänyt palveluita toimivimmiksi ja asiakkaiden toiveita ja tarpeita vastaaviksi. Omaishoitajien asemaa ja jaksamista tuetaan monipuolisin ja yksilöllisin jatkuvasti kehittyvin palveluin. Omaishoidon tuen myöntämisperusteita ja tuen lomituksen tuntimäärää on uudistettu. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista tiedotetaan entistä laajemmin.

8.4 Ostopalvelujen laatu ja sopimusten hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- järjestää potentiaalisille tuottajille tarvittaessa mahdollisuus tutustua palveluun etukäteen siten, että tuottajat kykenevät tekemään realistisen tarjouksen.

sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- varmistaa, että sopimuksen seuranta on järjestetty siten, että tilaaja, tuottaja ja asiakkaat tuntevat laadunvalvontaprosessin.

Kaupunginhallitus toteaa, että lokakuussa 2018 asetettu (kansliapäällikkö 17.10.2018 § 212) ruokapalvelukonseptityöryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella kaupungin ruokapalvelukonseptin linjaukset ja määrittellä minkälainen ja -suuruinen keskuskeittiöratkaisu on tarpeen kaupungin ruokahuollon järjestämisessä, jätti loppuraporttinsa 5.3.2019.

Tulevaa keskuskeittiöratkaisua selvitettäessä ruokatehtaan ylikapasiteetin välttämiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Kaupunginvaltuuston päättämän ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamisen lisäksi tarvittavaan kapasiteettiin vaikuttavat mm. kaupungin asukasmäärän kasvu sekä koulujen ja päiväkotien olemassa olevien keittiöiden valmistusmahdollisuuksien optimaalinen hyödyntäminen.

Ruokapalvelukonseptityöryhmän raportin jatkotoimenpiteenä kaupungin johtoryhmä kehotti 8.4.2019 kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa selvittämään toimialan ruokapalvelujen tarpeen ja määrittelemään keskuskeittiöltä tai vastaavalta toimijalta hankittavan ateriamäärän. Palvelukeskuksen tulee määritellä tämän ateriamäärän tarkoituksenmukaisin tuotantoteknologia ja aterioiden tuotantoprosessivaihtoehdot sekä laatia selvitys kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeisiin sopivimmas- ta tuottamistavasta. Selvitykset liitetään osaksi keskuskeittiön tarvesel- vitystä.

Kaupunkihallitus toteaa, että arviointikertomuksessa kuvatut kuntalaisil- le suunnatut asiakaspalvelut on kilpailutettu kasvatuksen ja koulutuk- sen toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialalla. Kilpailutettaviin pal- veluihin tutustumisen mahdollistava markkinavuoropuhelu ja laadun- valvontaprosessin asianosaisille tahoille avaava sopimusten seuranta ovat osa hyvin toteutettua hankintaa. Näihin käytäntöihin kannustetaan kaupungin hankintojen ohjauksessa ja koordinoinnissa.

9.1 Uudisrakentaminen ja laadunvalvonta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- kehittää rakennushankkeille mittareita, joilla voidaan seurata raken- tamisen laadun kehittymistä.
- edellyttää kaikkien hankkeiden urakoitsijoilta rakentamisen aikatau- lutuksen ja laaturiskien hyvää hallintaa esimerkiksi urakkaohjel- maan kirjatuilla vaatimuksilla.
- parantaa ja yhtenäistää rakennushankkeiden vastaanottoprosesse- ja esimerkiksi malliasiakirjojen ja ohjeiden avulla.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017 - 2021 edellytetty kiinteistöstrategia ja sisäilmaohjelma sekä niiden yh- teinen toteutusohjelma tullaan käsittelemään kaupunginhallituksessa kevään 2019 aikana. Kiinteistöstrategian ja sisäilmaohjelman lähtökoh- taisina tavoitteina ovat kiinteistökannan laadun parantaminen, laaturis- kien hallinnan parantaminen sekä sisäilmaongelmien vähentäminen.

9.2 Päästövähennysten toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- edistää liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista aiem- paa vaikuttavammilla keinoilla.
- edistää sähköisen liikenteen työryhmän suosituksia.

- lisätä yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa päästövähennysten toteuttamiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- kiinnittää huomiota tytäryhteisöjen tavoitteiden valmistelussa siihen, että Helen Oy:n sitova talousarviotavoite olisi nykyistä ohjaavampi, esimerkiksi asettamalla vuositavoitteita hiilidioksidipäästöjen vähennyksille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on laatinut sähköisen liikenteen työryhmän suositusten mukaisesti yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden yleissuunnitelman. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on kilpailuttanut yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden tuottamisen kantakaupungin alueelle.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ja kannatettavana, että päästövähennysten toteuttamiseksi lisätään yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy:n kaupunginvaltuustolle raportoitavana talousarviotavoitteena on kaupunginvaltuuston 2.12.2015 hyväksymän Helenin kehitysohjelman toteuttaminen. Markkinaehtoisesti toimivana tytäryhteisönä Helen Oy ja yhtiön hallitus vastaavat kehitysohjelman vaatimista operatiivisista toimenpiteistä.

9.3 Luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- huolehtia siitä, että luonnonsuojelun tavoitteiden toteuttamiseen kohdennetaan riittävät resurssit.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalla on nykyisillä resursseilla ja niitä tarvittaessa uudelleen kohdentamalla edellytykset edistää luonnonsuojeluohjelman toteuttamista asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro FI02012566

13.05.2019

Asia/21

2 Arviointikertomus 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 09.04.2019 § 34

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2018 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 22.5.2019 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

02.04.2019 Ehdotuksen mukaan

08.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +310931036545
minna.tiili(a)hel.fi

§ 353

Lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun sisäilmaongelmista tehdyn kantelun johdosta

HEL 2019-001267 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa eduskunnan oikeusasiamiehelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki toteaa lausuntonaan, että kaupunki on käsitellyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilma-asioita vastuullisesti sekä huolehtinut asian riittävästä tiedottamisesta asianmukaisesti.

Koulurakennuksen terveellisyys ja turvallisuuden varmistaminen

Helsingin kaupunki on hoitanut suunnitelmallisesti Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen ylläpidon ja kiinteistönhuollon toimet ja siten varmistanut sekä kiinteistön kunnan säilymisen että tilojen terveellisuuden ja turvallisuuden. Kaupungin saatua yhteydenoton, että koulussa on aihetta epäillä sisäilman laatua, on asiaan reagoitu asianmukaisesti.

Koulurakennuksessa on tehty useita tutkimuksia ja korjauksia sisäilman laadun parantamiseksi. Rakennuksesta suoritetuissa tutkimuksissa ei ole löytynyt laajoja mikrobivaurioita. Tutkimusten mukaan sisäilman

laatuun ovat voineet vaikuttaa yksittäisistä tiloista löytyneet ikkunakarrieristeiden ja lattioiden eristemateriaalien paikalliset mikrobivauriot yhdistettynä heikkoon ilmanvaihtoon. Kyseiset vauriot on korjattu. Lisäksi sisäilman laatua on parannettu monin eri tavoin muun muassa uusimalla ikkunoita, tiivistämällä rakenteita, korjaamalla paikallisia kosteusvaurioita, asentamalla luokkakohtaisia ilmanvaihtokoneita, ummistamalla hormeja sekä uusimalla vanhaa irtaimistoa luokkatiloissa.

Kaupunki on teettänyt kesällä 2018 Vahanen Rakennusfysiikka Oy:llä rakennuksessa täydentävän sisäilmateknisen tutkimuksen, jonka avulla haluttiin varmistaa aiemmin tehtyjen tutkimusten ja korjausten riittävyys. Vahanen Rakennusfysiikka Oy ei ollut aiemmin tutkinut rakennusta, joten sen tuloksia voidaan pitää objektiivisina. Tutkimuksen mukaan korjaukset ja aiemmat tutkimukset ovat olleet riittäviä eikä rakennuksen luokkatiloista ole löytynyt mitään mikä estäisi niiden käytön.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on vuosina 2013–2018 varmistanut koulurakennuksen terveellisyttä käsittelemällä toiminnanharjoittajan tekemiä terveydensuojelulain (763/1994) 4 luvun 13 §:n mukaisia ilmoituksia tekemällä terveystarkastuksia kohteessa (tarkastuskäynnit 6.11.2013 ja 21.11.2014) sekä seuraamalla tutkimustuloksia ja korjauksia aktiivisesti kaupungin sisäilmaryhmän ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kautta sekä kiinteistönomistajan lähettämien tiedotteiden ja tutkimusraporttien perusteella.

Sisäilmaongelmien tutkiminen ja korjaaminen

Kaupungilla on vakiintunut toimintamalli sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Rakennusten sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi tehdään moniammatillista yhteistyötä. Sisäilmaongelmien selvittämisen eteneminen on kuvattu prosessikaaviossa, joka on löydettävissä kaupungin nettisivuilla osoitteessa <https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminenjaymparisto/tonnit/sisailma/sisailmatutkimukset/sisailmaongelman-selvitysprosessi>.

Kaupunki on selvittänyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilmaolosuhteita edellä mainitun toimintamallin mukaisesti. Kaikki selvitykset ja toimenpiteet ovat edenneet suunnitelmallisesti ja kaikki tarpeelliseksi katsotut toimenpiteet hyvien sisäilmaolosuhteiden varmistamiseksi on tehty. Vuonna 2013 tehdyissä tutkimuksissa on selvitetty kolmen luokkahuoneen sisäilman laatua. Tiloissa ei havaittu pintakosteudenilmaisimella kosteutta eikä aistinvaraisesti todettu kosteusvaurioita tai niihin viittavia merkkejä.

Tutkituissa tiloissa ilma oli käyttäjien kokemuksen mukaan tunkkainen ja raskas. Tiloissa oli tuolloin alkuperäinen painovoimainen poistoilmanvaihto. Sisäilman hiilidioksidipitoisuudet nousivat tutkituissa tiloissa korkeiksi, minkä vuoksi suositeltiin ikkunatuuletusta. Lisäksi sisääntulo-

kerroksessa havaittiin opettajien suihkuutilassa kosteusvaurio, joka on korjattu. Iltapäiväkerhon tiloissa, joka toimii erillisessä rakennuksessa, todettiin kemikaalimaista hajua, jonka lähde oli todennäköisesti tiloissa olevat linoleumi-ilmoitustaulut. Vuosina 2015–2018 tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista on annettu kattava selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018. Selvitys on lausunnon liitteenä.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristötoimialan ympäristö- ja lupajaosto toimii Helsingissä kunnan terveydensuojeluviranomaisena. Käytännön valvontatyöstä vastaavat ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin viranhaltijat. Terveydensuojelulain 5 luvun 27 §:n 2 momentin mukaan asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvän terveyshaitan esiintyessä kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Ympäristöpalvelut on katsonut, että velvoitetta ei ole 25.11.2014 päivätyn tarkastuskertomuksen jälkeen ollut tarvetta asettaa, sillä kiinteistönomistaja oli jo ryhtynyt selvitys- ja korjaustoimenpiteisiin puutteellisen ilmanvaihdon sekä kosteus- ja homevaurioiden johdosta.

Mahdollisen terveyshaitan selvittäminen ja arviointi

Ympäristöpalvelut on arvioinut mahdollista terveyshaittaa terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksilla 6.11.2013 ja 21.11.2014 sekä kiinteistönomistajan teettämien tutkimusraporttien mm. rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus, tutkimusraportti 19.7.2013 ja korjaustöiden laadunvarmistus, mittausraportti 12.9.2018 sekä kiinteistönomistajan laatimien tiedotteiden perusteella. Ympäristöpalvelut on vastaanottanut ajalla 30.3.2015–21.12.2018 yhteensä 26 Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta.

Ympäristöpalvelut ei ole tehnyt vuoden 2014 jälkeen uutta tarkastusta terveyshaitan arvioimiseksi, vaikka sisäilmaongelmista on ilmoitettu oppilaiden huoltajien taholta vuonna 2017, sillä kiinteistönomistajalla on ollut vireillä toimenpiteitä kiinteistön kunnan tutkimiseksi ja korjaamiseksi, eikä ympäristöpalveluiden mahdollinen pääasiassa aistinvaraisiin havaintoihin perustuva tarkastus olisi tuonut lisäarvoa asiaan.

Yhteistyö eri toimijoiden, viranomaisten ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa

Kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat ovat tehneet yhteistyötä Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennukseen liittyneiden ongelmien ratkaisemiseksi kaupungin olemassa olevien prosessien mukaisesti. Prosessissa ovat mukana muun muassa tilojen käyttäjät, työsuojelu, tilojen omistaja, työterveys-

huolto ja kouluterveydenhuolto. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Osana edellä mainittua toimintamallia koulurakennuksen kuntoa ja sisäilmatilannetta on käsitelty muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kokouksissa. Moniammatillinen ryhmä koostuu noin kymmenen kertaa vuodessa ja huolehtii omalta osaltaan, että sovitut toimenpiteet etenevät ja että tarvittaessa reagoidaan muutuviin tilanteisiin mahdollisen uuden tiedon pohjalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmään kuuluvat toimialan oman tilahallinnon ja työsuojelun edustajien lisäksi kiinteistön omistajan, työterveyshuollon, kouluterveydenhuollon sekä terveydensuojelun edustajat. Kaupunki teettää rakennusten kuntotutkimukset ulkopuolisilla tutkimuskonsulteilla. Omien sisäilma-asiantuntijoiden lisäksi kaupunki on käyttänyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun tutkimuksissa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä eri toimijoiden kanssa muun muassa osallistumalla moniammatillisiin sisäilmaryhmiin. Ympäristöpalveluiden tekemälle tarkastukselle 6.11.2013 on osallistunut rehtori, johtava arkkitehti, kouluisäntä ja työsuojelupäällikkö sekä 21.11.2014 tehdylle tarkastukselle on osallistunut rehtori, tekninen isännöitsijä, kouluisäntä ja oppisopimusharjoittelija. Ympäristöpalvelut on saanut tiedoksi vuonna 2017 kiinteistönomistajan ja oppilaiden huoltajien välisiä sähköpostiviestintää, jossa on käsitelty tutkimuksia ja korjauksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun näkökulmasta toimenpiteitä on tehty varsin paljon. Tutkimuskonsulteilta, sisäilma-asiantuntijoilta, työterveyshuollolta ja kouluterveydenhuollolta saatujen tietojen perusteella työskentelyä on työsuojelun näkökulmasta voitu tiloissa jatkaa.

Käyttäjien kokemien oireiden selvittäminen ja tiedon välittäminen eri toimijoille

Kaupungin sisäilma-asiantuntija on katselmusten ja selvitysten yhteydessä kuullut käyttäjiä heidän kokemasta oireilusta. Asiasta on lisäksi keskusteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmässä.

Työntekijöiden oireilusta tiedot kokoaa työterveyshuolto, joka toimittaa ne kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmälle. Ennen vuotta 2018 koettu oireilu ei ole työterveyshuollon mukaan ollut tavanomaisesta poikkeavaa. Oppilaiden oireilutilanteen tietojen kerääminen kuuluu pääasiallisesti kouluterveydenhuoltoon, ei terveydensuojeluviranomaiselle. Mikäli oireilutietoja ilmoitetaan terveydensuojeluviranomaiselle, ohjataan ilmoittaja ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon.

Kaupungin toimintamallin mukaan kouluterveydenhoitaja täyttää ja lähettää terveydellisten olojen valvontalomakkeen kouluterveydenhuollon hallintoon ja koulun rehtorille, mikäli hän havaitsee terveystarpeita koululla. Lauttasaaren ala-asteen terveydenhoitaja on ilmoittanut havaitusta oireilusta koulun rehtorille terveydellisten olojen valvontalomakkeella kouluterveydenhuollon ohjeiden mukaisesti. Sisäilmaan liittyviä ilmoituksia on vuonna 2014 tehty yksi, vuonna 2017 kaksi, vuonna 2018 seitsemän ja vuonna 2019 yksi.

Tiedot oppilaiden oireilusta on toimitettu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmälle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on tehnyt kaikissa Helsingin kouluissa oppilaille suunnatun sisäilmakyselyn osana THL:n, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston laajempaa hanketta. Kysely toteutettiin Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulussa vuonna 2016. Kyselyyn vastasivat sekä oppilaat että oppilaiden huoltajat. Oppilaiden vastausten perusteella sisäilmaongelmat eivät nousseet merkittävästi esille. Oppilaiden huoltajien huolestuneisuus oli tutkimuksessa erityisen yleistä, mutta huoltajien vastausprosentti kyselyssä oli huomattavan matala, vain 36%. Kaupunki on tiedottanut kyselyn tuloksista oppilaiden huoltajia tiedotteella. Lisäksi Helsingin kaupungin Työterveyslaitos toteutti huhtikuussa 2018 kaikissa Helsingin peruskouluissa henkilökunnan sisäilmastokyselyn. Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulu kuului niiden 20 koulun joukkoon, joissa olosuhdehaittoja ja oireilua raportoitiin keskimäärin enemmän kuin muissa Helsingin kouluissa. Kyselyyn vastausprosentti oli 81%.

Yhteistyö asian selvittämiseksi koulun henkilöstön, oppilaiden sekä oppilaiden huoltajien kanssa

Kaupunki on järjestänyt henkilökunnalle ja huoltajille ainakin seuraavat tilaisuudet koulurakennuksen sisäilmatilanteesta:

1. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 19.10.2015
2. Palautetilaisuus henkilökunnalle 17.11.2015
3. Koulun johtokunnan tapaaminen 23.11.2015
4. Vanhempien tiedotustilaisuus 27.10.2015
5. Vanhempien tiedotustilaisuus 16.5.2017
6. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 20.4.2018
7. Tapaaminen yhden opettajan ja yhden vanhemman kanssa 3.5.2018
8. Avoin keskustelutilaisuus henkilökunnalle 3.5.2018 (sisäilma-asiantuntija paikalla oli paikalla tilaisuudessa)
9. Johtoryhmän tapaaminen 3.5.2018
10. Vanhempien tiedotustilaisuus 3.5.2018
11. Yksilötapaamiset 4 opettajan kanssa 28.1.2019, joista yksi tapaaminen peruuntui 28.1.2019

Lauttasaarenala-asteen Myllykallion koulun verkkosivuille on koottu keväällä 2018 tietoa sisäilmatilanteesta. Sivuille on viety tutkimusraportteja ja tiedotteita (<https://www.hel.fi/peruskoulut/fi/koulut/lauttasaaren-ala-aste/meidan-koulu/tietoa-koulurakennuksesta>). Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun oppilaiden huoltajilta ja opettajilta on tullut sähköpostitse, kaupungin kirjaamon sekä kaupungin palautejärjestelmän kautta vuosina 2016–2018 kymmeniä tietopyyntöjä, joissa on yleensä ollut useita eri kysymyksiä tutkimuksista ja korjauksista. Kaupungin eri asiantuntijat ovat pyrkineet vastaamaan yhteydenottoihin ja kysymyksiin aina enintään kahden viikon kuluessa.

Kaupungin eri toimialojen edustajat ovat olleet paikalla 1.6.2018, jolloin koulun oppilaiden huoltajat järjestivät mielenosoituksen koululla. Kaupungin edustajat vastasivat kyseisessä tilaisuudessa paikalla olleiden huoltajien esittämiin kysymyksiin.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä oppilaiden huoltajien kanssa aina kun oppilaiden huoltajat ovat olleet yhteydessä ympäristöpalveluihin. Kolme yksityishenkilöä on kysynyt ympäristökeskukselta neuvoja vuonna 2017 muun muassa kuntokartoituksen perusteella tehtävistä johtopäätöksistä ja opetustilojen käyttökelpoisuudesta. Tarkempi sisältö yksityishenkilöille annetuista vastauksista on esitetty liitteenä olevassa ympäristöpalveluiden vastineessa.

Ympäristöpalvelut on 17.4.2018 vastaanottanut vanhempainyhdistyksen hallituksen, Lauttasaari-Seuran, muutaman koulun johtokunnan jäsenen ja muutaman kaupungin valtuutetun vetoamuskirjeen koulun korjaamisen ym. toimenpiteiden puolesta. Lisäksi ympäristöpalvelut on omalta osaltaan osallistunut kiinteistönomistajan tiedotteen 31.5.2018 laatimiseen. Muita sisäilmaongelmia koskevia yksityishenkilöiden tai yhteisöjen yhteydenottoja ei ole tullut ympäristöpalveluihin vuosien 2013–2018 aikana.

Tiedottaminen asiassa

Helsingin kaupungilla on toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi ja vakiintuneet viestintäkäytännöt tilanteissa, joissa on tarpeen ryhtyä tutkimuksiin tiloissa koetun sisäilmaan mahdollisesti liittyvän oireilun johdosta. Näissä tapauksissa tiedotetaan sisäilmatutkimusten alkaessa, tutkimustulosten valmistuttua sekä korjauksiin ryhdyttäessä. Tiedotusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla, joka lähettää kaupungin palvelurakennusten käyttäjille vuosittain noin 300 tilojen kuntoa, tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta. Lisäksi sisäilmatiimi järjestää vuodessa useita sisäilmaan liittyviä tiedotustilaisuuksia muun muassa kouluissa ja päiväkodeissa sekä vastaa viikoittain kuntalaisten lähettämiin kaupungin tiloja koskeviin tieto- ja asiakirjapyyntöihin. Tut-

kimustulokset käydään pääsääntöisesti aina läpi koulujen rehtoreiden ja päiväkotien johtajien kanssa.

Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun osalta tiedottaminen on ollut poikkeuksellisen runsasta verrattuna muihin kaupungin tiloihin. Kirjallisia asiakastiedotteita on lähetetty 2015–2018 yhteensä 26 kappaletta. Kaikissa kaupungin lähettämässä tiedotteissa on ollut lisätietojen antajien yhteystiedot. Kirjallisten tiedotteiden lisäksi on järjestetty useita tilaisuuksia sekä henkilökunnalle että oppilaiden huoltajille. Näissä tilaisuuksissa useat eri asiantuntijat ovat olleet kertomassa Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksessa tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista ja samalla vastanneet heille esitettyihin kysymyksiin. Lisäksi on pidetty useita palavereja asiaan liittyen asiaan kuuluvien asiansaisten kanssa.

Ympäristöpalvelut on tiedottanut vuosina 2013–2018 omasta toiminnastaan ja tekemistään havainnoistaan lähettämällä tarkastuskertomukset koulun, toiminnanharjoittajan ja kiinteistönomistajan lisäksi tiedoksi kouluterveydenhuoltoon, kiinteistön huollosta vastaavalle taholle ja rakennusvalvontavirastoon. Lisäksi terveysuojelulain perusteella tehdyt päätökset on toimitettu toiminnanharjoittajan lisäksi tiedoksi kiinteistönomistajalle, pelastuslaitokselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle. Terveysuojeluviranomaisen asiakirjat ovat pääasiallisesti julkisia, joten kuntalaisilla on ollut mahdollisuus tutustua niihin.

Sisäilmatilanne nyt ja opiskeluympäristön turvaaminen

Tehtyjen selvitysten ja korjausten perusteella koulussa on turvallista olla perusparannukseen asti.

Sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti. Koululla on kokoontunut seurantaryhmä, jonka palaveriin helmikuussa 2019 osallistui seuraavat tahot: rehtori, kouluterveydenhuollon ja työterveyshuollon edustajat, sisäilmaasiantuntija, isännöitsijä, työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö.

Mikäli sisäilmatilanteessa havaitaan muutoksia ja kiinteistössä tarvitaan korjaustoimenpiteitä, tehdään tarvittavat toimenpiteet viipymättä. Ympäristöpalveluiden mukaan sisäilmatilanteen selvittäminen ja terveellisten olosuhteiden järjestäminen ovat kiinteistön omistajan ja toiminnanharjoittajan vastuulla. Viimeisimmän ympäristöpalveluille toimitetun kiinteistönomistajan laatiman tiedotteen (21.12.2018) mukaan muun muassa luokkahuoneissa tehdyssä katselmuksessa sisäilman laatu todettiin tavanomaiseksi, eikä katselmuksessa todettu asumisterveysperusteisia jatkotutkimustarpeita, lattioiden eristetilassa ei todettu kohonnutta suhteellista kosteutta ja sisäilman laadun parantamiseksi koko koulurakennuksessa on tehty tehostettu siivous.

Koulun henkilökunnan oikeus kertoa omista terveystiedoistaan

Koulun opettajat ja muu henkilökunta ovat vapaita kertomaan omasta tahdostaan terveystiedoistaan oppilaiden huoltajille. Kaupunkiympäristön toimialan tao kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat eivät ole kieltäneet opettajia kertomasta koulun sisäilmatilanteesta taikka opettajien omista terveystiedoista oppilaiden huoltajille. Rehtori on muistuttanut sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi laaditusta kaupungin toimintamallista, jota on käsitelty henkilöstön sisäilmatilaisuuksissa. Toimintamallin mukaan viestinnän vastuutaho on kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa kiinteistöjen tutkimiseen ja korjaamiseen liittyvän tiedon tuottamisesta sekä kyseisen kohteen esimies, joka tiedottaa henkilökunnalleen ja asiakkailleen sisäilma-ongelman selvitysprosessista sen eri vaiheissa.

Myöskään ympäristöpalvelut ei ole kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan. Omalta osaltaan ympäristöpalvelut on pyrkinyt avoimesti vastaamaan sille esitettyihin kysymyksiin.

Esittelijän perustelut

Eduskunnan oikeusasiamies on 25.1.2019 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Helsingin kaupungilta selvitystä ja lausuntoa eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtyihin kanteluihin koskien Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilmaongelmia ja niiden käsittelyä.

Selvityksessä ja lausunnossa on pyydetty kiinnittämään huomiota muun muassa siihen miten Helsingin kaupunki on työnantajana, opetuksen järjestäjänä, kiinteistönomistajana ja terveydensuojeluviranomaisena varmistanut koulurakennuksen terveellisuuden ja turvallisuuden, tutkinut ja korjannut kyseisen kiinteistön epäiltyjä sisäilmaongelmia, selvittänyt ja arvioinut mahdollista terveyshaittaa, tehnyt yhteistyötä asiassa eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa, selvittänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla kyseisen kiinteistön käyttäjien oireita ja välittänyt oireilusta käytössä ollutta tietoa eri hallintokuntien välillä, ollut yhteistyössä asian selvittämisessä henkilöstön ja oppilaiden sekä heidän vanhempiansa kanssa sekä tiedottanut asioista ja viestittänyt niistä kiinteistön käyttäjille.

Lisäksi on pyydetty selvittämään millainen sisäilmatilanne kiinteistössä tällä hetkellä on ja miten opiskeluympäristön turvallisuus on tällä hetkellä varmistettu sekä onko kaupunki kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan, ja jos on, niin mihin kielto on perustunut.

13.05.2019

Selvitystä ja lausuntoa pyydetään 29.3.2019 mennessä. Määräaikaa on Helsingin kaupungin pyynnöstä pidennetty 24.5.2019 saakka.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä ympäristöpalveluiden lausunnot. Päätösehdotus on lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto
- 2 Ympäristöpalveluiden vastine eduskunnan oikeusasiamiehelle
- 3 Sosiaali ja terveystoimialan lausunto
- 4 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018 annettu selvitys
- 5 Koulun ja oppilaitoksen terveydellisten olojen valvontaohje
- 6 Käyttäjätiedotteet 2013-2018
- 7 Rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus HKR-Rakennuttaja raportti 19.7.2013
- 8 Sisäilmatutkimus WSP Finland Oy raportti 9.9.2015
- 9 Täydentävät sisäilmatekniset selvitykset, Vahanan Rakennusfysiikka Oy, raportti 7.8
- 10 Toimintamalli
- 11 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 12 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k., JulkL 24 § 1 mom 3 k.)
- 13 Selvitys- ja lausuntopyyntö 25.1.2019, kanteluasia, eduskunnan oikeusasiamies
- 14 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 15 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunnan oikeusasiamies

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Asia/22

Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 354

**Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle
Finest Bay Area -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja koko hanketta koskevasta kansainvälistä kuulemismenettelyä varten laaditusta tiivistelmästä**

HEL 2019-003800 T 11 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Finest Bay Area -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja koko hanketta koskevasta kansainvälisestä kuulemismenettelyä varten laaditusta tiivistelmästä seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on antanut kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena asiasta lausunnon uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 29.4.2019. Kaupunginhallitus viittaa ympäristöpalveluiden lausuntoon ja toteaa, että hankekuvaus on hankkeen laajuuteen nähden pintapuolinen ja osa merkittävistä asioista on kuvattu niukasti. Nähtävillä oleva aineisto on varsin vähäinen ja se sisältää ristiriitoja. Aineiston perusteella ei ole mahdollista muodostaa kokonaiskuvaa hankkeesta. Materiaalista puuttuvat taloudelliset laskelmat, luotettavat volyymiarviot sekä selkeä näkemys tunnelin rahoittamisesta ja operoimisesta. Luotettavien suunnitelmien, taloudellisten laskelmien ja volyymiarvioiden puuttuminen on huolestuttavaa ja kyseenalaistaa hankkeen uskottavuutta. Hanke sisältää riskejä, joita ei ole huomioitu nähtävillä olevassa aineistossa. Aineiston pohjalta jää epäselväksi, miten keinosaaren rakentamissuunnitelmat liittyvät nyt arvioitavaan hankkeeseen.

Suunniteltavien kansallisten ja kansainvälisten yhteyksien tulee kiinnittyä seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen keskeisiin solmupisteisiin. Uudet yhteydet tulee kytkeä seudun olemassa olevaan liikennejärjestelmään ja linjauksen tulee perustua riittäviin selvityksiin joka tasolla. Linjausten VE1a ja VE1b kaavallisia edellytyksiä, tai linjauksen VE1b Ilmalan alle sijoittuvan aseman toteuttamisedellytyksiä, ei ole tutkittu Helsingin alueella. VE2 toteutumiseksi on kaavalliset edellytykset ainoana esitetyistä vaihtoehdoista. Helsingin keskustan kautta kulkeva linjausvaihtoehto on sekä Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa, Vantaan yleiskaavaluonnoksessa sekä Uudenmaan uuden maakunta-kaavan ehdotuksessa.

VE2 vaihtoehdossa esitettyjen Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan aseman kautta kulkee suurin osa Suomen kauko- ja lähijunaliikenteestä. Metro kytkeytyy Suomen rautatieverkkoon ainoastaan Helsingin

päärautatieasemalla. Seudullisia juna- ja metroyhteyksiä täydentää kattava linja-autoliikenne, joka palvelee koko seudun sisäistä saavutettavuutta. Helsingin keskustassa sijaitsee Suomen merkittävin linja-autojen kaukoliikenteen terminaali. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla.

On huomioitava myös, että tunneli ei ole ainoastaan liikennehanke, vaan sillä on myös maankäytöllisiä, agglomeraatio- ja muita vaikutuksia. YVA-menettelyn ulkopuolelle on rajattu esimerkiksi keinosaarille mahdollisesti tulevaisuudessa sijoittuva rakennuskanta ja elinkeinoelämä sekä hankkeen tulevaisuudessa mahdollistama yhdyskuntarakenteen sekä infrastruktuurin kehitys asemien ympäristössä, kuten uusien kiinteistöjen, toimintojen sekä liikenneyhteyksien rakentuminen. Liikenteellisessä arvioinnissa mallinnetaan vaikutukset valtion rajat ylittäviin henkilö- ja tavaraliikennevirtoihin raide-, meri- ja lentoliikenteessä liikenne- ennustemallin avulla. Muuttuvan maankäytön vaikutusten rajaaminen arvioinnin ulkopuolelle ei huomioi muuttuvasta maankäytöstä johtuvia kysyntämuutoksia.

Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden jatkokäsittely edellyttää yhteisen tahtotilan ja päätöksen Suomen ja Viron valtioiden sekä Helsingin ja Tallinnan kaupunkien välillä. Suunniteltava infrastruktuuri luo kahden valtion välille pysyvän yhteyden ja sillä on oleellinen merkitys pääkaupunkien liikennejärjestelmiin sekä maankäyttöön. Tunnelin suunnittelu tai toiminta ei ole mahdollista ilman edellä mainittua valtioiden ja kaupunkien välistä tiivistä yhteistyötä.

Käsittely

Vastaehdotus:
Daniel Sazonov:

Päätösehdotuksen 2. kappaleen 4. lause muutetaan muodosta "Aineiston perusteella on vaikeaa muodostaa kokonaiskuvaa hankkeesta" muotoon: "Aineiston perusteella ei ole mahdollista muodostaa kokonaiskuvaa hankkeesta".

Päätösehdotuksen viimeinen kappale muutetaan muodosta "Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden jatkokäsittely edellyttää yhteisen tahtotilan ja päätöksen Suomen ja Viron valtioiden välillä. Suunniteltava infrastruktuuri luo kahden valtion välille pysyvän yhteyden, jonka suunnittelu tai toiminta ei ole mahdollista ilman asianomaisten valtioiden yhteistyötä." muotoon: "Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden jatkokäsittely edellyttää yhteisen tahtotilan ja päätöksen Suomen ja Viron valtioiden sekä Helsingin ja Tallinnan kaupunkien välillä. Suunniteltava

13.05.2019

infrastruktuuri luo kahden valtion välille pysyvän yhteyden ja sillä on oleellinen merkitys pääkaupunkien liikennejärjestelmiin sekä maankäyttöön. Tunnelin suunnittelu tai toiminta ei ole mahdollista ilman edellä mainittua valtioiden ja kaupunkien välistä tiivistä yhteistyötä.”

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.3.2019.pdf
- 2 Finest Bay Area Rautatietunneli Suomen ja Viron välillä Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointiohjelma-asiakirja
- 3 Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Rautatietunneli Suomen ja Viron välillä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Finest Bay Area -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja koko hanketta koskevasta kansainvälisestä kuulemismenettelyä varten laaditusta tiivistelmästä seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on antanut kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena asiasta lausunnon uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 29.4.2019. Kaupunginhallitus viittaa ympäristöpalveluiden lausuntoon ja toteaa, että hankekuvaus on hankkeen laajuuteen nähden pintapuolinen ja osa merkittävistä asioista on kuvattu niukasti. Nähtävillä oleva aineisto on varsin vähäinen ja se sisältää ristiriitoja. Aineiston perus-

teella on vaikea muodostaa kokonaiskuvaa hankkeesta. Materiaalista puuttuvat taloudelliset laskelmat, luotettavat volyymiarviot sekä selkeä näkemys tunnelin rahoittamisesta ja operoimisesta. Luotettavien suunnitelmien, taloudellisten laskelmien ja volyymiarvioiden puuttuminen on huolestuttavaa ja kyseenalaistaa hankkeen uskottavuutta. Hanke sisältää riskejä, joita ei ole huomioitu nähtävillä olevassa aineistossa. Aineiston pohjalta jää epäselväksi, miten keinosaaren rakentamissuunnitelmat liittyvät nyt arvioitavaan hankkeeseen.

Suunniteltavien kansallisten ja kansainvälisten yhteyksien tulee kiinnittyä seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen keskeisiin solmupisteisiin. Uudet yhteydet tulee kytkeä seudun olemassa olevaan liikennejärjestelmään ja linjauksen tulee perustua riittäviin selvityksiin joka tasolla. Linjausten VE1a ja VE1b kaavallisia edellytyksiä, tai linjauksen VE1b Ilmalan alle sijoittuvan aseman toteuttamisedellytyksiä, ei ole tutkittu Helsingin alueella. VE2 toteutumiseksi on kaavalliset edellytykset ainoana esitetyistä vaihtoehdoista. Helsingin keskustan kautta kulkeva linjausvaihtoehto on sekä Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa, Vantaan yleiskaavaluonnoksessa sekä Uudenmaan uuden maakunta-kaavan ehdotuksessa.

VE2 vaihtoehdossa esitettyjen Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan aseman kautta kulkee suurin osa Suomen kauko- ja lähijunaliikenteestä. Metro kytkeytyy Suomen rautatieverkkoon ainoastaan Helsingin päärautatieasemalla. Seudullisia juna- ja metroyhteyksiä täydentää kattava linja-autoliikenne, joka palvelee koko seudun sisäistä saavutettavuutta. Helsingin keskustassa sijaitsee Suomen merkittävin linja-autojen kaukoliikenteen terminaali. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla.

On huomioitava myös, että tunneli ei ole ainoastaan liikennehanke, vaan sillä on myös maankäytöllisiä, agglomeraatio- ja muita vaikutuksia. YVA-menettelyn ulkopuolelle on rajattu esimerkiksi keinosaarille mahdollisesti tulevaisuudessa sijoittuva rakennuskanta ja elinkeinolämä sekä hankkeen tulevaisuudessa mahdollistama yhdyskuntarakenteen sekä infrastruktuurin kehitys asemien ympäristössä, kuten uusien kiinteistöjen, toimintojen sekä liikenneyhteyksien rakentuminen. Liikenteellisessä arvioinnissa mallinnetaan vaikutukset valtion rajat ylittäviin henkilö- ja tavaraliikennevirtoihin raide-, meri- ja lentoliikenteessä liikenne- ennustemallin avulla. Muuttuvan maankäytön vaikutusten rajaaminen arvioinnin ulkopuolelle ei huomioi muuttuvasta maankäytöstä johtuvia kysyntämuutoksia.

Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden jatkokäsittely edellyttää yhteisen tahtotilan ja päätöksen Suomen ja Viron valtioiden välillä. Suunniteltava infrastruktuuri luo kahden valtion välille pysyvän yhteyden, jonka suunnittelu tai toiminta ei ole mahdollista ilman asianomaisten valtioiden yhteistyötä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Finest Bay Area Development Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja koko hanketta koskevasta kansainvälisestä kuulemismenettelyä varten laaditusta tiivistelmästä. Lausuntoa on pyydetty 24.5.2019 mennessä.

Hankkeen pääasiallinen sisältö

Finest Bay Area Development Oy suunnittelee rautatietunnelin rakentamista Suomen ja Viron välille. Suomen YVA-menttelyssä tarkastellaan rautatietunnelihankkeen ympäristövaikutuksia Suomen puolella Viron talousvyöhykkeen rajaan asti. YVA-ohjelma on suunnitelma ympäristövaikutusten arviointimenettelyn järjestämisestä ja siinä tarvittavista selvityksistä. Ohjelmassa esitetään perustiedot hankkeesta, sen vaihtoehtoista ja arvio hankkeen aikataulusta. Lisäksi kuvataan hankkeen ympäristön nykytilaa ja esitetään ehdotus ympäristövaikutusten arviointiohjelmaksi sekä suunnitelma osallistumisen järjestämiseksi.

Hankkeeseen sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Sops 67/1997). Sopimuksen perusteella Suomen viranomaisilla, asukkailla ja yhteisöillä on mahdollisuus esittää mielipiteensä myös koko hankkeen Suomeen kohdistuvista ympäristövaikutuksista. Uudenmaan ELY-keskus välittää nämä kannanotot ympäristöministeriölle, joka koordinoi Suomen vastauksen muille valtioille.

Hankkeessa esitetään Suomen ja Viron välisen merenalaisen rautatietunnelin rakentamista välille (rahtiterminaali)–Helsinki-Vantaan lentoasema–Tallinna. YVA-menettelyssä on esitetty kolme linjausvaihtoehtoa: VE1a, VE1b ja VE2 sekä vertailukohtana nollavaihtoehto VE0+. Vaihtoehtoissa VE1a ja VE1b on tarkoitus rakentaa tunneliyhteyden lisäksi keinosaaari, jolle mahdollisesti tulevaisuudessa sijoittuva rakennuskanta ja elinkeinoelämä on rajattu nyt tehtävän YVA-menettelyn ulkopuolelle. Linjaus VE1a kulkee lentoasemalta Otakeilan kautta keinosaaarelle. Linjaus VE1b kulkee lentoasemalta Ilmalan ja Otakeilan kautta keinosaaarelle. Vaihtoehto VE2 perustuu FinEst Link -hankkeeseen ja kulkee len-

toasemalta Pasilan ja Helsingin päärautatieaseman kautta. Nollavaihtoehdossa on oletettu lauttaliikenteen jatkuvan kuten nykyisin.

Ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta hankkeen voi jakaa kahteen osaan: rautatietunnelin ja keinosaaren rakentamiseen.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto, jonka toimiala on laatinut yhdessä kaupunginkanslian elinkeino-osaston kanssa. ELY-keskus ei pidentänyt lausunnon antamiselle varattua määräaikaa. Kaupunkiympäristölautakunta ei kokoontunut viikoilla 17 ja 18.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.3.2019.pdf
- 2 Finest Bay Area Rautatietunneli Suomen ja Viron välillä Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointiohjelma-asiakirja
- 3 Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Rautatietunneli Suomen ja Viron välillä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 30.4.2019

HEL 2019-003800 T 11 01 05

Lausunto

Hankkeessa esitetään Suomen ja Viron välisen merenalaisen rautatie-tunnelin rakentamista välille (rahtiterminaali)–Helsinki-Vantaan lentoasema–Tallinna. YVA-menettelyssä on esitetty kolme linjausvaihtoehtoa: VE1a, VE1b ja VE2 sekä vertailukohtana nollavaihtoehto VE0+. Vaihtoehtoisissa VE1a ja VE1b on tarkoitus rakentaa tunneliyhteyden lisäksi keinosaaari, jolle mahdollisesti tulevaisuudessa sijoittuva rakennuskanta ja elinkeinoelämä on rajattu nyt tehtävän YVA-menettelyn ulkopuolelle. Linjaus VE1a kulkee lentoasemalta Otakeilan kautta keinosaaarelle. Linjaus VE1b kulkee lentoasemalta Ilmalan ja Otakeilan kautta keinosaaarelle. Vaihtoehto VE2 perustuu FinEst Link -hankkeeseen ja kulkee lentoasemalta Pasilan ja Helsingin päärautatieaseman kautta. Nollavaihtoehtossa on oletettu lauttaliikenteen jatkuvan kuten nykyisin.

Toimitettu aineisto on vähäistä ja sisältää ristiriitoja, eikä sen perusteella ole mahdollista muodostaa kokonaiskuvaa hankkeesta. Toimitetusta materiaalista puuttuvat taloudelliset laskelmat, luotettavat volyymiarviot sekä selkeä näkemys tunnelin rahoittamisesta ja operoimisesta. Luotettavien suunnitelmien, taloudellisten laskelmien ja volyymiarvioiden puuttuminen on erittäin huolestuttavaa ja asettaa hankkeen uskottavuuden kyseenalaiseksi. Hanke sisältää paljon riskejä, joita ei ole huomioitu nyt toimitetussa aineistossa. Toimitetun aineiston pohjalta jää epäselväksi, miten muualla esitetyt keinosaaaren rakentamissuunnitelmat liittyvät nyt arvioitavaan hankkeeseen.

Suunniteltavien kansallisten ja kansainvälisten yhteyksien tulee kiinnittyä seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen keskeisiin solmupisteisiin. Uudet yhteydet tulee kytkeä seudun olemassa olevaan liikennejärjestelmään ja linjauksen tulee perustua riittäviin selvityksiin joka tasolla. Linjausten VE1a ja VE1b kaavallisia edellytyksiä, tai linjauksen VE1b Ilmalan alle sijoittuvan aseman toteuttamisedellytyksiä, ei ole tutkittu Helsingin alueella. VE2 toteutumiseksi on kaavalliset edellytykset ainoana esitetyistä vaihtoehtoista. Helsingin keskustan kautta kulkeva linjausvaihtoehto on sekä Helsingin voimassa olevassa yleiskaavassa, Vantaan yleiskaavaluonnoksessa sekä Uudenmaan uuden maakunta-kaavan ehdotuksessa.

VE2:ssa esitettyjen asemien Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkee suurin osa sekä Suomen kauko- että lähijunaliikenteestä. Lisäksi metro kytkeytyy Suomen rautatieverkkoon ainoastaan Helsingin päärautatieasemalla. Seudullisia juna- ja metroyhteyksiä täydentää kattava linja-autoliikenne, joka palvelee koko seudun sisäistä saavutettavuutta. Helsingin keskustassa sijaitsee lisäksi Suomen merkittävin linja-autojen kaukoliikenteen terminaali. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla.

On huomioitava myös, että tunneli ei ole ainoastaan liikennehanke, vaan sillä on myös maankäytöllisiä, agglomeraatio- ja muita vaikutuksia. YVA-menettelyn ulkopuolelle on rajattu esimerkiksi keinosaarille mahdollisesti tulevaisuudessa sijoittuva rakennuskanta ja elinkeinoelämä sekä hankkeen tulevaisuudessa mahdollistama yhdyskuntarakenteen sekä infrastruktuurin kehitys asemien ympäristössä, kuten uusien kiinteistöjen, toimintojen sekä liikenneyhteyksien rakentuminen. Liikenteellisessä arvioinnissa mallinnetaan vaikutukset valtion rajat ylittäviin henkilö- ja tavaraliikennevirtoihin raide-, meri- ja lentoliikenteessä liikenne-ennustemallin avulla. Muuttuvan maankäytön vaikutusten rajaaminen arvioinnin ulkopuolelle ei huomioi muuttuvasta maankäytöstä johtuvia kysyntämuutoksia.

Minkä tahansa Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden jatkokeskustelu vaatii yhteisen tahtotilan ja päätöksen Suomen ja Viron valtioiden välillä. Suunniteltava infrastruktuuri luo kahden valtion välille pysyvän yhteyden, jonka suunnittelu tai toiminta ei ole mahdollista ilman asianomaisten valtioiden yhteistyötä.

Edellä lausutun lisäksi kaupunkiympäristön toimialan lausuntoa täydentää ja tulee huomioida kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden ympäristöviranomaisena antama lausunto.

Hanke

Finest Bay Area Development Oy suunnittelee rautatietunnelin rakentamista Suomen ja Viron välille. Suomen YVA-menettelyssä tarkastellaan rautatietunnelihankkeen ympäristövaikutuksia Suomen puolella Viron talousvyöhykkeen rajaan saakka. Hankkeeseen sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista ns. Espoon sopimusta (SopS 67/1997). Sopimuksen perusteella Suomen viranomaisilla, asukkailla ja yhteisöillä on mahdollisuus esittää mielipiteensä myös koko hankkeen Suomeen kohdistuvista ympäristövaikutuksista. Uudenmaan ELY-keskus välittää nämä kannanotot ympäristöministeriölle, joka koordinoi Suomen vastauksen muille valtioille.

Lisätiedot

Susa Eräranta, arkkitehti, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi

13.05.2019

Asia/24

§ 355

Lauttasaaren asemakaavamuutoksen nro 12511 määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta (Lauttasaari, luoteisosa kolme tonttia)

HEL 2016-012672 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus määräsi asemakaavan muutoksen nro 12511 tulemaan voimaan korttelin 31052 tonttien 13 ja 14 ja korttelin 31066 tontin 7 osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12511 kartta, josta ilmenee voimaan määrättävä alue

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Muutoksenhakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta on 5.2.2019, § 65 hyväksynyt 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31052 tonttien 13 ja 14, korttelin

31066 tontin 7 ja korttelin 31086 tontin 1 tason +19.0 yläpuolelle asemakaavan muutoksen piirustuksen numero 12511 mukaisena.

Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksessa vaaditaan, että päätös asemakaavan muutoksesta tontin 31086/1 osalta osoitteessa Puistokaari 11 kumotaan.

Esittelijän perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 201 §:n mukaan kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviranomaiselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Yksityishenkilöt ovat valittaneet kaupunkiympäristölautakunnan päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen kohdistuessa ainoastaan tonttiin 31086/1, on perusteltua saattaa asemakaavan muutos voimaan korttelin 31052 tonttien 13 ja 14 ja korttelin 31066 tontin 7 osalta siten, kuin liitteenä 1 olevassa kartassa on esitetty.

Asemakaan muutos vastaa Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 tavoitteisiin asuntotuotannon edellytyksien luomiseen kaavoittamalla vuosittain 600 000–700 000 kerrosneliometriä asuinkerrosalaa. Tavoitteiden mukaan kaupunki hillitsee rakentamisen kustannuksia ja tiivistää kaupunkirakennetta.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten asuntotuotantotavoitteiden toteutumista lisäämällä asemakaavojen asuntokerrosalavarantoa alueella Helsingin yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Olemassa olevan kaupunkirakenteen täydentäminen kaavassa esitetyllä tavalla olevaa infrastruktuuria hyödyntäen ja uuden metrolinneyhteyden läheisyyteen on kestävä ja ilmastoviisas tapa tiivistää kaupunkirakennetta.

Asemakaavan määrääminen osittain voimaan ennen sen lainvoimaisuutta on keino nopeuttaa tarpeellisia rakennushankkeita silloin, kun osittaisella täytäntöönpanolla ei ole vaikutusta valituksen ratkaisemiseen. Kaavan osittaista voimaansaattamista esitetyiltä osin pidetään tärkeänä, koska korttelin 31052 tontit 13 ja 14 osoitteessa Luoteisväylä 14 ja korttelin 31066 tontti 7 osoitteessa Katajaharjuntie 2–4 sijaitsevat erillään valituksen kohteena olevasta tontista, eikä niiden toteuttamisella ole tonttiin kohdistuvia vaikutuksia. Näin ollen valituksen aiheuttama viivästys kaavan voimaan tulon Luoteisväylä 14:ssä ja Katajaharjuntie 2–4:ssä sijaitsevien tonttien osalta olisi kaupungin ja asemakaavamuu-

toksen hakijoiden kannalta kohtuuton ja viivästyttäisi näiden tonttien asuntorakentamisen toteuttamista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12511 kartta, josta ilmenee voimaan määrättävä alue

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Muutoksenhakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Tiedoksi

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Helsingin hallinto-oikeus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 65

HEL 2016-012672 T 10 03 03

Hankennumero 0849_7

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä 5.2.2019 päivätyn asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12511 mukaisena. Asemakaavan muutos koskee 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Myllykallio) korttelin 31052 tontteja 13 ja 14, korttelin 31066 tonttia 7 ja korttelin 31086 tonttia 1 tason +19.0 yläpuolella.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Suomen kulttuurirahasto sr.: 1900 euroa
 - Asunto Oy Katajaharjuntie 4: 1550 euroa
 - Asunto Oy Puistokaari 11: 1550 euroa

Kaupunkiympäristölautakunta päätti asemakaavan muutoksesta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Miika Vuoristo, arkkitehti, puhelin: 310 37192
miika.vuoristo(a)hel.fi
Olga Veikkolainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37280
olga.veikkolainen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.10.2018 § 37

HEL 2016-012672 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.05.2019

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12511 pohjakartan kaupunginosassa 31 Lauttasaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12511
Kaupunginosa: 31 Lauttasaari
Kartoituksen työnumero: 7/2018
Pohjakartta valmistunut: 1.2.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 356

Maankäyttösopimusten ja kiinteistönkaupan esisopimusten tekeminen liittyen asemakaavan muutosehdotukseen 12481 (Herttoniemi, Herttoniemen teollisuusalue)

HEL 2019-002887 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi:

A)

Helsingin Osuuskauppa Elannon (1837954-9) kanssa tehtävän liitteen 1 mukaisen maankäyttösopimuksen.

B)

Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1 (7061035-4) kanssa tehtävän liitteen 2 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistönkaupan esisopimuksen.

C)

Kiinteistö Oy Design Housen (2696273-4), Kiinteistö Oy Helsingin Värjämön (2696265-4) ja Kiinteistö Oy Insinöörinkadun (0533536-0) kanssa tehtävän liitteen 3 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistönkaupan esisopimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maankäyttösopimus (A)
- 2 Maankäyttösopimus ja kiinteistönkaupan esisopimus (B)
- 3 Maankäyttösopimus ja kiinteistönkaupan esisopimus (C)
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan pöytäkirja 29052018
- 5 Asemakaavaehdotus 12481

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Maanomistajat

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Herttoniemen yritysalueen eteläosassa, jossa on poistuvaa teollisuutta ja rakentamattomia tontteja, on vireillä asemakaavan muutos, jossa suunnitellaan asuntoja sekä liike- ja muita toimitiloja Herttoniemen keskustan laajentamiseksi. Kaavamuutoksesta seuraa kaava-alueen yksityisille maanomistajille merkittävää hyötyä, joten maanomistajien kanssa on neuvoteltu maankäyttö- ja kiinteistönkaupan esisopimuksista.

Esittelijän perustelut

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 8238, joka on vahvistettu 4.9.1981. Helsingin Osuuskauppa Elannon omistama tontti 91-43-53-1 kuuluu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen (TTV). Tontin rakennusoikeus on 16 000 k-m². Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1:n omistama tontti 91-43-54-1 kuuluu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen (TTV). Tontin rakennusoikeus on 72 010 k-m² ja sille on rakennettu 36 159 k-m².

Kiinteistö Oy Insinöörikadun omistama tontti 91-43-52-6 kuuluu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen (TTV). Tontin rakennusoikeus on 4 720 k-m². Tontti 91-43-52-5 muodostuu määräaloista 91-43-52-5-M601 ja 91-43-52-5-M602. Tontilla on voimassa asemakaava nro 10797, joka on vahvistettu 7.6.2000. Tontti kuuluu toimistorakennusten ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen (KTY). Tontin rakennusoikeus on 12 000 k-m². Kiinteistö Oy Design House omistaa määräalan 91-43-52-5-M601 ja määräalan 91-43-52-5-M602 omistaa Kiinteistö Oy Helsingin Värjäämö. Sponda Oyj omistaa kaikki edellä mainitut kolme yhtiötä.

Vireillä oleva asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta on 29.5.2018, 264 § esittänyt kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12481 hyväksymistä.

Asemakaavan muutosehdotuksessa tontti 91-43-53-1 on merkitty kuulumaan keskustatoimintojen korttelialueeseen, jonne saa sijoitta asuamista (C2). Uutta asuinrakennusoikeutta tulee 20 628 k-m².

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tontti 91-43-54-1 on merkitty kuulumaan asuinkerrostalojen korttelialueeseen, toimistorakennusten korttelialueeseen ja katualueeksi. Uutta asuinrakennusoikeutta tulee 68 051 k-m².

Tontti 91-43-52-6 sekä määräalat 91-43-52-5-M601 ja 91-43-52-5-M602 on merkitty kuulumaan keskustatoimintojen korttelialueeseen, jonne saa sijoittaa asumista ja katualueeseen. Uutta asuinrakennusoikeutta tulee 16 339 k-m².

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys on liitteenä 4. Asemakaavan muutosehdotus on liitteenä 5.

Maankäytösopimukset

Asemakaavan muutos korottaa kaikkien päätöksen mukaisten tonttien arvoa merkittävästi, joten maanomistajien kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014, 685 § tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä olevat sopimukset.

Maankäyttökorvaukset

Helsingin Osuuskauppa Elannon kanssa tehtävän sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille korvauksena osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin 2 940 000 euroa.

Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1:n kanssa tehtävän sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille korvauksena osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin 7 000 000 euroa.

Kiinteistö Oy Design Housen, Kiinteistö Oy Helsingin Värjäämön ja Kiinteistö Oy Insinöörinkadun kanssa tehtävän sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille korvauksena osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin 2 055 000 euroa.

Korvauksia korotetaan niiden nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Esisopimukset

Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1:n kanssa tehtävän sopimuksen mukaan kaupunki luovuttaa maanomistajalle tai sen määräämälle yleisestään alueesta 91-43-9906-100 eräitä tontin osia. Maanomistaja luovuttaa kaupungille korvaukselta 91-43-54-1 katualueeseen yhteensä 2 220 m². Lisäksi maanomistaja maksaa kaupungille välirahaa 128 700 euroa, jota korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

joittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Kiinteistö Oy Design Housen, Kiinteistö Oy Helsingin Värjäämön ja Kiinteistö Oy Insinöörinkadun kanssa tehtävän sopimuksen mukaan Kiinteistö Oy Design House luovuttaa kaupungille korvauksetta katualueeseen noin 633 m² ja Kiinteistö Oy Helsingin Värjäämö luovuttaa kaupungille korvauksetta katualueeseen noin 428 m².

Kaupunki luovuttaa maanomistajalle tai sen määräämälle katualueesta tonttiin 43052/10 noin 33 m² suuruisen määräalan 63 400 euron kauppahinnalla. Kaupungin luovuttaman määräalan kauppahintaa korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Sopimukset ovat kaupunginhallituksen päätöksen sekä noudatetun käytännön mukaiset.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen päätöksen 18.9.2017, 865 § perusteella kaupunginhallitus päättää kokonaisarvoltaan 2 miljoonaa euroa suuremmista maankäyttösopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että aluejärjestelyt. Päätöksen mukaiset sopimukset allekirjoitetaan ennen kaupunginhallituksen päätöksentekoon saattamista. Sopimukset tulevat voimaan, kun kaupunginhallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maankäyttösopimus (A)
- 2 Maankäyttösopimus ja kiinteistönkaupan esisopimus (B)
- 3 Maankäyttösopimus ja kiinteistönkaupan esisopimus (C)
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan pöytäkirja 29052018
- 5 Asemakaavaehdotus 12481

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Maanomistajat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 132

HEL 2019-002887 T 10 03 03

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus tekee K Oy Design Housen, K Oy Helsingin Värjäämön ja K Oy Insinöörinkadun kanssa liitteen 3 nro mukaisen sopimuksen ja esisopimuksen.

(MA143-9)

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

§ 357

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2016 § 165 Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Eiranrannan liikennesuunnitelman, jossa varaudutaan Hernesaaren raitiotieyhteyteen sekä huomioidaan Telakkarannan asemakaava-alueen uusi maankäyttö. Liikennesuunnitelman mukaan raitiotielle tehdään oma kaista katujen keskelle ja uudet pysäkit Telakanpuistikon kohdalle ja Hernesaarenkadun risteyskohdalle eteläpuolelle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.4.2018 § 89 Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelman. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 23.8.2016 § 340 katusuunnitelmat Bulevardin ja Eiranrannan väliseltä osuudelta.

Hernesaaresta ja Telakkarannasta arvioidaan rakentuvan tulevaisuudessa noin 7 300 asukkaan ja noin 3 700 työpaikan alue. Lisäksi on ta-

voitteena, että Hernesaaren muodostuu monipuolinen matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden keskittymä, joka tukeutuu rantapuistoon, venesatamaan ja risteilymatkailuun.

Hernesaarta palvelee nykyisin bussilinja 14, joka kulkee reittiä Hernesaari-Kamppi-Pajamäki. Hernesaaren osayleiskaavan mukaisesti Hernesaaren on suunniteltu raitiotieyhteys alueen joukkoliikenneyhteiseksi. Vertailuvaihtoehtona yleissuunnitelmaa laadittaessa käytettiin bussiliikenteeseen perustuvaa vaihtoehtoa. Vertailussa raitiotiehen perustuva ratkaisu todettiin noin 0,9 milj. euroa/vuosi bussiliikennettä edullisemmaksi ratkaisuksi.

Hernesaaren suunnitellun raitiotien pituus on 2,1 km. Suunniteltu linjaus alkaa Hietalahdesta nykyiseltä rataverkolta Bulevardin länsipäästä, josta se jatkuu Hernesaaren eteläkärkeen reittiä Telakkakatu-Eiranranta-Laivakatu. Uusi joukkoliikenneyhteys yhdistyy kantakaupungin olemassa olevaan verkostoon. Se täydentää samalla Telakkarannan, Punavuoren ja Eiran joukkoliikennepalvelua.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 18.4.2019 hyväksyttäväksi Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä lisä- ja muutostyöt on 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys on liitteenä 1. Hankesuunnitelmat ovat liitteinä 2 ja 3. Piirustukset ovat liitteinä 4 ja 5.

Hankkeen sisällöstä

Hernesaaren raitiolinjan rakentamisen on suunniteltu toteutuvan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe ulottuu Hietalahdenrannasta Hernesaaren pohjoisosaan, ja toinen vaihe siitä eteenpäin Hernesaaren kärkeen. Nyt käsittelyssä olevat hankesuunnitelmat koskevat ensimmäistä vaihetta. Toisesta vaiheesta tehdään erilliset hankesuunnitelmat myöhemmin Hernesaaren rakentamisen edetessä.

Bulevardilla raitiotien linjaus muuttuu Hietalahdenkadun suuntaan käännettäessä. Bulevardin ja Hietalahdenrannan risteykseen rakennetaan etelään päin kääntävät vaihteet. Bulevardille ennen risteystä raitiovaunulle järjestetään oma lyhyt kaista, mikä helpottaa risteuksen valo-ohjausta.

Raitiotie kulkee Hietalahdenrannassa, Telakkakadulla ja Eiranrannassa kadun keskellä omalla kaistallaan. Telakkakadulle rakennetaan kaksi pysäkkiä, joista toinen välille Punavuorenkatu-Merimiehenkatu ja toinen Speranskintien eteläpuolelle.

Hietalahdenrannan osuudella katu-alueen keskelle rakennetaan korotettu kaksiraiteinen raitiotien kiskoalue. Telakkakadulla nykyinen yksiraiteinen kiskoalue, joka muodostaa osan linjan 1 päätepysäkin kääntösilmukasta, liitetään osaksi uutta raitiotietä. Telakkakadulle rakennetaan kaksiraiteinen raitiotie ajokaistojen keskelle. Pursimiehenkadun ja Tehtaankadun välille rakennetaan vaihteet risteyksineen.

Eiranrantaan rakennetaan ajoratojen keskelle pääsääntöisesti korotettu kaksiraiteinen raitiotie välille Telakkakatu-Hylkeenpyytäjänkatu. Raitiotielle rakennetaan väliaikainen kääntöpaikka Hietalahti-Eiranranta -osuuden tarpeisiin. Väliaikainen kääntöpaikka sijoittuu Laivakadun, Hernesaarenrannan ja purettavan telakkahallin rajaamalle alueelle, joka toimii nykyään telakan pysäköintialueena. Kääntöpaikalle rakennetaan jättö- ja lähtölaituri sekä kääntösilmukan sisään pysäköintipaikkoja. Kun raitiotie on rakennettu myöhemmässä vaiheessa Hernesaaren kärkeen saakka, väliaikainen kääntöpaikka puretaan.

Radan lisäksi toteutetaan tarvittavat sähköistystyöt. Hankkeessa varaudutaan myös uuteen sähkönsyöttöpisteeseen, joka toteutetaan erillisenä hankkeena.

Tarkempi selostus hankkeista on liitteinä olevissa hankesuunnitelmissa.

Kustannukset ja rahoitus

Ratatöiden kokonaiskustannukset ovat 6,42 milj. euroa, joka sisältää rakennusurakan kustannusten lisäksi rataan liittyviä erillishankintoja, suunnittelun ja projektin kustannuksia ja hankevarauksen. Ratasähkötöiden kokonaiskustannukset ovat 0,99 milj. euroa, joka koostuu pääosin hankittavista materiaaleista sekä lisäksi asennustöistä ja kaapelien uusimisesta.

Hankkeesta aiheutuu 35 vuoden poistoajalla käyttötalousvaikutuksia noin 0,2 milj. euroa vuodessa. Tarkempi selvitys kustannuksista ja käyttötalousvaikutuksista on liikenneliikelaitoksen esityksessä ja hankesuunnitelmissa.

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty vuoden 2019 tammikuuhun mennessä noin 0,08 milj. euroa. Raitioradan ja ratasähkötöiden hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 talousarvion investointisuunnitelmaan vuosille 2019-2020 budjetoitu yhteensä 4,13 milj. euroa, josta arvion mukaan tulee toteutumaan noin 1,88 milj. euroa. Vuosien 2020-2021 osalta hankkeen rahoitus otetaan huomioon laadittavassa talousarviossa.

Aikataulu

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Hankkeen maanrakennus- ja kunnallistekniikkatyöt käynnistyivät syksyllä 2018. Yleissuunnitelman mukainen raitioradan rakentaminen ja katusuunnitelmien mukaiset katurakennustyöt on ohjelmoitu toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista.

Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata. Liikennöinnin on ensimmäisen vaiheen osalta suunniteltu alkavan kesän 2021 aikana.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteelle eivät ole huomattavia, sillä raitiorata rakennetaan alueelle, jossa ei ole ollut aiemmin raitioliikennettä. Liikennehaittoja tulee olemaan heinä-elokuussa 2019 linjan 1 päätepysäkillä Pursimiehenkatu-Telakkakatu-Tehtaankatu -kääntösilmukalla. Lisäksi raitiovaunujen liikennöintiä joudutaan rajoittamaan Bulevardin eteläpään vaihteiden asennuksen yhteydessä vuonna 2020.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 2 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä. Kaupunginhallitus on 21.5.2019 § 364 hyväksynyt katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet, joiden mukaan kaupunginhallitus hyväksyy kustannusarvioltaan 5-10 milj. euron hankkeita koskevat hanke-suunnitelmat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 18.04.2019 § 68

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 6.3.2019 ja
- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien ratasähkötoiden hankesuunnitelman 7.3.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

§ 358

Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi hallintokuluista kaupungin laskutuskäytännössä

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen valtuuston 30.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Veronika Honkasalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 30.5.2018 vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäloitetta asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa." (Veronika Honkasalo)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu lausunnot kasvatuksen ja koulutuksen, kaupunkiympäristön, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimialoilta sekä taloushallintopalveluliikelaitokselta.

Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeet on annettu 24.5.2017. Ne sisältävät kaupungin saatavien laskutuksen ja perinnän pääperiaatteet. Ohjeet on annettu Helsingin kaupungin toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille kaupungin rahasaatavien laskutusta ja perintää varten. Ohjeiden mukaisesti kaupungin saatavat laskuttaa taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa), ellei erityistä syytä muuhun ilmene. Hoitaessaan asiakaslaskutusta Talpa noudattaa yllä mainittuja ohjeita sekä Helsingin kaupungin laskutus- ja perintäkäsikirjaa, jossa annetaan tarkempia käytännön ohjeita laskutuksen ja saatavien perinnän suorittamiseksi.

Laskutus- ja perintäohjeissa todetaan, että kaupungin rahasaatavat on laskutettava ja perittävä tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti noudattaen lakia, sopimuksia, hyvää perintätapaa sekä hyvän asiakaspalvelun periaatteita. Ohjeiden mukaan laskutuskustannusten vähentämiseksi voidaan pieniä laskutuseriä kerätä yhteen laskuun. Lisäksi alle 10 euron saatava voidaan myös jättää kokonaan laskuttamatta, jos saatavan laskuttaminen ei olisi laskuttamisesta ja saatavan mahdollisesta perimisestä aiheutuvien kulujen takia taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jos kyseessä on jatkuva asiakassuhde, lisätään laskuttamatta jääneet pienet saatavat seuraavaan laskuun.

Viitaten saatuihin lausuntoihin kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen, kaupunkiympäristön sekä sosiaali- ja terveystoimialojen maksuista suurin osa lakisääteisiä. Näissä maksuissa hallintokulut eivät ole tuottoa suurempia. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla ei ole maksuja, joissa hallintokulut ylittäisivät tuotot. Toimialat ja taloushallintopalveluliikelaitos noudattavat laskutuksessaan kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjetta, jonka mukaisesti hallintokulujen vähentämiseksi pieniä laskutuseriä voidaan kerätä yhteen tai alle 10 euron saatava jättää perimättä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 29.4.2019

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa valtuutettu Honkasalon toivomusponnosta koskien maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole maksuja, joissa hallinnolliset kulut ylittäisivät niiden tuotot. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa maksutoiminnassaan 24.5.2017 annettua ohjeistusta, jonka mukaan alle 10 euron saatavia voidaan jättää kokonaan laskuttamatta tai pienet maksut jatkuvissa asiakassuhteissa voidaan lisätä seuraavaan laskuun.

Esimerkiksi kirjaston muistutusten osalta sovelletaan 10 euron rajaa. Kirjastojärjestelmästä vuosittain lähetettävät HelMet-tasoiset muistutukset kohdistuvat asiakkaille, joilla on maksuja kirjastojärjestelmässä 10 euroa tai enemmän. Kirjaston myöhästymismaksuista muistutetaan, mutta ne eivät etene perintään kuin vasta 60 vuorokauden jälkeen. Näin toimitaan ainoastaan 18 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osalta. Mikäli asiakas toimittaa aineiston takaisin kirjastoon, ei aineiston korvausta tarvitse maksaa.

Lisätiedot

Johanna Simpanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.04.2019 § 138

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laskutettavat maksut muodostuvat pääosin lakisääteisistä varhaiskasvatuksen (noin 36 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan (noin miljoonaa euroa vuonna 2019) asiakasmaksuista. Laskutettava vähimmäismaksu on varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa 27 euroa ja iltapäivätoiminnassa mahdollisen maksuhuojennuksen jälkeen 50 euroa. Lisäksi laskutettavaa syntyy lähinnä ammatillisessa koulutuksessa, aikuislukioiden ja työväenopistojen kurssimaksuista sekä tilojen iltaja vapaa-ajankäytöstä. Tilojen vuokraamista koskevat laskut voivat olla pienimmillään joitain kymmeniä euroja. Pienempiä maksuja voi maksaa toimialan ja kaupungin palvelukassoihin.

Laskutusta hoitaa toimialalla asiakasmaksut ja laskutus-yksikkö, jonka vuosimenot ovat noin 0,6 miljoonaa euroa. Yksikkö käsittelee noin 190 000 laskua vuodessa eli yksikön menot ovat noin 3 euroa laskua kohden. Lisäksi laskutusta hoitaa kaupungin taloushallintopalvelut, joka veloittaa edellä mainituista liittymälaskuista 2,30 euroa laskua kohden. Näin ollen suorat menot yksittäistä laskua kohden ovat laskennallisesti noin 5,3 euroa.

Kaupunki ei ole määrittänyt yksittäisen laskun vähimmäismäärälle alarajaa ja yksittäistapauksissa on mahdollista, että laskuttamisesta syntyvät kustannukset ylittävät laskutettavan määrän. Edellä esitetyin perustein voidaan kuitenkin todeta, ettei kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ole laajamittaisesti laskutusta, jossa laskutuskustannukset ylittäisivät tuotot.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi
Seija Ryymin, talouspäällikkö, puhelin: 310 86278
seija.ryymin(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 16.4.2019

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Toivomusponsi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi (30.5.2018 § 145) seuraavan toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa (Veronika Honkasalo).

Perusteet asiakasmaksuille

Sosiaali- ja terveystalouden enimmäismaksuista ja niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä säädetään asiakasmaksulaissa ja asiakasmaksuasetuksessa. Joidenkin palvelujen maksuja sääntelevät vain asiakasmaksulain yleisperiaatteet. Sosiaali- ja terveystaloudet voivat olla maksuttomia, kaikille samansuuruisia tasamaksuja tai määräytyä tulojen ja perhesuhteiden mukaan. Maksutuottojen lisäksi asiakasmaksuilla on myös esimerkiksi palvelujen käyttöä ohjaava vaikutus.

Asiakasmaksutuotot ja hallintokulut

Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystaloudella on arvioitavana muutaman eri asiakasryhmän/palvelun asiakasmaksujen mahdollinen poisto tai muutos, joiden yhteydessä tarkastellaan myös hallinnollisia kuluja mahdollisuuksien mukaan. Näiden asiakasryhmien/palvelujen kohdalla on nähtävissä, että maksutuotot jäävät vähäisiksi, mutta maksutuottojen ja hallintokulujen vertailusta ei ole tällä hetkellä riittävää tietoa. Hallintokulujen vähentämiseksi arvioidaan ja pyritään kehittämään työprosesseja myös asiakasmaksuihin liittyen.

Maksutuottojen määrään eri asiakasryhmien palveluissa vaikuttaa muun muassa asiakkaiden lukumäärä, asiakasmaksujen määräytymisen perusteet, asiakkaiden tulotaso sekä kyky, tahtotila ja taloudellinen mahdollisuus maksaa asiakasmaksuja.

Asiakasmaksuista luopumista/muuttamista harkittaessa tietyn palvelun/asiakasryhmän kohdalla tulee tarkastella muun muassa hallinnollisia kuluja suhteessa tuottoihin, asiakasryhmän kokonaistilannetta sekä tasavertaista kohtelua suhteessa muihin asiakasryhmiin. Hallinnollisten kulujen osuus suhteessa tuottoihin tai pienet tuotot eivät siis ole ainoa peruste esimerkiksi asiakasmaksun poistamiselle.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelujen laskutustyössä huomioidaan kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohje hallintokulujen vähentämiseksi:

Laskutuskustannusten vähentämiseksi voidaan pieniä laskutuseriä kerätä yhteen laskuun. Alle 10 euron saatavia voidaan myös jättää koko-

13.05.2019

naan laskuttamatta, jos saatavan laskuttaminen ei olisi laskuttamisesta ja saatavan mahdollisesta perimisestä aiheutuvien kulujen takia taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jos kyseessä on jatkuva asiakassuhde, lisätään laskuttamatta jääneet pienet saatavat seuraavaan laskuun.

Asiakasmaksujen muutoksista päättäminen

Asiakasmaksujen muutoksista, poistamisesta ja uusista asiakasmaksuista palvelu- tai asiakasryhmä- kohtaisesti päättää sosiaali- ja terveyslautakunta. Ehdotukset sosiaali- ja terveyslautakunnalle valmistellaan toimialan moniammatillisessa maksutyöryhmässä.

Sosiaali- ja terveystoimialan asiakasmaksut-yksikössä sekä ydintoinnin palvelukokonaisuuksien yksiköissä päätetään yksilökohtaisesti asiakkaiden hakemusten perusteella tietyin kriteerein asiakasmaksujen alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

Lisätiedot

Ninna Katajainen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 45947
ninna.katajainen(a)hel.fi

Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 359

Valtuutettu Reetta Vanhasen toivomusponsi psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumisesta

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen valtuuston 30.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Reetta Vanhanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 30.5.2018 vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäloitetta asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: 'Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen luopumisen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta.' (Reetta Vanhanen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Psykiatrisen vuodeosastohoidon kustannukset olivat vuonna 2017 noin 57 miljoonaa euroa ja asiakasmaksutulot noin 2,1 miljoonaa. Psykiatrisen avohoito ja päihdepolikliininen hoito ovat asiakkaalle maksuttomia.

Lyhytaikaisessa laitoshoidossa (alle kolme kuukautta) peritään 17,90 euroa hoitopäivältä eli kyseessä on terveydenhuollon tasamaksu. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaan terveydenhuollon tasamaksua ei voi jättää perimättä tai sitä alentaa, ellei kunta ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksu voidaan jättää perimättä siltä osin kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos perimättä jättämiseen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Helsinki ei ole päättänyt tasamaksujen alentamisesta tai perimättä jättämisestä edellä mainituilla perusteilla, koska maksukatto estää kohtuuttomat kulut asiakkaalle. Perustoimeentulotukea voi hakea terveydenhuoltokuluihin ja sairaalan sosiaalityö neuvoo ja avustaa potilaita ja heidän omaisiaan sosiaalietuuksien hakemisessa. Kelan tilastojen mukaan helsinkiläisille maksettiin vuonna 2017 sairaalaan hoitopäivämaksuihin perustoimeentulotukea yhteensä 718 000 euroa. Summaan sisältyy kaikki sairaalahoido, ei vain psykiatrisen sairaalahoido.

Pitkäaikaishoitomaksu (yli kolme kuukautta) määräytyy asiakkaan tulojen mukaan, 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, kuitenkin enintään 15 164 euroa kuukaudessa. Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksusäännökset on kirjattu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin. Tällä edistetään sitä, että pitkäaikaisen laitoshoidon maksu määräytyy niin, että maksun taso on kohtuullinen laitoshoidossa olevan henkilön perheen toimeentulon kannalta ja että samaa tulotasoa edustavien perheiden asema muodostuu yhdenvertaiseksi. Yhdenvertaisuuden kannalta olisi ongelmallista, jos Helsingin kaupunki poikkeaisi asiakasmaksukäytännöissään HUS:in ja muiden kuntien käytännöistä. Tällöin HUS:ssa asioivat helsinkiläiset psykiatrisen potilaat olisivat epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna Helsingin Auroran sairaalassa asioiviin psykiatrisen potilaisiin.

Asiakasmaksuista luopuminen ei ole perusteltua. Yhden potilasryhmän sairaalahoidon maksuttomuus asettaisi muut potilasryhmät kuten päihdelaitoksissa kuntoutuvat eriarvoiseen asemaan. Nykyiset asiakasmaksut eivät aiheuta haittaa mielenterveyspotilaan hyvinvoinnille, terveydelle tai toimeentulolle.

Esittelijä

kansliapäällikkö

13.05.2019

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.04.2019 § 227

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että asia tuodaan yhtä aikaa samassa valtuuston kokouksessa hyväksytyn valtuutettu Honkasalon ponnen kanssa käsittelyyn.

Käsittely

01.04.2019 Palautettiin

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että asia tuodaan yhtä aikaa samassa valtuuston kokouksessa hyväksytyn valtuutettu Honkasalon ponnen kanssa käsittelyyn.

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti.

25.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.10.2018 § 264

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Reetta Vanhasen toivomusponnosta, joka koskee mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista:

”Psykiatrisen vuodeosastohoidon helsinkiläiset potilaat, vuodeosastohoidon kustannukset ja asiakasmaksutulot olivat vuonna 2017 seuraavat:

	Potilaat	Kustannukset	Asiakasmaksutulot
HUS, lastenpsykiatria (erikoisala 75)	116	2,86 milj. e	0
HUS, nuorisopsykiatria (74)	255	3,67 milj. e	0
Oma toiminta, aikuispsykiatria (70)	2 099	35 milj. e	1,5 milj. e
HUS, aikuispsykiatria (70,76)	660	15,29 milj. e	0,6 milj. e

Psykiatrian osastoilla hoidettavilta potilailta peritään lyhytaikaisessa alle kolme (3) kuukautta kestävässä laitoshoidossa hoidoista ja ylläpidosta 17,90 euroa hoitopäivältä. Maksu pysyy samana maksukaton (683 euroa) täyttymisen jälkeenkin.

Pitkäaikaishoitomaksun, yli kolme (3) kuukautta, vuorokausihinta riippuu asiakaan tuloista: maksu on 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista ja voi olla enimmillään 15 164 euroa/kuukausi. Elokuun lopun tilanteessa Auroran sairaalan osastoilla 212 hoidossa olleista potilaista 48 kuului pitkäaikaishoidon maksujärjestelmään (46 potilasta kuntoutuspsykiatrian osastoilla ja kaksi potilasta akuuttipsykiatrian osastolla).

Hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslain 9 §:n nojalla järjestetyn tarkkailun ajalta, ellei henkilöä tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Lyhytaikaisen hoidon maksussa on kyse terveydenhuollon tasamaksusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaan terveydenhuollon tasamaksua ei voi jättää perimättä tai sitä alentaa, ellei kunta ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksu

voidaan jättää perimättä siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Helsinki ei ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksuja voitaisiin alentaa tai jättää perimättä edellä mainituilla perusteilla, koska maksukatto estää kohtuuttomat kulut asiakkaalle.

Kansaneläkelaitos (Kela) maksaa tarvittaessa toimeentulotukea terveydenhuoltokuluihin. Sairaalan sosiaalityön tehtäviin kuuluu neuvoa potilaita heille kuuluvista sosiaalietuuksista ja yhdessä omaisten kanssa avustaa potilasta hakemaan hänelle kuluvat etuudet. Helsingin oman psykiatrisen sairaalan arvion mukaan suurimmalle osalle pienituloisista maksut eivät tuota ongelmaa silloin, kun ne maksetaan toimeentulotukena.

Kelan tilastoaineiston mukaan vuonna 2017 helsinkiläisille maksettiin sairaalan hoitopäivämaksuihin yhteensä 718 000 euroa perustoimeentulotukea. Tämä tieto sisältää vain ne Kelan menot, jotka on maksettu maksusitoumuslaskun tai asiakkaan itsensä toimittaman laskun perusteella. Summaan sisältyy kaikki sairaalahoito, ei pelkästään psykiatrisen sairaalahoito.

Luottotappioiden määrää, eli kuinka paljon sairaalahoitomaksuja on mahdollisesti jäänyt maksamatta kokonaan, on mahdotonta näin tarkalla tasolla selvittää.

Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksuihin liittyvät säädökset nostettiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin vuonna 2003. Lain perusteluissa kerrotaan, että lain pääasiallinen tarkoitus on edistää pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun määräytymistä siten, että maksun taso on kohtuullinen laitoshoidossa olevan henkilön perheen toimeentulon kannalta ja että samaa tulotasoja edustavien perheiden asema muodostuu yhdenvertaiseksi (HE 49/2002). Lain valmistelussa on huomioitu potilaiden taloudellinen asema ja yhdenvertaisuus ja laissa säädetäänkin mm. potilaan vähimmäiskäyttövarasta ja maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavista tekijöistä.

Yhdenvertaisuuden osalta olisi ongelmallista, jos Helsingin kaupunki poikkeaisi asiakasmaksukäytännöissään HUS:n ja muiden kuntien käytännöistä. Tämä johtaisi siihen, että esim. HUS:ssa asioivat helsinkiläiset psykiatrisen potilaat olisivat epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna Helsingin Auroran sairaalassa asioiviin psykiatrisen potilaisiin.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että ko. asiakasmaksujen perimisestä olisi luovuttu Uudenmaan kunnissa.

13.05.2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Psykiatrisen hoidon asiakasmaksujen tulee olla järjestetty niin, että asiakasmaksut eivät aiheuta haittaa mielenterveyspotilaan hyvinvoinnille, terveydelle ja toimeentulolle. Psykiatrian avohoito ja päihdepolikliininen hoito on asiakkaalle maksutonta. Yhden potilasryhmän sairaalahoidon maksuttomuus asettaisi muut potilasryhmät kuten päihdelaitoksissa kuntoutuvat eriarvoiseen asemaan.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

13.05.2019

Asia/29

§ 360

Kutsu kuutoskaupunkien luottamushenkilöjohdon tapaamiseen 6.-7.6.2019, Oulun kaupunki

HEL 2019-001930 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä Oulussa 6.-7.6.2019 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

Anni Sinnemäki

Fatim Diarra

Pia Pakarinen

Björn Månsson

Sami Muttilainen

Daniel Sazonov

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Suldaan Said Ahmedin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Sami Muttilaisen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Daniel Sazonovin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 040 760 5524
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuutoskaupungeille kutsu Ouluun
- 2 Ohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.05.2019

Kaupunginhallitus päättää nimetä Oulussa 6.-7.6.2019 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

Anni Sinnemäki

Fatim Diarra

Pia Pakarinen

Björn Månsson

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään Oulussa 6.-7.6.2019. Tapaamisen tarkoituksena on keskustella kuutoskaupunkien ajankohtaisista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä. Tilaisuus kestää lounaasta lounaaseen.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa jokaisesta kaupungista. Myös viranhaltijan osallistumista toivotaan kokouksen asioiden valmistelun vuoksi.

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 040 760 5524
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuutoskaupungeille kutsu Ouluun
- 2 Ohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Päätöksessä nimetyt
Kanslian taloushallinto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2019 § 322

HEL 2019-001930 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Anni Sinnemäen ja Fatim Diarran.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Pia Pakarisen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Marcus Rantalan ehdotuksesta nimetä edustajaksi Björn Månssonin.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 040 760 5524
inga.nyholm(a)hel.fi

§ 361

Kaupunginvaltuuston 8.5.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 8.5.2019 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1-3 Ei toimenpidettä.

4, 5 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

6 Tiedoksi kaupunginkanslialle, toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille, lautakunnille ja johtokunnille sekä tytäryhteisöille.

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

7 Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden toimitilavuokrausyksikön päällikön tekemään päätöksen mukaiset vuokrasopimukset sekä tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokranantajille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle.

8 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

9-12 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2019

Asia/30

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 362

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 19

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 6.5.2019
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 7.5.2019

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 7.5.2019

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 7.5.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta 7.5.2019

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 7.5.2019

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 7.5.2019

- sosiaali- ja terveysjaosto 9.5.2019

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos 9.5.2019

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos 10.5.2019

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 7.5.2019

pormestari

apulaispormestarit

13.05.2019

Asia/31

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 352, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 361 ja 362 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 350, 351, 356 ja 360 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

13.05.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.05.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Terhi Koulumies

Suldaan Said Ahmed

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.05.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566